

PIĄTEK-NIEDZIELA

27-29 sierpnia 1993 r.

Nr indeksu 350-729

3500 zł

Kielce, nr 167(837), rok V

EGZAMINY,
EGZAMINY...

W Zespole Szkół Przemysłu Spożywczego w Kielcach przy ul. Zagórskiej na dodatkowe wolne miejsca zdawało w czwartek dwunastu przyszłych masarzy i cukierników. W piątek sprawdzian z matematyki. Życzymy powodzenia!

M.L.

Na zdjęciu: po egzaminie z języka polskiego. Sądząc po minach był chyba udany.

Fot. M. Łopieński

PRZEŁADOWAŁ BROŃ...

Jak już informowaliśmy, w środę po południu w centrum Kielc dwóch młodych mężczyzn napadło na dwudziestoletnią Olgę S. Oto szczegóły.

— Wracałam do domu od koleżanki — opowiada dziewczyna. — Podeszło do mnie dwóch młodych mężczyzn w wieku około 18-20 lat. Jeden z nich stanął przede mną. Przystawił mi do głowy pistolet i zażądał pierścionków. Drugi stał z boku i niezbym

dobrze go widziałam. Nawet nie wiem, kiedy padł strzał.

Olga S., ogłuszona wystrzałem, upadła na chodnik w pasażu między ulicami Panoramiczną a Sienkiewicza. Upadając, usłyszała jeszcze głos jednego z mężczyzn: „Nie wiedziałem, że jest przeładowany”. Po chwili podniosła się sama. Przykładając chusteczkę do rany pośrodku czoła wróciła do koleżanki, której brat odwiózł ją do szpitala. Policję o zdarzeniu zawiadomił lekarz Szpitala Miejskiego. Podjęto rutynowe działania w poszukiwaniu sprawców. Bez rezultatów. Było po godzinie 17 i bandyci łatwo mogli ukryć się w ulicznym tłumie.

Andrzej Karyś, rzecznik prasowy komendanta wojewódzkiej policji w Kielcach, powiedział nam, że nie wiadomo, z jakiej broni oddano strzał. Bandyci nadal są nieuchwytni. (kk)

— Taka jest tradycja, a ja przeciwko temu nie protestuję i rozmawiam z każdym, kto tego chce. W niektórych jednak przypadkach szybciej można sprawę załatwić u dyrektora wydziału, naczelnika delegatury czy wizytatora.

— Jak to są sprawy?

— Przeróżne. Przyjeżdżają przedstawiciele społecznych komitetów budowy szkół, z reguły prosząc o pieniądze. Trwa jeszcze ruch kadrowy, zwalniają się sporadycznie etaty, na które jest wielu oczekujących.

— Właśnie. Tydzień temu powołał mi pan, że w skali województwa bezrobotnych nauczycieli nie ma więcej niż 100. A tu w samym Ostrowcu szacuje się taką właśnie liczbę pedagogów bez pracy...

— Mówiłem o czynnych nauczycielach. Prawda, że wielu absolwentów, szczególnie SN, szuka pracy bez większych szans.

dokończenie na str. 4

DROGI POD SPECJALNYM NADZOREM

Rozpoczęła się wielka akcja „drogówki” na terytorium całego kraju. W ciągu trzech dni: 27, 29 i 31 sierpnia na polskich drogach znajdą się wszystkie dostępne radiowozy. Celem akcji jest zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim podróżującym.

— Policyjne patrole będą sprawdzały przede wszystkim trzeźwość prowadzących pojazdy, stan techniczny samochodów — powiedział nam podinspektor Jerzy Paciorkowski z Biura Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji w Warszawie.

Nie zabraknie także wzmożonych kontroli radarowych.

Akcję „odtajniono” specjalnie, aby wszyscy użytkownicy dróg zwrócili szczególną uwagę na bezpieczeństwo, zwłaszcza w czasie wzmożonego ruchu.

„Pod specjalnym nadzorem” znajdują się przede wszystkim główne drogi krajowe i międzynarodowe. Policja będzie jednak kontrolować zwłaszcza w miejscach, do których kierowcy nie zdążyli się przyzwyczaić. (kk)

ZABIŁA MĘŻA, BO UWIÓDŁ CÓRKĘ

Jest matką jedenaściora dzieci w wieku od 20 do 4 lat, od 26 grudnia ub. roku wdową, gdyż wtedy uderzeniem siekiery zabiła męża.

Sprawa Bożeny W. z Sarbici II k. Włoszczowskiej stała się głośna w końcu ubiegłego roku, gdyż była równie dramatyczna, co niecodzienna. Obecnie do Sądu Wojewódzkiego w Kielcach wpłynął przeciwko niej akt oskarżenia.

Franciszek i Bożena W. pobrali się w 1971 r. i z tego związku narodziło się 11 dzieci, w tym córka Beata mająca obecnie 19 lat. Wszyscy mieszkali w jednym budynku, utrzymując się z gospodarstwa rolnego. Franciszek W. przejawiał szczegól-

nie zainteresowanie córką Beatą, a miało ono podłoże seksualne.

W roku 1988 zrealizował swoje zamiary: rozpoczął współżycie z córką, która zaszła w ciążę. Za to wyrokiem Sądu Rejonowego we Włoszczowie został skazany (na mocy art. 168 i 175 kk) na karę 5 lat pozbawienia wolności, złagodzoną przez Sąd Wojewódzki w Kielcach do lat 3. Karę zaczął od-

bywać w czerwcu 1990 roku, a w międzyczasie jego córka urodziła dziecko, które zmarło. W lipcu 1992 r. Franciszek W. został zwolniony na przerwę w odbywaniu kary pozbawienia wolności do 21 grudnia 1992 r. Jednak nie zgłosił się do zakładu karnego po upływie tego terminu, twierdząc, że pragnie święta spędzić z rodziną.

dokończenie na str. 4

Kim jest
Szablowski Janusz
lekarz medycyny z Kielc
Dowiedz się
dzisiaj
w Relaksie
„Echa Dnia”

A-1083

1993 Piątek

SIERPIEŃ

27

Józefa, Moniki

1993 Sobota

SIERPIEŃ

28

Patrycji, Wyszomira

1993 Niedziela

SIERPIEŃ

29

Jana, Sabiny

Sąd oddalił pozew...

Warszawski Sąd Apelacyjny oddalił 26 bm. pozew ministra Janusza Lewandowskiego przeciwko prezesowi NIK, Lechowi Kaczyńskiemu. Sąd uznał, że sprawa nie kwalifikuje się do rozpoznania w trybie artykułu 139 ordynacji wyborczej.

Nowe zasady działania FRR

Kierownik Ministerstwa Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, Jacek Janiszewski zapowiedział, że do 15 września poda do publicznej wiadomości nowe zasady

DEPESZE

funkcjonowania Funduszu Restrukturyzacji Rolnictwa. Poinformował również o innych działaniach resortu mających usprawnić obsługę finansową rolnictwa i przetwórstwa.

Obowiązkowe szczepienia

W związku z epidemią błonicy za wschodnią granicą Polski, ośmiu „Sanepid” zdecydował o obowiązkowych szczepieniach jesienią przeciwko tej chorobie. Szczepione będą osoby w wieku 20-29 lat. Zabiegi będą bezpłatne. Obecnie można dobrowolnie zgłosić się na zastrzyk, ale kosztuje to 36 tys. zł.

Wierzbicki odwoła się

Redaktor naczelny „Gazety Polskiej”, Piotr Wierzbicki, odwołał się do łódzkiego Sądu Apelacyjnego od wyroku Sądu Wojewódzkiego, który 25 bm. nakazał mu przeprosiny b. posła ZChN, Stefana Niesiołowskiego, za zamieszczenie w nr 5 „GP” z br. informacji, że był on agentem SB.

Kronika policyjna

W lesie w pobliżu Augustowa (woj. suwalskie), przy szosie do Sejna, grzybiarze znaleźli porzucony samochód „polonez”, a niedaleko od pojazdu natrafili na zwłoki właściciela, 38-letniego Wojciecha S. z Augustowa.

Z dotychczasowego śledztwa wynika, że było to zabójstwo, gdyż na głowie ofiary stwierdzono dużą ranę od uderzenia twardym i tępym narzędziem, a na szyi ślady duszenia.

W kilkunastu zakładach przemysłu obronnego przystąpiono 26 bm. do 4-godzinnej strajku ostrzegawczego. „Rozpoczął on akcją protestacyjną związków, mającą na celu zmusić rząd do oddłużenia przedsię-

ZBROJENIÓWKA

Strajk ostrzegawczy

biorstw zbrojeniowych, zapewnienia im specjalnego statusu i zagwarantowania zamówień produkcji dla wojska” – poinformował kieleckiego korespondenta PAP Stanisław Głowacki, przewodniczący Sekcji Krajowej NSZZ „S” „zbrojeniówki”.

We wrocławskim kombinacie PZL „Hydral” poparcie tej akcji wyrażono wywieszeniem flag. Tę formę protestu wybrano ze względu na trudną sytuację ekonomiczną przedsiębiorstwa – powiedział przewodniczący sekcji przemysłu lotniczego „S” Władysław Pyrgon.

POLSKA W NATO?

LONDYN ZALECAŁ OSTROŻNOŚĆ

Ważnym elementem wspólnej deklaracji polsko-rosyjskiej jest podkreślenie, że zamiar przystąpienia Polski do NATO nie jest w perspektywie sprzeczny z interesami Rosji. Ten element będzie z pewnością wnikliwie studiowany w W. Brytanii, która stara się o jak najlepsze stosunki z Rosją i od dawna podkreśla, że do członkostwa Polski w NATO należy podchodzić z dużą ostrożnością.

Londyn tradycyjnie nie komentuje publicznie stosunków między innymi krajami. Dotychczas jednak sprawa ewentualnego przyjęcia Polski do NATO była traktowana z pewnym dystansem. „NATO nie wyklucza przyjęcia nowych członków z tego regionu”, ale do takich historycznych zmian trzeba podejść bardzo ostrożnie – powiedział brytyjski minister obrony Malcolm Rifkind na konferencji prasowej w końcu czerwca

w Londynie. W Brytanii nie wątpi, że związki NATO z krajami środkowo- i wschodnioeuropejskimi będą coraz ściślejsze z upływem lat. Natomiast ściślejsza integracja z paktem północnoatlantyckim „musi zabrać więcej czasu”, gdyż zakłada nie tylko prawa, ale i obowiązki.

Ministrowie obrony Niemiec i Danii, Volker Ruehe i Hans Haekkerup, wyrazili zadowolenie z oświadczenia prezydenta Rosji, Borysa Jelcyna, które otworzyło Polsce drogę do NATO. Podczas rozmów na duńskiej wyspie Bornholm ministrowie omawiali przede wszystkim

Konwój z przeszkodami

ONZ-owski konwój z lekarstwami i żywnością dla głodujących mieszkańców Mostaru, zablokowany w mieście przez de-

monstrujące muzułmanki, po wielogodzinnych negocjacjach uzyskał w końcu zapewnienie, że zostanie wypuszczony.

Kierujący konwojem Cedric Thornberry, który zajmuje się w siłach ONZ sprawami społecznymi i społecznymi w dawnej Jugosławii, negocjował z przedstawicielami miejscowych władz przez pięć godzin. W pewnej chwili zagroził ze złością, że jeśli ludzie nie wypuszczą ciężarówek, stanie cała pomoc humanitarna dla Bośni. Przedstawiciele ONZ oskarżają bośniacką armię o wykorzystywanie konwoju do taktyki wojennej.

Statek sprzed 2,5 tys. lat

Statek handlowy, który ma 2,5 tys. lat, znaleźli greccy archeolodzy na dnie Morza Egejskiego w pobliżu wyspy Alonissos.

Statek, który zatonął 500 lat p.n.e., ma 10 m szerokości i 30 m długości. Przewoził na nim ponad 3 tys. amfor. Na podstawie tego znaleziska archeolodzy greccy chcą udowodnić, że ich przodkowie mieli najprawdopodobniej najstarszą w Europie flotę handlową.

Nigdy nie rdzewieje

Z 50-letnim opóźnieniem były żołnierz brytyjski, obecnie 74-letni Tom Waude, otrzymał w tych dniach pod swoim adresem domowym w Doncaster (Wlk. Brytania) wszystkie listy miłosne, które wysyłała do niego jego żona w czerwcu 1944 roku, w czasie

DEPESZE

gdy uczestniczył w bitwie o Normandię, walcząc pod Caen.

Listy, które zaginęły w następstwie zawieruchy wojennej w czasie lądowania aliantów w Normandii, odnalazł przypadkowo francuski hotelarz, Michel Parenty.

„Seks-serwis” na zawołanie

Jak donosi prasa szwedzka, śladami polskich zbieraczy jagód w Szwecji podażyły „ekipy” panienek lekkich obyczajów z Polski i Rosji, wietrząc okazję do zarobku. Rozbiły one swoje namioty m.in. na kempingach w północnym województwie Jaemtland, gdzie obecnie zbiera jagody i inne runo leśne ponad 400 Polaków.

Triumfalny powrót

Była caryca Bułgarii, Joanna, została entuzjastycznie powitana w Sofii, dokąd przybyła po niemal 50-letniej nieobecności. Joanna, która ma 85 lat, była żoną przedostatniego cara, Borysa i jest matką ostatniego z bułgarskich carów, Symeona, obalonego w 1946 roku przez komunistów i teraz mieszkającego na wygnaniu w Madrycie.

Srebrne wesele

Król Norwegii Harald V i królowa Sonja pod koniec bieżącego tygodnia będą obchodzić 25-lecie małżeństwa. Na trwającą 5 dni uroczystość przybędzie 40 członków 8 europejskich rodzin królewskich.

Śledztwo prowadzone przeciwko Michaelowi Jacksonowi, amerykańskiej gwiazdzie muzyki pop, dotyczy rzekomego wykorzystania seksualnego 13-letniego chłopca.

Przedstawiciel Jacksona utrzymuje, że piosenkarz jest ofiarą fałszywego oskarżenia po nieudanej próbie wyłudzenia 20 mln dolarów. Adwokat matki

Niepoprawny Jackson

chłopca w wywiadzie telefonicznym dla CNN zaprzeczył, jakoby jego klientka uczestniczyła w próbie wyłudzenia pieniędzy.

Policja próbuje znaleźć jakiegokolwiek dowody na poparcie stawianego zarzutu o kontaktach seksualnych 34-letniej gwiazdy z małym chłopcem. Michael Jackson poznał chłopca w ubiegłym roku, kupował dziecku drogie prezenty i dzwonił do niego codziennie, czasem częściej niż 4 razy.

Londyńska prasa zidentyfikowała chłopca i opublikowała zdjęcie jego z Michaeliem Jacksonem.

Puszcza Kozienicka w TVP

29 sierpnia w niedzielę o godz. 8.10 w programie TVP zostanie nadany 20-minutowy reportaż o Puszczy Kozienickiej – jej dziejach, kulturze i osobliwościach przyrodniczych. Program przygotował Grażyna Dybowska i Józef Wierzbza.

Superokazja

Redakcyjna sierotka wylosowała kartkę w konkursie zakładu mechanicznego ABART II. Szczęśliwcom, który za darmo będzie mógł wyremontować samochód za sumę 700 tys. zł, został Artur Gradzik z Radomia, ulica Struga 76/49. Gratulujemy. Kolejna edycja SUPEROKAZJI już trwa.

Porcelana Wałbrzych SA Porozumienie płacowe

Kolejna tura negocjacji pomiędzy sztabem strajkowym „Porcelany” Wałbrzych SA a związkami pracodawców województwa wałbrzyskiego, reprezentującym właścicieli większościowego pakietu akcji spółki, zakończyła się

podpisaniem porozumienia dotyczącego wypłaty pieniędzy za czas strajku.

„W grę wchodzi kwota ok. 300 mln zł. Pozostaje tylko do uzgodnienia techniczna strona wypłaty. Swoją opinię na temat wynegocjowanego porozumienia wyraża dzisiaj akcjonariusze” – powiedział rzecznik prasowy Dariusz Kołdon.

„Przygotowujemy się do przedstawienia założeń pakietu zawartych porozumień. Przewidujemy, że wypowie się ona na ten temat w jutrzejszym referendum. W przypadku pozytywnej opinii, strajk w „Porcelanie” będzie zawieszony” – poinformował Kołdon.

Spór zbiorowy pomiędzy zakładem „Solidarność” a zarządem spółki trwa od stycznia br. Związek wystąpił m.in. z postulatami płacowymi, domagając się równocześnie unieważnienia umowy kupna – sprzedaży fabryki, który to akt – zdaniem „S” – nosi znamiona przestępstwa.

Milion wylosowany

W konkursie „Co miesiąc milion. Układanka-wycinanka” w lipcu szczęście dopisało STANISŁAWOWI GRABOWSKIEMU z Częstochowy. Gratulujemy! Nagrodę wysłamy pocztą.

Pełne zadowolenie

kwestię rozszerzenia sojuszu atlantyckiego.

Ruehe i Haekkerup uzgodnili zintensyfikowanie kontaktów z państwami wschodniej Europy. Zbadane zostaną przede wszystkim możliwości współpracy z Polską. Nie wyklucza się przeprowadzenia wspólnych ćwiczeń na Bałtyku.

NOTOWANIA SESJI GIEŁDOWEJ

WIG wyniósł 7474,1 (+6,8 proc.).

A oto notowania poszczególnych spółek:

BIG – 181.000 zł (rk o 70 proc., +9,7 proc.), BRE – 1.130.000 zł (rk o 70 proc., +9,7 proc.), ELEKTRIM – 1.330.000 zł (rk o 50 proc., +9,9 proc.), EXBUD – 935.000 zł (rk o 75 proc., +10,0 proc.), IRENA – 1.035.000 zł (rk o 50 proc., +9,5 proc.), KABLE – 365.000 zł (rk o 52 proc., +9,9 proc.), KROSNO – 277.000 zł (rk o 55 proc., +9,7 proc.), MOSTOSTAL – 970.000 zł (+9,0 proc.), OKOCIM – 695.000 zł (rk o 60 proc., +9,4 proc.), POLIFARB – 835.000 zł (rk o 34 proc., +9,9 proc.), PRÓCHNIK – 530.000 zł (rk o 80 proc., +9,5 proc.), SOKOŁOW – 426.000 zł (rk o 73 proc., +9,8 proc.), SWARZĘDZ – 283.000 zł (rk o 50 proc., +9,7 proc.), TONSIL – 266.000 zł (rk o 22 proc., +9,9 proc.), UNIVERSAL – 63.500 zł (rk o 85 proc., +9,5 proc.), WKB – 775.000 zł (rk o 51 proc., +9,9 proc.), WEDEL – 1.280.000 zł (-9,9 proc.), WÓLCZANKA – 625.000 zł (rk o 55 proc., +9,6 proc.), ŻYWIEC – 970.000 zł (rk o 50 proc., +9,6 proc.).

Rynek równoległy

EFEKT – 183.000 zł (rk, +9,6 proc.).

rk – redukcja zleceń kupna;

Na czwartkowej sesji obroty wyniosły 1.226.949 mln zł, czyli więcej niż łącznie w pierwszych dwóch latach działalności warszawskiej giełdy (ok. biliona zł). Wzrosły kursy akcji 19 spółek (w tym Efektu na rynku równoległym) i tyle samo ustanowiło rekordy cenowe. Spadła jedynie cena walorów Wedla. Inwestorzy złożyli rekordową liczbę, 32.776, zleceń.

KUR\$Y WALUT

KURS OFICJALNY (kupno – sprzedaż)
NARODOWY BANK POLSKI:

dolar: 17.977 – 18.711 zł, marka: 10.670 – 11.106 zł, funt: 26.888 – 27.986 zł, frank fr.: 3062 – 3186 zł, frank szw.: 12.160 – 12.656 zł.

KURS KANTOROWY
KIELCE – HOTEL „BRISTOL”:

dolar: 18.150 – 18.300 zł, marka: 10.690 – 10.790 zł, funt: 26.700 – 27.050 zł, frank fr.: 3000 – 3080 zł, frank szw.: 12.125 – 12.250 zł, korona sf.: 500 – 540 zł.

RADOM – BANK ZIEMI RADOMSKIEJ:

dolar: 18.200 – 18.800 zł, marka: 10.200 – 10.800 zł, funt: 26.500 – 27.500 zł, frank fr.: 2900 – 3150 zł.

(det)

BEZPOŚREDNI IMPORTER

ZABAWKI

MEBLE OGRODOWE

RADOM, UL. TARTACZNA 5, tel. 231-52

FILIA FIRMY HANDLOWEJ

Warszawa-Łomianki, ul. Kolejowa 4, tel/fax 51-38-58

POWIEDZIELI:

Męczennik

Za męczennika uznali Bolesława Tejkowskiego, podczas śródogodowego wiecu w Nowej Hucie, przedstawicieli Polskiej Wspólnoty Narodowej – Polskiego Stronnictwa Narodowego. Aresztowanie Tejkowskiego przez policję nazwali „stosowaniem metod stalinowskich” i zapowiedzieli w związku z tym na 28 bm. w Warszawie – manifestację protestacyjną.

Po ewentualnym sukcesie wyborczym przedstawiciele PWN-PSN zapowiedzieli wprowadzenie „narodowego ładu i moralnego” oraz stworzenie „wiecznej szczęśliwości”. Wyrazili też nadzieję na przywrócenie w Polsce „ładu i porządku” za pomocą m.in. „Samoobrony” Leppera.

Co nam leży na wątrobie?

Podczas lekarskiego sympozjum, zorganizowanego przez Fundację dla Rozwoju Chirurgii w Kielcach wykład wygłosił prof. JERZY POLANOWSKI, kierownik Kliniki Chirurgii Akademii Medycznej w Warszawie, słynący z tego, że przeprowadził pierwszy przeszczep wątroby w Polsce. Po dyskusji profesor znalazł czas dla dziennikarzy:

— Panie profesorze, czy polska medycyna jest przygotowana do przeprowadzania przeszczepów wątroby?

— Jeśli chodzi o kwalifikacje lekarzy i ich wolę zdobywania nowych doświadczeń, to tak. Ale organizacyjnie i finansowo zupełnie nie. Jestem po rozmowie z profesorem, który odpowiada za transplantologię w naszym kraju. Na dzień dzisiejszy sprawa wygląda tak: na przeszczep wątroby, nerek, trzustki ministerstwo, od początku roku, dało 20 miliardów złotych, które zostały wydane na cyklosferynę i nie ma ani grosza więcej. Mało tego, Instytut Transplantologii zalega w urzędzie celnym 1,5 mld złotych, ponieważ rząd nie chce zwolnić leku z cła. Starczy go więc na miesiąc, a potem się transplantację skończy. W tej chwili zmarła mi chora oczekująca na przeszczep wątroby. Trzy dni chodziłem, aby zdobyć dla niej pieniądze na zabieg. Odpowiedź była taka: jak ministerstwo da pieniądze, to pan dostanie. Może po wyborach, aby pokazać gest w kampanii, coś się ruszy. Na razie nie ma grosza. A w przeszczepianiu wątroby nie może być partyzantki.

— Do transplantacji społeczeństwo wciąż jeszcze odnosi się z rezerwą, prawniczy też u nas sprawy nie rozstrzygnęli...

— Jeśli chodzi o stronę prawną, to budzi ona wiele emocji, lecz tak jest też w krajach, gdzie stosunki między dawcą a biorcą już dawno ustalono. A co do społeczeństwa to wiadomo, że jak komuś coś zabierają, to będzie się sprzeciwiał, a gdy jest potrzebne, to jak najbardziej zgadza się, że transplantacje są sensowne. Ustawa transplantacyjna, która jest u nas przygotowywana pozwala na pobranie narządów na zasadzie tak zwanej domniemanej zgody. To znaczy, że jeśli nie ma pisemnego oświadczenia, że dawca nie chce przekazać narządów albo nie ma świadka, przy którym wyraził sprzeciw,

to można narządy pobrać. Oczywiście staramy się o tym informować rodzinę, choć nie ma takiej bezwzględnej, prawnej konieczności. W Polsce pokutuje pogląd, że zwłoki są własnością bliskich, ale nie jest to prawda, zwłoki są własnością zmarłego.

— A gdzie składać oświadczenie, że po śmierci chcemy przekazać narządy do dyspozycji chorych?

— Każdy może mieć w dowodzie osobistym lub prawie jazdy podpisaną własnoręcznie kartkę z takim oświadczeniem woli, w niektórych stanach Ameryki wbiła się w dokumentach specjalną pieczęć. Ale ostatnio trwa u nas walka o coś wręcz przeciwnego, o to, by nawet sekcje były zakazane. To się kiedyś zemści, gdyż lekarze nie będą mogli kontrolować, czy właściwie leczą.

— Stowarzyszenie LIVER, gromadzące pieniądze dla dzieci wymagających przeszczepów wątroby, zasypuje różne redakcje opisami poszczególnych przypadków zaznaczając wszakże, że zabiegi u dzieci przeprowadzane są za granicą. A u nas?

— Dzieci na całym świecie stanowią od 10 do 20 proc. potencjalnych biorców. Nie można zagwarantować, że po przeszczepie wątroby dziecko będzie się rozwijało normalnie i przeżyje długo. Najdłuższe przeżycia po transplantacji tego organu to 20 kilka lat. To jest brutalne, co powiem, ale w wielu krajach uważa się, że lepiej przeszczepić wątrobę 20-latkowi, który zdąży odpracować za inwestowane w niego przez społeczeństwo pieniądze niż dziecku, które nawet od strony techniki medycznej, jest o wiele bardziej skomplikowanym przypadkiem. Nie wpakuje mu się bowiem wątrobę dorosłego człowieka, trzeba transplantować kawałek organu, co stwarza ryzyko dodatkowych powikłań. Inwestowanie państwa w taki zabieg jest o wiele większym hazardem. Na listach osób

przewidywanych do transplantacji wątroby w bogatej Ameryce dzieci stanowią 9,5 proc.

— Pewnie największą część listy zajmują pijacy?

— To nieprawda! Nie było w Polsce przypadku umieszczenia na liście alkoholika. A społeczeństwu faktycznie się wydaje, że inwestowanie w przeszczepy wątroby u dorosłych, to inwestowanie w pijaków. Obserwuję, że w ogóle dorośli są bardziej pokrzywdzeni w leczeniu. Dzieci budzą litość i dla nich się pieniądze na najbardziej beznadziejny zabieg znajdują.

— Od pierwszego przeszczepu wątroby w Polsce wykonano tylko 29 operacji. Czy to kwestia braku pieniędzy, czy innych przyczyn?

— Pierwszy przeszczep wątroby w Polsce był 3 lata temu, a na świecie upłynęło już 30 lat. Taki zabieg to są 3 duże odrębne operacje: pobranie organu od dawcy, pobranie u biorcy i wszczepienie mu nowego. W niektórych ośrodkach pracują przy tym trzy zespoły. U nas tylko entuzjaści. Na tego typu operację lekarze i pielęgniarki nie dostają grosza.

— Nie boi się pan handlu organami, komercjalizacji transplantologii?

— Dostaję wiele listów od ludzi oferujących narządy. Mogę to zrozumieć, są to ludzie prości, biedni. Ale uczciwie mówiąc nie zetknąłem się z osobą, która sprzedała swój narząd. W Polsce będzie taki handel karany, tak jak w innych krajach świata.

— Czy jest jakiś określony wiek, w którym wzrasta ryzyko uszkodzenia wątroby?

— Nie, choroby wątroby występują jako wrodzone u dzieci, a kończą się jako choroby wieku podeszłego, czego przykładem jest rak pęcherzyka żółciowego.

— Czy po transplantacji nie grozi marskość?

— Nie, marskość jest uszkodzeniem. Jeśli nie ma czynnika, który ją wywołał, to nie ma choroby.

— Jest szansa na rozwinięcie transplantologii w Polsce?

— Życie to wymusi. Chociaż postęp przychodzi z trudem. W Polsce na przykład deklaruje się przedstawianie na gospodarkę rynkową, a służba zdrowia tkwi w zapadłym socjalizmie. Bonzowie zostawili sobie klinikę rządową, co w normalnym świecie jest nie do przyjęcia. Pieniądże są, tylko nie zawsze mądrze wydawane. Uważam, że nie można zaprzestać transplantologii, chociaż jest bardzo droga. Dlatego że to lokomotywa, która ciągnie medycynę. Nie możemy sobie powiedzieć: „ten ekspres zostawiamy, jedziemy pociągami osobowym, bo na tyle nas stać”. Później już i samolotem nie dogonimy ekspresu.

— Nie boi się pan, że laser wypierze chirurgię narządów?

— Laser był w chirurgii bardzo szeroko stosowany i reklamowany kilka lat temu. Ostatnio został praktycznie wyrugowany, gdyż jest dużo gorszy od noża ultradźwiękowego, wodnego i innych chirurgicznych gadżetów.

— Twierdzi pan, że każdy guz wątroby wymaga usunięcia. A gdy jest łagodny?

— On po pierwsze rośnie, uciska. Po drugie daje objawy. W Polsce nikt nie przychodzi do chirurga, jeśli nie jest to ostateczność, przychodzi, gdy cierpi. Wszystkie przypadki łagodnych guzów, które operowaliśmy, były pozytywne, pacjenci żyją, np. operowali śpiewacy tańczą, skaczą, śpiewają.

— Pacjenci zwykle przychodzą za późno...

— Stąd mój udział w spotkaniach takich, jak dzisiejsze. Aby było jak najwięcej rozmów o możliwościach rozpoznania i leczenia. Nawet popiełem książkę na ten temat, ukazał się we wrześniu. Najbardziej przekonuje do konieczności badań liczba wyleczonych i liczba tych, którzy powinni być leczeni. Nie prowadzi się u nas list, ale zarejestrowano 3800 zgonów spowodowanych guzami nowotworowymi wątroby, około 4 tys. z powodu marskości, a ile ich było wskutek uszkodzenia po zatruciu, zakażeniach wirusowych? Szacuję, że w sumie 10 tys. osób wymagało radykalnego leczenia wątroby, z czego 10 proc. mogło być uratowanych dzięki transplantacji, a w Anglii liczą, że np. 35 proc. żyje dzięki niej.

— Czy pańska współpraca z kieleckimi lekarzami będzie długofalowa?

— To od nich zależy!

— Dziękujemy za rozmowę.

ANNA KRAWIECKA

Absolutna rewelacja!

Kielce na starych pocztówkach

Nie zawaham się napisać, że jest to pierwszy historycznie wiarygodny, na wysokim poziomie merytorycznym i artystycznym album o starych Kielcach, weryfikujący mity, legendy, plotki i „pobożne życzenia”. Ten album mówi do nas dokumentem, a sentymenty, owszem, obecne na każdej niemal stronie, wynikają także z dokumentu. JERZY DANIEL – redaktor albumu i autor tekstów – udowodnił, że to miasto można, a nawet trzeba kochać, ale mądrze, racjonalnie, bez egzaltacyjnych zachwyty.

KRZYSZTOF MARCHEL ma unikatowy zbiór pocztówek, z którego można by wykroić kilka podobnych albumów, na szczęście zawierzył osobie tak kompetentnej, z takim wyczuciem smaku i taką wiedzą, że uniknął jakiegokolwiek ryzyka. A na sukces, także finansowy, czekał długo nie będzie.

Żeby zrobić album z pocztówkami, trzeba poznać filozofię tej formy artystycznej (tak!) i dokumentalnej, trzeba udać się w podróż w przeszłość. Każda z drukowanych pocztówek w tym albumie ma swoją historię, legendę, jest weryfikowana skrupulatnie. Autor wie – a my mu wierzymy – z którego miejsca i w jakim momencie historycznym fotograf robił ujęcie. „Karta pocztowa – pisze Jerzy Daniel – jest przesyłką w czasie”, ale zaraz dodaje, że to my, dzisiaj jesteśmy adresatami. Wielka to radość odbyć z tym albumem w ręce podróż po starych Kielcach i wokół miasta, poznać klimat tego szacownego grodu z początków wieku. Podróż o tyle ułatwioną, że po starych – nowych ulicach z przywróconymi historycznymi nazwami.

Album jest logicznie skomponowany, prowadzi nas przejrzystymi szlakami. Co karta – to zdziwienie i olśnienie, a także smutek, że nie ma już Bramy Krakowskiej, nie ma cerkiewki, nie ma zabudowań w ogrodzie miejskim, który tyle uciech i radości sprawiał o różnych porach roku kielczanom.

Na szczęście ostało się wzgórze zamkowe, ostała się ulica „pryncypalna”, chociaż nie ma szpitala Św. Leonarda. Oczywiście, pojawia się tu i ówdzie niedosyt, na przykład nieobecność dworku Jarońskich, niegdys centrum życia kulturalnego w tym mieście. Może w następnym wydaniu? A może wydawca wpadnie na kolejny pomysł i wyda dworki kieleckie wraz z ich legendą i mieszkańcami?

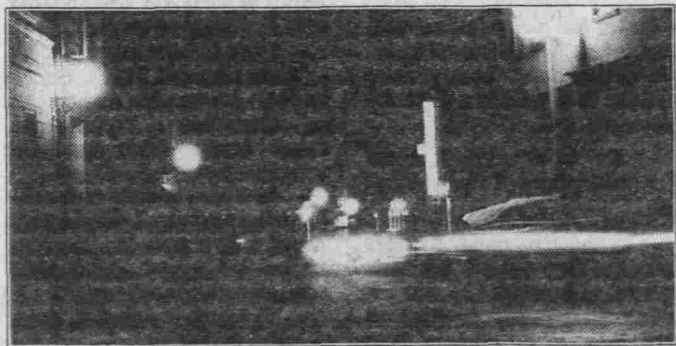
Erudycja autora jest imponująca. Tylko fachowiec może się domyślić, ile trzeba było się naszukać, by dociec prawdy, by wykryć takie na przykład niuanse, jak sprytny fotomontaż z wmontowanymi nie tylko samochodami, ale i postaciami. Daniel wykrył wszystko, także po słoncu i cieniach.

Cale szczęście, że wydawca i wynajęty przez niego autor poprzestali na jednorodnym i wyłącznie historycznym założeniu, nie próbując „konfrontować starego z nowym”, co by zabiło całą urodę albumu.

Ten album się nie tylko ogląda, ale i przyjemnie czyta, a jest to rzadkość. Gawęda Jerzego Daniela wciąga, stajemy się powolnymi oglądaczami i czytelnikami. Wspominałem o niedosycie, a tymczasem mamy końcowy rozdział – wędrówka po okolicy Kielc (pocztówki ze zbiorów Jarosława Machnickiego), przy czym są to okolice bardzo odległe – aż hen po Sandomierz. Oczywiście, materiał jest arcyciekawy, ale czy nie za wiele w jednej książce?

Starzy i młodzi kielczanie otrzymali od wydawcy i autora (wspomaganego przez Jerzego Osieckiego) piękny chociaż nie tani prezent. Warto się wykoshować, bo trudno sobie wyobrazić kielczanina nie sięgającego do korzeni. Czekamy zatem na kolejne tego typu wydawnictwa.

STANISŁAW MIJAS

Przeżyjesz, jeśli bardzo będziesz chciał, ale przede wszystkim, jeśli będziesz znał sposoby wyjścia z pozornie beznadziejnych sytuacji.

(Jacek Pańkiewicz)

Poczucie „sytości” zdobycza mi cywilizacji mać czasami strach. Przed katastrofami, siłami przyrody, które często nie dają się okiełznać. I jeszcze najgorszy z lęków – przed blizną, który być może chce zabrać nam to, co mamy najcenniejsze z dóbr materialnych i – życie.

Ze statystyk wynika, że najbardziej niebezpieczne są miasta. Tu dochodzi do największej liczby przestępstw, wypadków drogowych. Pożary, zatrucia gazem – po informacjach w prasie, radiu czy telewizji po prostu włos się jeży.

SURVIVAL, czyli SZTUKA PRZEŻYCIA

Policja, straż pożarna coraz częściej są beziłne wobec patologii. Szarzy obywatele, aby czuć się w miarę bezpiecznie, sami muszą dbać o swoje miejsce, zdrowie, życie.

Od wielu lat na świecie funkcjonują szkoły, w których uczy się... przeżycia. W Kielcach też taka istnieje. Prowadzi ją LECH SEGIET.

— Skąd wziął się pomysł utworzenia takiej placówki?

— Zainspirowały mnie artykuły o Jacku Pańkiewiczu, prekursorze nauki sztuki przeżycia

w ekstremalnych warunkach. Początkowo prowadziłem szkołę terenową, ale uznałem, że ciekawsza i bardziej potrzebna będzie nauka przetrwania w mieście.

— Właśnie. Dlaczego w mieście?

— W terenie człowiek sam aranżuje sytuację, ponieważ nie ma – przynajmniej w Polsce – większych zagrożeń naturalnych. Występują one sporadycznie. W mieście niebez-

piecznie jest nieustannie – napaady, gwałty, wypadki, pożary. Na kurs mogą uczęszczać wszyscy. Muszą, aby czuć się bezpiecznie, opanować wiele elementów szkolenia. Przede wszystkim muszą się nauczyć, jak nie dopuścić do sytuacji ekstremalnych, czyli takich, w których mogą być potencjalnymi ofiarami napaści. To bardzo ważne, szczególnie dla tych zwykle uznawanych przez napaśnika za słabsze – kobiet, dzieci, osób starszych czy wątłej budowy. Uczę także samoobro-

ny, wybranych elementów karate kyokushin, ju-jitsu, aikido i innych. Są to techniki najbardziej skuteczne bez względu na wiek i płeć i najłatwiejsze do opanowania.

Oprócz zagrożeń przestępczością występują inne „żywyoty”, bardziej naturalne, ale często właśnie wobec nich czujemy się beziłni. Uczę udzielania pierwszej pomocy nad wodą, przy wypadkach samochodowych itp. Ludzie także muszą poznać podstawy makro- i akupresury i mudy hinduskiej – gestów zdrowia.

W przyszłym roku Lech Segiet wybiera się do szkoły prowadzonej we Włoszech przez Pańkiewicza. Być może coś tam podpatrzy, czego się jeszcze nauczy i zaprezentuje później w Kielcach.

Nauka w szkole przeżycia to nie tylko sztuka dla sztuki. Uczestnicy kursów wykorzystali ją już z powodzeniem. Może jest ich wielu, bo przecież jeśli nie znaleźli się w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia, to może świadczyć również o poznaniu tajników życia w mieście, wśród jego niebezpieczeństw.

DARIUSZ DETKA

MAŁO, ALE SIĘ PRZYDADZĄ

Gminy: Starachowice, Ostrowiec Św. oraz Pierzchnica otrzymały od wojewody kieleckiego dotacje celowe przeznaczone na pokrycie części kosztów związanych z przygotowaniem terenów pod budownictwo mieszkaniowe.

– 9 miliardów, które otrzymaliśmy, przeznaczamy na budowę kanalizacji sanitarnej z przepompownią ścieków dla osiedla Południe – powiedział Tadeusz Anielski, naczelnik Wydziału Inwestycji Miejskich w Urzędzie Miasta Starachowic. – Dotacja ta jest bardzo niska i będziemy musieli jeszcze szukać pieniędzy. Ale biorąc pod uwagę ubożyznę Starachowic i prawie pustą kasę miejską, dofinansowanie to stanowi dla nas olbrzymią pomoc. Cała wspomniana inwestycja kosztuje około 18–20 mld zł. Budowę już rozpoczęto, ale pochłonięta ona na razie niewielkie nakłady pieniężne.

2.670 mln zł, jakie otrzymała od wojewody gmina Ostrowiec Św., zostanie przeznaczona na budowę infrastruktury technicznej (głównie wykonanie wymiennikowni ciepła) na patronackim osiedlu Spółdzielni „Hutnik”. Inwestycja ta, według Henryka Gruski, wiceprezesa Ostrowca Św., pochłonięta już około 4 mld zł, lecz pieniądze przekazane z Ministerstwa Budownictwa i Gospodarki Przejrzystej za pośrednictwem wojewody nie wystarczą na zakończenie budowy.

Wójt Pierzchnicy powiedział nam, że gdy tylko otrzyma obiecane pieniądze (przypomnijmy: 2,4 mld zł) przeznaczy je na doprowadzenie kanalizacji do osiedla Leśnictwo.

(om)

NSZZ „Solidarność” ze skarżyskiego „Mesko” organizuje w niedzielę, 29 sierpnia, „festyn rocznicowy”: 1980–1993. W programie wiele atrakcji. Już o godzinie 5 rozpocznie się konkurs wędkarski na zalewie Rejów. Finał o godz. 9. Po południu (godz. 16–19.30) do Zakładowego Domu Kultury organizatorzy zapraszają na występy zespołu tańca współczesnego „K-9”, par tanecznych

Festyn w Skarżysku

Klubu Tańca Towarzystwa „Gepard” i zespołu „Holiday”, a także na koncerty muzyczne grup „Last Carres” i „XXX”.

Publiczność obejrzy również turniej par małżeńskich oraz wiele zabawnych konkursów dla dzieci. W czasie festynu czynne będą stoiska i giełda – wymiana, sprzedaż.

Dla publiczności z głośników płynąć będą ich ulubione utwory w specjalnym koncercie życzeń. Dobrej zabawy! (wis)

Program pilotażowy

Przed wszystkim – wiele niewiadomych

25 sierpnia (w środę) w Warszawie odbyło się pierwsze spotkanie tzw. strefowe prezydentów miast uczestniczących w programie pilotażowym reformy administracji z pełnomocnikiem rządu, ministrem Michałem Kuleszą. Wraz z prezydentem Kielca, Robertem Rzepką, uczestniczy w nim sekretarz Urzędu Miasta, Stanisław Furmanek. Jego właśnie poprosiliśmy o opinię na temat podejmowanych tam zagadnień.

– Było to pierwsze spotkanie, informacyjne. Przedstawiono nam zagadnienia związane z przejmowaniem przez gminy zadań w dziedzinie m.in. ochrony zdrowia, oświaty, kultury, transportu i innych. Wiceminister finansów Wojciech Misiąg, jeden z twórców budżetu państwa, zapoznał nas z możliwościami finansowymi, ze sposobem przekazywania środków z budżetu na działalność określonych dziedzin życia, którymi teraz miałyby się zająć gminy.

Kielce zgłosiły swój akces do uczestnictwa w tym programie – w ten sposób wypowiedziały się Rada Miejska. Czy jednak gmina będzie w stanie udźwignąć prawdziwy ogrom obowiązków i odpowiedzialności?

Cztery godziny w „Mesko”

Dotychczasowe ustalenia Sekcji Krajowej Przemysłu Zbrojeniowego NSZZ „Solidarność” ze strony rządowej nie zostały zrealizowane. Krajówka nie zgadza się z projektem restrukturyzacji finansowej przemysłu obronnego i lotniczego, gdyż jest on niezgodny z kierunkami proponowanymi przez „Solidarność” w tym sektorze.

Oddłużenia zakładów, opracowania ich statusu i gwarantowania wielkości zamówień – planowany ich poziom na 1994 rok może spowodować katastrofę finansową przedsiębiorstw zbrojeniowych – domagała się podczas czwartkowego, czterogodzinnego strajku ostrzegawczego załoga „Mesko” w Skarżysku-Kamiennej.

Nie pracowały wszystkie służby. Związkowcy „Solidarności” i OPZZ żądali gwarancji wprowadzenia w życie uzgodnień z rządem i realizacji deklaracji politycznej prezydenta RP z maja br.

Dalsze działania Sekcji Krajowej PZ NSZZ „Solidarność” uzależniono od urzeczywistnienia zgłoszonych postulatów w terminie pilnym.

Negocjacje z dyrekcją w sprawie wynagrodzenia pracowników za czas strajku prowadzić będzie zakładowa „Solidarność” (wis)

Zdaniem naszego rozmówcy, wiele zależy od dobrego porozumienia ze stroną rządową, z wojewodami. Ponadto konieczna będzie zmiana struktury organizacyjnej Urzędu Miasta, dostosowanie jej do nowych zadań. Czy będzie można liczyć na zwiększenie liczby etatów, a jeśli nie, to przynajmniej na lepsze wynagrodzenie pracowników gminy, którzy dostaną większy zakres obowiązków? Nie są to jednak najważniejsze i jedyny problemy. Administracja lokalna nie będzie, wbrew pozorom, wszechwładna i do końca kompetentna. W dalszym ciągu obowiązują bowiem przepisy prawne regulujące funkcjonowanie określonych dziedzin życia, w tym właśnie sfery budżetowej. Wiele czasu upłynie zanim nowy parlament uchwali konieczne ustawy nadające samorządom nowe uprawnienia.

I wreszcie problem największy – pieniądze, a raczej ich brak. Gmina ma przejąć dziedziny najbardziej zaniedbane – oświatę, kulturę, służbę zdrowia. Czy znajdą się w budżecie państwa pieniądze na działalność szkół, szpitali, teatrów? Na podwyżki płac dla pracowników tej sfery? Czy przyjdą na czas i w wystarczającej ilości? I skąd gmina weźmie brakujące fundusze? To są pytania, na które dziś nikt nie potrafi odpowiedzieć.

Generalnie, wszyscy są za reformą administracji, za rozszerzeniem kompetencji gmin, ale od tego pieniędzy nie przybędzie. To słaba pociecha, że można lepiej nimi gospodarować, bo przecież wszystko będzie skupione w jednym ręku. Decyzje przesunięte zostaną z wyższych organów władzy do lokalnych. Łatwiej więc będzie załatwić wiele spraw. Ale odpowiedzialność spadnie już nie na kuratora, lekarza wojewódzkiego, wojewodę, ale na prezydenta miasta i jego urzędników.

Stanisław Furmanek mówi, że wszystkich zaangażowanych w realizację programu pilotażowego czeka teraz wiele pracy. Będzie nad czym się głowić, bo niewiadomych jest mnóstwo. A chyba najtrudniej decydować „w ciemno”.

W 1995 roku ma wejść w życie reforma administracji, zaczynają funkcjonować powiaty. Program pilotażowy będzie doskonałym treningiem przed tym, co ma nastąpić.

BARBARA KOZIEL

Wojewoda w Starachowicach

26 sierpnia wojewoda kielecki dr Józef Płoskonka przebywał w Starachowicach, gdzie z prezydentem miasta rozmawiał o problemie rozwiązania sytuacji w Starachowickim Przedsiębiorstwie Przemysłu Drzewnego.

Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Chmielniku szuka chętnych do wydzierżawienia bądź kupna budynków po punktach skupu mleka w miejscowościach: Ksany, Kocin i Szczytniki Wiślickie. Czyżby istniejącej blisko 70 lat firmie groziła upadłość?

Andrzej Piwowarski, prezes zarządu chmielnickiej spółdzielni, powiedział, że obecnie taka sytuacja

Mleczny interes

cja firmie nie zagraża, mimo iż nie brakuje problemów i kłopotów finansowych.

Punkty skupu, o których mowa, stoją nie wykorzystane, bowiem są odległe od siedziby spółdzielni o 50 kilometrów i wszelka w nich działalność jest nieopłacalna. Stąd pomysł sprzedaży lub wydzierżawienia tych pomieszczeń.

Mleczarnia w Chmielniku posiada własne 24 punkty skupu mleka oraz trzy, które dzierżawi od Pińczowa. (IGA)

NIE PŁACĄ ZA ENERGIĘ

Zakład Energetyczny w Skarżysku-Kamiennej obsługuje odbiorców z kieleckiego i radomskiego. Przedsiębiorcom z tego terenu, zalegającym z zapłatą za energię, wypowiedziano umowy na jej dostawę już w styczniu br. Po „wymuszonych” częściowych spłatach długu i zawarciu dodatkowych porozumień niektórym odbiorcom zostały przedłużone. W stosunku do Zakładów Metalowych w Skarżysku-Kamiennej, „Zamtału” Korńskie, FSS Kielce zgłoszono wnioski o postępowania upadłościowe. Po obustronnych ustaleniach zostały jednak wycofane. Na wszczęcie takiego postępowania czeka w kolejce w Sądzie Gospodarczym, wniosek ZE o upadłość „Odlew-Stara”.

Największym dłużnikiem ZE jest ostrowiecka huta (200 mld zł – należność wraz z opłatami za zużycie). Są na tej liście także „Odlew-Stara”, „Zamtał”, SPPD, „Fosko”, „Mesko”. 40 mld złotych wierzytelności mają energetycy u prywatnych odbiorców, w tym u sektora spółdzielczego.

Dyrekcja Zakładu Energetycznego po wielu monitach, zdecydowała, iż 30 sierpnia br. dopływu energii pozbawione zostaną kolejne zakłady – skarżyskie „Fosko” i konecki „Zamtał”.

Przed rocznicą insurekcji kościuszkowskiej

Na kielecczyźnie trwają przygotowania do obchodów 200 rocznicy insurekcji kościuszkowskiej, przypadające w 1994 r. Program opracowało kieleckie Towarzystwo Naukowe wspólnie z innymi placówkami i stowarzyszeniami kulturalno-oświatowymi.

Już w lutym przyszłego roku w Kielcach odbędzie się sesja naukowa – rozpoczynająca Rok Kościuszkowski, zorganizowana w setną rocznicę powstania słynnej „Panoramy Racławickiej”. Przygotowane zostaną wystawy: „Mała Panorama Racławicka” i „Druki Insurekcji Kościuszkowskiej w zbiorach Woj. Biblioteki Publicznej w Kielcach”. W Teatrze im. Stefana Żeromskiego spektakl Anny Bojarskiej: „Kościuszkówna”.

Natomiast w marcu, w Pińczowie symposium o działaniach powstańców na Ponidziu. W Kozubowie w 1794 r. miała miejsce potyczka z Rosjanami. Otwarta również zostanie wystawa: „Kościuszkowo w literaturze”. W Racławicach tematem sesji popularnonaukowej będzie „Bitwa racławicka i jej znaczenie dla polskości”.

To w kwietniu, natomiast w maju w Polańcu, o „Uniwersale Połanieckim”. W czerwcu przyszłego roku odbędzie się symposium w Koniuszy (Krakowskie) pt. „Bartosz Głowacki – chłopski bohater insurekcji kościuszkowskiej”, w Szczekocinach (w rocznicę bitwy z wojskami rosyjskimi i pruskimi) oraz w Kielcach pt. „Wieś kielecka w końcu XVIII w.”.

Nie ustalono jeszcze terminów sesji w Maciejowicach (klęska wojsk powstańczych) i w Radomsku (ostatnie zgromadzenie oddziałów insurekcyjnych).

Od października br. do czerwca 1994 r. w Kielcach (Dom Środowisk Twórczych) organizowane będą wykłady i konkursy dla młodzieży szkół średnich pn. „Wszelchnia wiedzy o Kościuszcze”.

J. WIERZBA

Gazeta do poduszki

Dajcie poczytać!

Zubożenie mieszkańców wsi, a także zlikwidowanie sieci kolportażu spowodowało napór czytelników gazet i czasopism na biblioteki. Drastycznie ograniczono w nich i zredukowano prenumeratę, jednak zostały się tytuły najbardziej wzięte. Bibliotekarki są zadowolone – czasopisma są wyrwane i wracają kompletnie „zaczytane”. Trudno jednak orzec, czy jest to zdobycz nowego ustroju, czy też oznaka degradacji kultury. (stam.)

(wis)

ZABIŁA MĘŻA, BO UWIÓDŁ CÓRKĘ

dokończenie ze str. 1

W czasie przerwy w odbywaniu kary Franciszek W. cieszył się dobrą opinią otoczenia, jednakże podejrzewano – jak się okazało słusznie – że powrócił do kazirodzich kontaktów z córką, bo za szła ponownie w ciążę. Wówczas starał się ją odizolować od otoczenia, m.in. nie pozwalając jej opuszczać posesji, ani też chodzić do kościoła. A co na to matka, Bożena W.?

Twierdzi, że bała się, mąż odgrzązał się bowiem zbiorowym za-

bójstwem i samobójstwem, córcie groził nożem. W zachowaniu żony zmienny był stan narastającej apatii, pogodzenia się z losem. Chciała dalej traktować go jako „głowę rodziny”, ale przede wszystkim decydował WSTYD wobec otoczenia.

25 grudnia ub. roku, po powrocie z gościny u sąsiada pijany Franciszek W. starał się dostać do pokoju córki, ale skutecznie przepędzony przez żonę wycofał się. Jednak w nocy zamknął drzwi do pokoju żony i zamiar swój osią-

gnął. Gdy później Beata powiedziała matce, że ojciec znów ją zgwałcił, ta bez chwili wahania wzięła znajdującą się w kuchni siekierę i zadała nią kilka ciosów w głowę śpiącemu mężowi. Zmarł w szpitalu po dwóch tygodniach.

Bożena W. przyznała się do winy, wyjaśniając, że działała pod wpływem nagłego impulsu, z czym nie zgadza się w akcie oskarżenia prokurator. Jego zdaniem, doskonale wiedziała o tym, co robi jej mąż z córką, a mimo to nie reagowała w sposób stanow-

czy, nie powiadomiła organów ścigania.

Zdaniem biegłych psychiatrów akt, którego dopuściła się oskarżona, był przejawem jednorazowej sytuacji dysforyczno-agresywnej wskutek wieloletnich zmian w sferze intelektualnej i emocjonalnej, skutkujących znaczną niemożnością pokierowania swoim postępowaniem przy zachowanej zdolności do rozpoznania znaczenia czynu.

W marcu br. Beata W. urodziła córkę. RYSZARD PUCH

– Przychodzą także interesanci w sprawie obsadzenia stanowisk dyrektorów...

– Poza jednym przypadkiem – mam na myśli ZSZ w Sędziszowie – wszystkie stanowiska są obsadzone. Wymieniona szkoła będzie miała dyrektora w najbliższy wtorek.

– Niektóre gazety ogłaszają czarny początek roku szkolnego, a to z powodu odcinania energii i ciepła. Jak będzie w naszym województwie?

– Sytuacja finansowa, poza placami, jest istotnie dramatyczna. Jesteśmy zadłużeni na 20 miliardów złotych. Ale jeśli tę sumę rozłożyć na tysiąc szkół, jeśli zważyć, że wszystkie szkoły z Kielca są na 1 lipca oddłużone, to nie jest tak tragicznie. Chciałbym przy tej okazji podziękować dyrekcji Zakładów Energetycznych za cierpliwość. Niektóre gminy zalegają także wozakom za opłat.

– A strajki? Czy ich widmo pojawia się nad województwem?

– Spotkaliśmy się kilka dni temu z kadrą zarządzającą, przybył także przedstawiciel Związku Nauczycielstwa Polskiego, niestety, nie są mi znane przyuczyni nieobecności „Solidarności Nauczycielskiej”. Spór zbiorowy trwa, a jego rozwiązanie leży w gestii rządu.

Rozmawiał
STANISŁAW MIJAS

– Napić się wina to żadna zbrodnia. Pewnie, że jedni piją kulturalnie, a drudzy, żeby się upić – ale ja nie uważam, żeby w tym była nasza wina. Kupuje, kto chce, a jak pije – to już przecież jego sprawa – twierdzi **BOGUSŁAW KACZMARZYK**, kierownik zakładu nr 1 w Bodzentynie, kieleckiej Spółdzielni Pracy Przemysłu Owocowo-Warzywnego „Owin”.

„SIARY” BEZ SIARKI

Spółdzielnia daje jakie takie zarobki, na razie ludzie mają przynajmniej zagwarantowaną pracę – a to już przecież dzisiaj rzadkość. Sprzedaż co prawda trochę spadła, ale nie jest tak źle. Pieniądzy – wiadomo, przydałoby się więcej jak chyba każdej firmie. Dachy trzeba remontować, zapłacić za nowe etykiety, owoce. Wiele z nadal używanych maszyn powinno już dawno „pójść na emeryturę”.

– Rolnicy już się przyzwyczaili, że wszystkie należności za owoce regulujemy zawsze na czas, choć nie płacimy od razu gotówką, ale dajemy kwity. Teraz nikt już nie denerwuje się, że splajtujemy i nie zdążymy zapłacić. – Produkcję na bieżąco i nie przerywamy skupu – kierownik Kaczmarzyk oprowadza po zakładzie. – Dzisiaj rozlewania nie pracuje, bo trzeba uwinąć się z ogórkami – przetwory z warzyw produkuje się równolegle z winami. Załoga to głównie kobiety. Skrzętnie pakują ogórki do słoików i zalewają octową zalewą. Jutro, pojutrze będą już pracowały przy produkcji wina.

„Płacie wina z Bodzentyna – takie reklamy miały jeszcze kilka lat temu przekonać ludzi do produktów „Owinu”. – Niestety, w większości przylgnęła do nich zła sława. Mało kto kupował „kwiat jabłoni” czy „pokusę” dla delectowania się bukietem zapachowo-smakowym. Niestety, nadal panuje opinia, że bodzentyńskie wina – nazywane najczęściej „kwasami”, „siarami” czy „sikaczami” kupuje ten, kto wyznaje zasadę: „Nieważne co, byleby sponiewierało”.

– Szkoda, że ludzie wciąż nie są przekonani do jakości naszych win. **Przecież wszystkie te obiegowe opinie o dużej ilości siarki są fałszywe – mó-**

wi Alicja Czaja, wiceprezes spółdzielni. – Zawartość dwutlenku siarki w naszych winach jest dwukrotnie niższa niż w zachodnich. Wszystkie pozostałości są odparowywane. Na nasze zlecenie przeprowadzono badania laboratoryjne i wynika z nich, że nasze wina zawierają znacznie mniej siarki niż wiele odżywek dla dzieci.

Zła opinia przykleiła się do wina mocniej niż najładniejsze nawet etykiety,

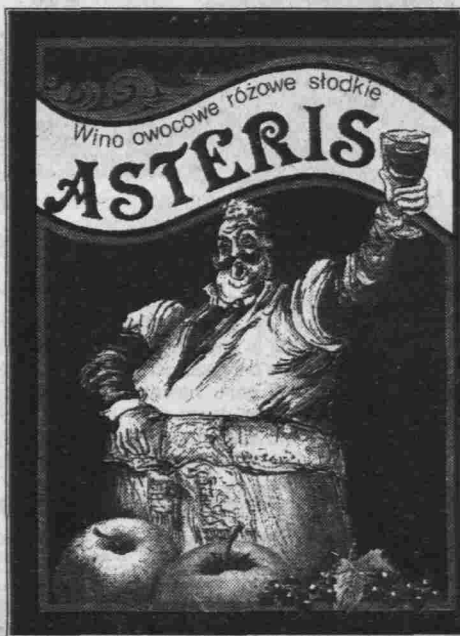
mniej więcej na początku lat 80. W tych kartkowych czasach, kiedy brakowało cukru i drożdży, a rynek połykał dosłownie wszystko, przychodziły ogólnie instrukcje, które nakazywały przyspieszenie procesu produkcji. – Zamiast czekać na naturalną fermentację zalecano dolewanie do wina spirytusu i wody. Mniej więcej w tym samym czasie czyjaś decyzja o podawaniu na etykiecie zawartości siarki służącej do konserwacji (również i wielu innych przetworów warzywnych i owocowych) przyczyniła się do narodzin tej trudnej teraz do wyeliminowania opinii klientów.

A że wina z Bodzentyna trafiają często do mało zamożnej i mało wybrednej klienteli, która pije również na miejscu – w sklepie czy w bramie...

– Przecież jeśli ktoś lubi pić w ten sposób to tak samo wypije i koniak – uśmiecha się kierownik Kaczmarzyk. – To, że nasze wina są tanie, wcale nie znaczy,

że są złe czy niezdrowe – wszystko zależy od ilości wypitego alkoholu.

Pewne zawirowania powstały po wprowadzeniu VAT. Wina „Owinu” trochę zdrożały, więc i popyt nieco spadł, ale kierownictwo spółdzielni ma zamiar zrekompenzować trochę wyższą cenę lepszą jakością i różnorodnością gatunków. A jest ich dużo – coraz popularniejszy staje się koktajl „bartosz” – jabłkowy-wisniowy

o migdałowym aromacie. Coraz więcej osób pyta o koktajl „bazyli” i wino „półstokkie”. Klienci jakoś nie przekonali się do wermutów – choćby „nemezis”, przy produkcji którego stosowano duże ilości włoskich ziół. Pojawił się natomiast znowu wino „pokusa”, które zjednało sobie gusty klientów.

– Produkcję według sprawdzonych, tradycyjnych receptur, ale staramy się też, żeby

pojawiały się nowe odmiany, stosujemy różne komponenty – zapachowe, smakowe np. aronię – mówi **Zofia Małysa** – szefowa produkcji. – Oprócz laboratoryjnego sprawdzania kwasowości wina, przebiegu fermentacji testujemy ciągle smak i zapach.

– Pani Zofia jest naszym najlepszym kiperem – stwierdza **Zdzisław Włodarczyk**, prezes spółdzielni „Owin”, żeby wina było dobre, nie wystarczy się trzymać receptur, trzeba jeszcze mieć gust do wina.

Wina z „Owinu” produkowane są aktualnie bez użycia siarki. Nie ma takiej potrzeby, bo wymyte owoce przetwarzane są od razu. Prasowane są przy użyciu tkanin bawełnianych i pras hydraulicznych, a następnie moszcz – (nie sklarowany sok) przetwarzany jest aż do postaci wina. Pompuje się go do olbrzymich dębowych beczek – pojemności 4–5 tys. litrów. Później dodaje się drożdże winiarskie i cukier – od tej pory nastaw fermentuje 3 do 6 tygodni, a potem wina wędruje do leżakowni i tam pozostaje kilka miesięcy, bywa że do 2 lat.

– W przypadku wina owocowego sprawa leżakowania wygląda akurat odwrotnie niż przy winie gronowym – mówi **Zofia Małysa**. – Nie można przedobrzyć.

– Mimo że nasze wina są tanie – najdroższe ok. 14 tys. zł za butelkę – na rynku pojawiła się konkurencja. To tzw. szybkie wina. **W coraz większych ilościach produkują je prywatne rozlewnie.** Te wina w ogóle nie leżakują. Do nich rzeczywiście pasują określenia „bełt” albo „sikacz”. – A nam technologia produkcji pozwala na uzyskiwanie tytułu win markowych. Niestety, wykonanie potrzebnych kontroli i testów jest drogie, ale kiedy tylko będą odpowiednio fundusze, postaramy się opatrzyć nasze wina marką – mówi Alicja Czaja.

Z taśmą produkcyjnej w Bodzentynie schodzi dziennie 27 tys. butelek napoju, który zdaniem wielu oczyszcza nie tylko krew, ale i umysł. Badania potwierdzają, że wina wpływają na obniżenie poziomu cholesterolu i przyspieszają procesy trawienne.

– My nikogo nie zachęcamy do picia, nie rozpijamy społeczeństwa. Nawet proboszcz nigdy z ambony nic złego o nas nie powiedział – mówi kierownik Kaczmarzyk.

AGNIESZKA KRAKOWIAK

„Stolarz, a nie pije? Niemożliwe!”

W Niewachlowie przed wojną co drugi gospodarz był cieślą. Teraz zaledwie kilku umie jeszcze cokolwiek zrobić z pomocą siekiery i struga. Tylko dwóch czy trzech zajmuje się zawodowo stolarstwem. Jednym z nich jest KRZYSZTOF LUDWIKOWSKI, samouk. Zaczynał od rzeźbienia.

Zmurszała kłoda i pistolety

– Miałem wtedy chyba osiem czy dziewięć lat. Znalazłem w rzece zmurszałą kłodę, nawet nie wiem z jakiego drzewa. Była bardzo podatna, świetnie się w niej rzeźbiło. Najczęściej to strugałem pistolety. Pierwszym nauczycielem Krzyska był jego wujek, który miał zakład stolarski. Biegał do niego podglądać fachową robotę jak skończył dziesięć lat. Początkowo strugał deski. Pierwszą większą pracę wykonał jako czternastolatek. Były to drzwi do obory. Nie odstawił fuszarki, bo już 20 lat spełniają swoją rolę.

Ukończył szkołę mechaniczną, ale ten kierunek go zupełnie nie interesował. Był też w liceum zaocznym, bo chciał studiować plastykę. Budowa domu, którą rozpoczął, a potem służba w wojsku zniweczyły te plany. Ale pobyt w kamaszach wspomina mile. – Przez dwa lata zajmowałem się rzeźbieniem. Na potrzeby jednostki, a robiło się też dla kadry. Do dzisiaj można oglądać moje wypociny w Izbie Pamięci na Stadionie.

Na własnym

Warsztat postawił własnymi rękami dziesięć lat temu. Sam wykonał też wszystkie maszyny. Są na chodzie do dziś. Początkowo produkował na własne potrzeby, głównie do domu, który wykańczał. Dopiero dwa lata temu rozpoczął szerszą działalność. Zarejestrował zakład i zaczął z niego żyć. – Mam kawałek pola, ale teraz dokładam do niego z pieniędzy uzyskanych ze stolarstwa. Długo już tak nie da się pracować, szczególnie, że klientów coraz więcej, trudno się obrobić.

Ludwikowski pracuje od godziny 9. Rzadko kończy przed 21. A czasami można go zastać w warsztacie i o 11 w nocy. Coś tam jeszcze struga, kończy. Nie lubi odkładać roboty.

Kiedyś współpracował z „Cepelią” – powstały dziesiątki stylizowanych stołów i ław. Ostatnio coraz częściej ludzie chcą rzeczy nietypowych. – Niedawno wykonywałem drzwi lukowe. Pierwszy raz się z tym spotkałem. Łuki gięte były na mokro, bo inaczej materiał się łamał.

Bywają też zamówienia supernietypowe. Rok temu wyrzeźbił Matkę Boską Katyńską do kaplicy w Obłęgorku. W lipcu tego roku powstał krzyż umieszczony w miejscu stracenia kilkunastu mieszkańców Niewachlowa w 1943 r. w Sukowie.

Bez wytchnienia

Krzysiek ostatni raz był na urlopie po ślubie, czyli w 86. – Nie było czasu od tamtej pory – mówi jego żona Ewa. – Ale teraz muszę go namówić. Tak długo się nie pociągnie, a ja nie chcę zostać wdową. Klienci mogą poczekać.

Czas biegnie szybko, a przy tej robocie nie wolno się spieszyć. Krzysiek nie lubi rzeczy nie wykończonych, nie dopieszczonych. Poza tym terminy. Ze też nie popadł od tego tempa w żaden nałóg. Dziwił się temu nawet pewien Włoch, dla którego robił komplet mebli dębowych. Zaproponował wódkę, a gdy usłyszał odmowę wykrzyknął: „Stolarz, a nie pije? Niemożliwe!”

Plany, plany, plany

Teraz Krzysiek rozbudowuje warsztat i chce zrobić to, co czeka już od paru lat – tynki i... porządne okna. Cóż, szewc bez butów chodzi. – Myślę o zmodernizowaniu maszyn. Przydałyby się już nowe, bardziej uniwersalne. Poza tym w domu czeka wiele roboty. Żona mi w końcu głowę urwie, tak długo prosi o wykonanie paru rzeczy. Ciągłe brakuje czasu dla siebie.

DARIUSZ DETKA

Wśród codziennych wizyt składanych w naszej redakcji zdarzają się i takie:

Najbardziej są natrętni, kiedy się rozbiiram. Wtedy kamera pracuje non stop, ale w dzień także ją włączają. Muszą wiedzieć, co jem na śniadanie, co gotuję na obiad i kiedy się kładę spać. Przez okna zaglądają i filmują. Sposobu nie ma na dryblasów. Trzech ich zatrudniła Zdzisława S. Ta sama co pięć lat temu własnego chłopca mi odebrała. To dla Zdzisławy S. tę robotę wykonują, na jej wyraźne zlecenie. Spokoju nie zasnę, nerwy zszarpane. W nocy oka nie zmruję, w dzień tulam się do ludziach, bo przychodzą tu codziennie.

Policja umywa ręce, więc musicie pomóc, bo jak nie, to rozwalę budę granatem, tym samym co go u Ruskich przed chwilą kupiłam. Patrz pani! Mam go w tej torbie! Zaraz wszystko rozwalę i pójdzie z dymem ta cholerna rudera...

Zaraz się powieszę i będzie po sprawie. Do stracenia nie mam nic. Wezmę sznur, a was zagryzie sumienie, jak mi dachu nad głową nie załatwicie. Trzeba patrzeć jak wyglądam. Mieszkam nie mam gdzie i trza się poniewierać po ulicach, spać na dworcu albo na klatce. Tulam się jak beznamiętny pies co go z budy wygnali, a ja przecie człowiek i kie-

dys się ze mną w robocie ludzie liczyli.

Wszystko przez tę cholerną babę, bo mnie do pudła wpakowała, wszystko przez nią. Sądy wierzą jej, nie mnie, a to obrzydliwe, kłótlive babsko. Życia nie zna i nie wie jak się obchodzić ze ślubnym mężem co mu się do śmierci przysięgało...

Musicie pomóc, bo jak nie...

To jak będzie z chatupą, załatwicie czy musi się stać jak powiedziałem...

Wróć, wezmę siekiere i utnę mu łeb, jak mi tych pieniędzy nie odda. Trzy miliony się należy, a on się sianem wykręca i mówi, że zapłaci jak będzie miał forszę, a że jej nie ma, to muszę czekać. Dwa miesiące czekam i ani złotówki, do gamka nie ma co włożyć, dzieci głodne, to nie będę się cackał. Utnę łeb, jak Boga kocham, można wolać policję

choćby zaraz, chyba że sprawę załatwicie, to mu podaruję...

Dziecko mi porwali. Dwóch dryblasów wpadło umundurowanych i zabrali Jędrusia wprost z łóżeczka. Nawet się pożegnać nie zdążyłam. Radiowozem go wieźli, do domu dziecka, jakbym złą matką była. To już drugie moje dziecko. Kasie też mi porwali i mała odzwyczaila się ode mnie na zawsze.

Pani pomoże odzyskać synka, bo mi się serce kraje, że on na państwowym garnuszku. Muszę synka przy sobie mieć, bo coś złego zrobię. Jak nie załatwicie sprawy, to będę rodzić następne dzieci, aż mi się znudzi i się odciępią. No więc jak z tą pomocą będzie?

Z pomidorami się rozwalila pod samą wystawą. Wprost ze skrzynki sprzedaje, nie tak jak ja. Gówno mnie obchodzi, że sterczy pod gołym niebem.

Niech se kupi warzywniak to będzie stała za ladą.

Owszem, podeptałem pomidory i nikt nic nie wskóra. Jak się ta stara krowa zaraz nie wyniesie i jeszcze raz ustawi pod moim sklepem, to za każdym razem będę deptał i nic mi nie zrobi...

Co pani taka szybka, tu, o poważną sprawę chodzi. Trzeba spokojnie wysłuchać, wczuć się powoli i człowieka zrozumieć jak należy, a nie traktować naprędce.

Pracy nie mam, ani widoków na życie. Moja to wina, że tak się porobiło? Co potrafię? Wszystko! Wystarczy spojrzeć. W urzędach różnych przeprowadzałam 30 lat, teraz – na bruk. Ze wstydu się palę. Nle, żadnego adresu nie podam, telefonu też nie. Może u was by się coś znalazło?

Trza wszystko opisać w gazetach, bo o sprawiedliwość chodzi, a nigdzie jej ni mo. W sądach kłamią. Patrz pani na plany, jak byk widać, że ziemia moja. Krowę i jałówkę sprzedam i swego dojdę. Świadców przepokupił, geodetom w łapę dali i wyrzowywały bandyty na planach some kłamstwa. Do papieża będę pisał, bo widzi mi się, że wy takie same oszusty. Jedna sitwa z tymi co z góry, jedna sitwa...

Zanotowała IGA MIJAŁ

KRONIKA KIELECKA

Informacje w „Kronice Kieleckiej” drukujemy bezpłatnie. Jeśli macie ochotę, możecie opublikować tutaj zdjęcie z waszego ślubu, złożyć najbliższemu życzenia, zamieścić fotografię syna lub córki, nie tylko nowo narodzonej, ale także obchodzącej imieniny czy urodziny. Wystarczy przysłać do redakcji „Gazety Kieleckiej” przy ul. Złotej 3. Zapraszamy! „Kronika Kielecka” ukazuje się w piątki.

KRYSTYNI I JÓZEFOWI MAJCHEROM
najserdeczniejsze życzenia z okazji 30 rocznicy pożywania małżeńskiego
składają synowie z żonami i wnuczkami

Nie wszystkie kwiatki kwitną,
które paki mają,
Lecz wszystkie serca się łączą,
które jak Wasze się kochają.
Dla EWY ROWIŃSKIEJ i ROBERTA DZIEKANA
z okazji ich pierwszej rocznicy
Przyjaciele

Najuspanialszym Przyjaciółom,
GRAŻYNIE I MARIUSZOWI PROKOPOM
z okazji 1 rocznicy ślubu, najgorętsze życzenia szczęśliwego dalszego pożycia, zadowolenia z synka Łukasza, spełnienia marzeń i samych radosnych dni
składają Beata i Grzegorz Dobrowolscy.

ANNIE i MARIUSZOWI STASZOWSKIM
z okazji 1 rocznicy ślubu i urodzin Mariusza
wszelkiej pomyślności i radości na wspólnej drodze życia
składają rodzice, Staszowscy.

Pobiorą się

28 sierpnia

Diana Sikora i Zbigniew Hernik
Monika Salwa i Dariusz Pyczek
Joanna Jarzyńska i Dariusz Tutaj
Ewa Ciepińska i Robert Tkacz
Beata Żymańczyk i Tomasz Kumor
Małgorzata Kudła i Robert Górecki
Julita Nowakowska i Robert Sterna
Justyna Stolarczyk i Artur Terpiński
Elżbieta Maciejec i Piotr Dudek
Justyna Myślińska i Wojciech Wójcik
Justyna Chabik i Paweł Witkowski
Karolina Kossakowska i Artur Muszyński

Jadwiga Piotrowska i Adam Du- da
Olga Zwierzchowska i Przemysław Wołak

1 września

Jolanta Kęcka i Tomasz Rupała
Agata Piątek i Paweł Bujak
Joanna Guz i Piotr Grzela
Beata Białowas i Zbigniew Skrzeczyna
Aneta Michalska i Tadeusz Zięba

Urodziły się dzieci

Michał Kojacz 5.VIII.1993 r.
Mateusz Lech 11.VIII.
Katarzyna Marczak 9.VIII.
Karol Łużyński 7.VIII.
Piotr Szczurkowski 14.VIII.
Dominika Bujak 19.VIII.
Paweł Sierant 14.VIII.
Kinga Górka 7.VIII.
Aleksandra Sówka 24.VII.
Martyna Ślusarczyk 9.VIII.
Martyna Socha 15.VIII.
Paulina Ruraz 18.VIII.
Karol Szewczyk 6.VIII.
Dominika Kiniorska 4.VIII.
Marcin Pamuła 12.VIII.
Karol Wiśniewski 11.VIII.
Ewelina Pułstula 17.VIII.
Jagoda Kulagowska 18.VIII.
Karolina Brandys 31.VII.

Monika Majcher 16.VIII.
Dawid Maślarczyk 17.VIII.
Bartosz Sidło 15.VIII.
Anna Bizon 15.VIII.
Rafał Nowak 18.VIII.
Lidia Skowrońska 20.VIII.
Aleksandra Maryla Sęk 18.VIII.
Katarzyna Trojak 17.VIII.
Kamil Buras 10.VIII.
Wojciech Raczynski 12.VIII.
Mateusz Przemyski 15.VIII.
Piotr Oleś 17.VIII.
Wiktorina Bartos 25.VII.
Urszula Błaszczak 20.VIII.
Wojciech Gałęzowski 15.VIII.
Artur Bartłomiejczyk 9.VIII.
Sybilla Leska 18.VIII.
Piotr Jarosław Dziwisz 13.VIII.
Izabela Bieniaszewska 21.VIII.

Zmarli

Andrzej Misiołek ur. 1903, zm. 18.VIII.1993
Janina Wróbel ur. 1921, zm. 18.VIII.
Janina Mamczarz ur. 1933, zm. 19.VIII.
Henryk Kustra ur. 1932, zm. 18.VIII.
Teresa Karbowski ur. 1955, zm. 19.VIII.
Wincenty Jarmolowicz ur. 1917, zm. 20.VIII.
Zenon Daniel ur. 1923, zm. 20.VIII.
Leon Trapiła ur. 1929, zm. 20.VIII.
Aniela Krochmal ur. 1909, zm. 19.VIII.
Władysław Sztandera ur. 1917, zm. 20.VIII.
Zofia Dubik ur. 1899, zm. 21.VIII.
Józef Golebiowski ur. 1927, zm. 20.VIII.
Józefa Zapiór ur. 1906, zm. 21.VIII.
Wanda Pawłowska z d. Tutakiewicz ur. 1914, zm. 22.VIII.
Helena Romanowicz ur. 1902, zm. 22.VIII.
Wacław Kowalska ur. 1921, zm. 21.VIII.
Antonina Biedzińska ur. 1914, zm. 22.VIII.
Eugenia Błomska ur. 1932, zm. 23.VIII.
Jan Kiereta ur. 1917, zm. 23.VIII.
Jerzy Ślizanowski ur. 1930, zm. 23.VIII.
Jarosław Wychowaniec ur. 1977, zm. 21.VIII.
Stanisław Piątek ur. 1923, zm. 23.VIII.
Kamila Chudzińska ur. 1987, zm. 22.VIII.
Władysława Bednarska ur. 1914, zm. 23.VIII.
Weronika Zmorzyńska ur. 1914, zm. 25.VIII.
Władysław Wolszczak ur. 1924, zm. 24.VIII.
Wacław Piątek ur. 1924, zm. 23.VIII.
Marianna Śmigalska ur. 1898, zm. 25.VIII.
Apolonia Miernik ur. 1918, zm. 24.VIII.
Marian Kabziński ur. 1914, zm. 25.VIII.
Stefan Woźniak ur. 1919, zm. 24.VIII.
Stefan Szwed ur. 1929, zm. 24.VIII.
Apolonia Walek ur. 1928, zm. 25.VIII.

Stolica państwa Wiślan, jedno z najpotężniejszych miast w królestwie Piastów. Sława, przepych, godność, ale zarazem łakomy cel łupieżców, grabiony kolejno przez Polaków, Tatarów i Czechów. Przez pięć wieków Wiślica była miastem, potem wsią, a teraz nie wiadomo czym, chociaż siedzibą gminy. Historia zadrwiła sobie z miasteczka w sposób wyjątkowo dotkliwy.

A początki były takie wspaniałe. Król Władysław Łokietek ufundował wspaniałą kolegiatę, w której się zresztą ukrywał w czasie zamieszek krajowych. Kolegiata była ogromna, a król mały, więc go nie złapali. Dzieła budowy dokonał Kazimierz Wielki. Z okien tej kolegiaty odczytano w roku 1347 statuty wiślickie, regulujące prawo lepiej niż wszystkie późniejsze ustawy sejmowe.

Już w roku 1528 miasteczko miało wodociągi, a na grodzisku obok, studnię, zbiornik wody i domy plecionkowe, które teraz robią u siebie Szwedzi i inni Skandynawowie. Miasteczko leży na wyspie gipsowej, otaczają je zewsząd podmokłe łąki, a mimo to się nie lasuje. Ścisłej nie lasuje się to, co jest zakopane w ziemi, czego przykładem jest misa chrzcielna – gdy ją odkopano i wypucowano, zaczęła się rozpadać.

Wiślica leży na wodzie, otoczona jest wodą, a wody pitnej brakowało tu od wieków, w ostatnich zaś latach, żeby się w lipcu napić, ludzie jeździli do Buska. Wójt gminy nie jest wprawdzie Łokietkiem i nie postawił nowej kolegiaty, bo nie musi się na razie ukrywać, za to wodę ciągnie skąd się da. Przez jedenaście lat był tu naczelnikiem, budując wodociągi i drogi, a także szkoły i jeden dom dla nauczycieli.

Ponieważ o Wiślicy więcej się pisało, a mniej wpływało do niej pieniędzy, a jeśli wpływały, to na wykopy i rozkopy, a nie na budowanie, samorząd postanowił zro-

ALFABET GMINNO-PROWINCJONALNY

bić obwodnicę, żeby przed obcymi ukryć nędzę miasteczka. Udało się to w pełni, jeździec samochodowy długo krąży po tej obwodnicy, nie widząc miasteczka, tak jest

sprywatyzowane. Drugi PGR jest w Goryslawicach i też egzystuje, ponieważ nikt się nie wtrąca, nie wiesza hasła i nie jeździ taczkami.

zjedzą i nie wywożą, biorą ci z przetwórci w Jurkowie. Stoiki z ogórkami jadą stąd prosto do Anglii i do Japonii. Chociaż te kraje są duże, to stoików biorą mało.

W tej gminie jest bardzo mało złodziei, może dlatego, że lud jest pobożny, a może z powodu pielgrzymki, która co roku stąd wyrusza do Częstochowy z księdzem biskupem Mieczysławem na czele. Teraz do kolegiaty przybył nowy proboszcz z Kielc i wszyscy mają nadzieję, że dzwignie on Wiślicę do dawnej potęgi, bo bez potęgi boskiej nic się tu nie zmieni, a dom Długosza się zapadnie.

W Holudzy, jak była bieda, to się rodziło dużo dzieci, a jak nastał kapitalizm, to dzieci jest mało i trzeba było przedszkole zlikwidować. W Kobylnikach za to strażacy zmiękli do tego stopnia, że oddali starą remizę na nową szkołę. Mimo iż Nida jest z roku na rok brudniejsza, pałętają się w niej jeszcze ryby, na które przyjeżdżają wędkarze z Krakowa i Kielc. Po kilku udanych sezonach wszyscy jadą do Buska leczyć się z reumatyzmu.

Ci, którzy za komuny porzucili gospodarstwa i budowali różne huty, teraz wracają i robią porządki. W soboty i niedziele w Jurkowie jest tak rojno od ludzi, że nie widać pszczoł z pasieki Jana Palucha z Kielc. Pasieka ta jest zdalnie sterowana elektronicznie, pszczoły zbierają miód na telefon. A tak w ogóle, to w Wiślicy jest smutno.

STANISŁAW MIJAS

WIŚLICA

zarośnięte. Cała Wiślica jest zażytkowana, czyli nie do użytku. Ludzie też są zażytkowani: siedzą na schodach całe lato, a w zimie chowają się przed mrozami.

Jedynym śladem politykowania jest ulotka BBWR na stole wójtownym. Na pytanie, skąd się to wzięło, wójt nie umiał odpowiedzieć, ktoś mu w przerwie podrzucił.

Fot. M. Lepiński

W miasteczku jest czterdzieści sklepów – i nikt nie wie, po co. Jak dawniej przyjeżdżali tu turyści dla zwiedzania, tak teraz przyjeżdżają tylko po truskawki i ogórki, nawet górale tak robią. Mleko jedzie sobie teraz do Krakowa, tak samo ryby z Górek, chociaż jeszcze nie

Ani wójt, ani jego zastępca nie słyszeli słynnego powiedzenia zapisanego przez Adolfa Dygasirskiego, że kto ma Łatanice z Holudzą, tego wszy budzą. Może kiedyś tak i było, ale teraz obie te wsie prosperują dobrze dzięki truskawkom. Czego miejscowi nie

PEJZAŻ ŁYSOGÓRSKI

W Dębnie, na skraju wsi, blisko puszczy była tzw. resztówka po rozparcelowanym kiedyś, jeszcze przed wojną, majątku ziemskim.

W czasie wojny poznaliśmy jej właściciela, pana Dewskiego, który mieszkał z zamężną córką, panią Dańską i dwoma synami. Stary Dewski milkiwi, wydawał nam się surowy i nieprzychylny, omijaliśmy go – życie go pewnie nie pieściło, a wojna dla mieszkańców tego dworku była tragiczna...

Zabudowania gospodarcze i dom mieszkalny były zbyt obszerne dla rodziny gospodarza, w byłym dworze mieściła się też izba szkolna, mieszkanie nauczyciela i leśniczówka.

Posadę nauczyciela objął tu, po wrześniu 1939 roku Broniu, mąż Wandzi. Mieli wówczas paromiesięczną córeczkę, która powinna być – według wyobrażeń Wandzi – Annabellą, Olgą, Marleną, Joanną, dzieckiem – Osmym Cudem Świata o wyjątkowym losie wymarzonemu przez nieopierzoną, osiemnastoletnią mamę, Broniu, człowieka o nieprzeciętnym poczuciu humoru, ochrzcił dziewczynkę – ku zdumieniu rodziny – wszystkimi tymi czterema imionami, niczym hiszpańską księżniczkę, ale wojna szybko skorygowała imię dziecka i... poglądy Wandzi, więc mała była wkrótce zwyczajną Hanią biedującą okrutnie przy rodzicach, niezbyt zaradnych w wojennych warunkach.

– Żarnowy placzek na soddzie i czarna zbożówka z sacharyną to nie żadne jedzenie dla małego dziecka. Mam rodzinę w Warszawie, możemy tam zawieźć wszystko – ludzie wezmą każdy kawałek mięsa, słoniny, każdą osełkę ma-

śla czy jajko. Niech pani jedzie z nami, ludzie się jakoś z tego utrzymują. Na pierwszy wyjazd zabrała z panią – pojedziemy z masłem – pani Dańska dość często bywała „ze szmugłem”.

Wyciągnęła Wandzia z szafy swego złotego lisa, między podszewką i skórą ułożyła z fachową pomocą kilka kilogramów masła, założyła wyjściowy kostium i tak, z lisem na jednym ramieniu, a struchlałą duszą na drugim, wyruszyła na podbój czarnego rynku.

Wojenny szmugiel to nie żarty: w pociągu na trasie rewizji, i na stacjach, i w szczerym polu obławy, łapanek, w Warszawie niebezpiecznie na każdej ulicy, godzina policyjna uniemożliwiająca podróż wieczorem – nigdy nie było wiadomo, kiedy się wróci do domu i czy w ogóle wróci...

Już po dwóch czy trzech wyprawach okazało się, że w kierunku głodującej Warszawy jeżdżą zawsze prawie ci sami ludzie – szmuglerzy obławiani żywnością. Okazało się także, że mimo rewizji żandarmerii niewiele przechwytyją, bo „towar” można schować i to dokładnie. Szmuglerzy działali w sposób zorganizowany, a każdy handlowy wagon miał swój sprawny niby-komitet: dwóch, trzech spryciarzy, którzy dawali żandarmerii „w łapę” i do następnej wyprawy i obławy był spokój. Kolejarze też mieli swój udział w „kiwaniu” Niemców – jeśli na stacji była zasadzka, jakoś o tym wiedzieli i albo uprzedzała o tym dyskretnie konduktor, albo maszynista dawał czasowo sygnał „nalotu”. W wagonie robił się ruch...

– Z tym lisem to się pani musi na jakiś czas rozstać – zaszeptał Wandzi do ucha jakiś obrotny młodzieniec, kiedy wjeżdżali na stację pełną Niemców, a ona rozglądała się bezradnie i ze strachem dookoła – to pierwsza obława w jej handlowych doświadczeniach.

– Nie, nie, ja...
– Wróci, wróci, nie ma obawy – nieznanym uśmiechem się przekonująco – niech się pani rozejrzy, ile bagażu nagle zniknęło...

Wandzia więc zaryzykowała, bo o co innego jej pozostało? Po „operacji”, kiedy już żandarmi złapali, co się dało, wzięli haracz w wodce i pieśniach, lisek, jak i cała kupa innych bagaży, wrócił i szczęśliwie dojechał na miejsce przeznaczenia...

W powrotnej drodze Niemcy urządzili na trasie łapanek. Pani Dańska wróciła zrozpaczona.

– Żona przepadła. Zatrzymali pociąg, wygarnęli wszystkich... Boże, Boże, pewnie ich pognali do Niemiec... Nas starszych – na lewo, matki

z dziećmi też, a tych młodych na prawo... Nie wiem, nie wiem gdzie ich wzięli, bo nas zaraz wepchali do wagonów. Boże, Boże, i co my teraz zrobimy...

Tych zabranych zamknęli w bóżnicy, w pobliżu stacji kolejowej. Trzymali ich przez trzy dni bez jedzenia i bez wody. Ludzie ratowali się wzajemnie, jak mogli, na szczęście byli z bagażami, trochę tego jedzenia dzielili między siebie. Po trzech dniach, ni z tego, ni z owego wypuścili wszystkich...

Wandzia, półprzytomna ze znużenia, głodu i niepokoju o dziecko – Broniu nie bardzo sobie radziła z obowiązkami niarą – spieszyła się do domu. W Kielcach była wieczorem, stąd do Zagnańska pociąg kursował normalnie, z Zagnańska, podnożem północnego zbocza gór, skrajem puszczy dreptała wąskotorowa „ciuchcia” do Rudek, do kopalni parytu. Ciągnęła także wagoniki osobowe. Tym razem były to odkryte platformy.

– Nie pojedzie pani, proszę czekać do rana. Kolejka zajęta przez wojsko!
– Pojadę z wojskiem, w domu zostało małe dziecko, muszę jechać.
– Z Ukraincami? Nocą, przez las? Chyba pani nie wie, co mówię...
– Pojadę! Proszę, niech mi pan pomoże u komendanta transportu...
– Czy pani wie, co pani robi? Na co się pani naraża? Ja tego na siebie nie biorę, komendant jest tam!...

Popędziła Wanda do komendanta.

– Kolejka zaraz ruszy! – tłumaczy gorąco – żarliwie, że musi „nach Hause”, bo kleine... kleine – tu łzy jej z oczu kap, kap – musi jechać!

– Siadać!

Uszczęśliwiona załadowała się na platformę zapchaną żołnierzami – „Bogu dzięki, jadę!”

W pewnym momencie ogarnęła ją obezwładniająca uczucie zagrożenia. Na platformie szepty i jakiś dyskretny, a uparty ruch kilku osób w kierunku jej kąta. Ale w ciasny róg platformy wcisnęła ją nagle jakieś szerokie żołnierskie bary. Ręka sięgnęła do kabury pistoletu.

– Strielat budu – dobitny szept osłaniającego ją, umundurowanego mężczyzny powoduje, że nerwowy ruch na platformie ustaje. Do swojego przystanku w lesie dojechała, nie wychylając nosa zza tych opiekuńczych pleców. Wsiadła spocona, na trzęsących się nogach. – Dziękuję...

Kiedyś Wandzia wpadła ze swoim lisem – żandarmi umieli szukać, znali też dobrze chyba wszystkie sposoby przewożenia towaru.

– Co to jest? – zapytał jeden z przeprowadzających w wagonie rewizję, zdejmując „ciężarnego” lisa z półki.

– Lis...

– Lis? – Niemiec ważył go w dłoni i widać było, że zdaje sobie sprawę z nienaturalnej wagi futerka. – Co w nim?

– Żywność. Dla rodziny w Warszawie. Oni są głodni...

Niemiec popatrzył, pomyślał, jeszcze raz zważył w ręce liska i widocznie doszedł do wniosku, że „skórka nie warta wyprawy”...

– No, ja, gut – i poszedł dalej.

Głodna „rodzina” w Warszawie, to mieszkańcy getta – Wandzia musiała tam kiedyś donieść „towar”, zamiast do rodziny pani Dańskiej. Widok wynędzniałych dzieci i dorosłych za murami getta, beznadziejnie smutnych, przynębionych, tak był wstrząsający – wówczas to postanowiła zrezygnować ze szmuglerskich zarobków. „Chyba najgorszy był widok tych tragicznych postaci w oknach. Ich milczenie, pogodzenie się z losem było dla mnie nie do zniesienia, przekraczało możliwości zrozumienia – wołałam głodować i nie widzieć tego więcej. Ale niejedną jeszcze raz byłam w getcie”.

ALEKSANDRA POLANOWSKA-LIBNER

27.VIII.-2.IX.
1993 r.

PROGRAM TELEWIZJI POLSKIEJ

Piatek

27 sierpnia

- 12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 „On i ona” – komedia obycz. prod. USA (1987 r.), reż. James Frawley, wyk.: Jill Eikenberry, Michael Tucker, John Hiller Man

Jill Eikenberry
i Michael Tucker

Czarna komedia. Edgar Chalmers ma już serdecznie dosyć swojej gderliwej żony, Sylvii. Pewnego dnia sąsiad uświadamia mu, że może zrobić interes swojego życia, sprzedając dom. Sylvia oczywiście się nie zgadza. Edgar chce się jej pozbyć, nie wiedząc, że Sylvia od dawna planuje morderstwo... na swoim mężu.

- 13.50-15.15 Jedyńka na nie-
pogodę

13.50 Obok nas
Program o mniejszościach narodowych w życiu politycznym kraju, w którym biorą udział przedstawiciele najliczniejszych spośród nich – Białorusini, Ukraińcy, Niemcy i Litwini. W rozmowie poruszony zostanie m.in. problem granic obywatelskiej odpowiedzialności osób, poczuwających się do innej przynależności etnicznej. Punktem odniesienia będą zbliżające się wybory.

15.00 Stan ducha
15.15 Kino wakacyjne: „Widget – Dr M. Dran i jego zwierzęta” – serial prod. USA; „Spełnione życzenie” – serial prod. australijskiej

16.05 Dla dzieci

16.50 Muzyczna Jedyńka

17.00 Teleexpress

17.20 „Syzyf z Mężyką” – reportaż Barbary Jakubiec

17.40 „Autostrada” – reportaż Grzegorza Popielarza

18.00 Randka w ciemno – zabawa quizowa

18.45 „Zulu Gula na wakacjach” – program satyryczny Tadeusza Rossa

19.00 Wieczorynka: „Muminki”

19.30 Wiadomości

19.55 „Dwóch na dwóch”

20.15 „Złota szabla” (2) – serial prod. australijskiej

W tej części trwa wojna w Wietnamie. Tony walczy w jednym z oddziałów, który po serii zwycięstw musi się cofać. Zniknął pierwotny zapal, pojawiają się pytania

o słuszność tej walki. Tymczasem Esse działa w kraju na rzecz ruchu antywojennego. Jeden z jej przyjaciół, gitarzysta w lokalnym zespole, przekonuje ją, że ma dobry głos i że powinna zacząć śpiewać. Joe ponawia również swoje zaloty do Esse, a Tony ma romans z Wietnamką.

21.55 „Aniołki ze Szczytna” – rep. Krystiana Przysieckiego

22.20 Spotkanie – rep. Beaty Postnikoff

22.45 Wiadomości

23.00 Muzyczna Jedyńka

23.05 „Uciekinierzy” (2) – „W wagonie kolejowym do wolności” – serial dok. prod. USA

Kolejny odcinek serialu poświęcony jest urzędnikom państwowym, którzy wiele lat temu uciekli z kraju. Narrator filmu, znany aktor Charlton Heston, przedstawi byłego majora KGB, Piotra Dieriabina, który pracował w Biurze Ochrony Kremla. Dierabin przemycił na Zachód w wagonie towarowym. W wyniku tej ucieczki radziecki sąd wojskowy skazał go przed trzydziestu laty na karę śmierci.

23.35 Gorąca linia

23.55 „Mary Higgins Clark” (2) – „Złowieszcze sny” – film sensac. fr.-ang.-niem.

1.25 Koncert dla przyjaciół: „Varsovia Manta” (muzyka andyjska)

Trzecia część koncertu, w której wystąpi grupa „Varsovia Manta”, będąca inicjatorem tej imprezy. Artyści z tego zespołu wykonują muzykę andyjską używając oryginalnego instrumentarium. W rozmowie poprzedzającej występ grupy, muzycy opowiedzą o swojej twórczości.

1.55 „Szpital” (10) – „Cień” – serial obyczajowy prod. holenderskiej

3.05 Zakończenie programu

7.30 Panorama

7.35 Wakacje w Dwójce

8.05 Program lokalny

8.35 Wakacje w Dwójce

8.45 „Batman” (11) – serial animowany prod. USA

9.10 „Flip i Flap” – „Ja i mój przyjaciel” – kom. prod. USA

Ollie żeni się z córką magnata naftowego. W dniu ślubu oblubienica i goście na próżno czekają na pana młodego. Okazuje się, że narzeczony ze swoim przyjacielem Stanem układa puzzle, które dostał od niego w prezencie ślubnym...

9.35 „Kate i Allie” – serial komediowy prod. USA

10.00 Wakacje w Dwójce

10.05 Na bocznych drogach Europy – Północna Brancja

10.30 Lato w Polsce – Wróćmy nad jeziora

Pierwszy odcinek magazynu spotkań poświęcony jest letnim atrakcjom Olsztyna. Autorzy programu zapraszają do zwiedzania zamku, w którym przebywał Mikołaj Kopernik, wspominają „Dni Bretońskie” i związki Warmii z Bretonią, informują o sierpniowych imprezach kulturalnych, m.in. festiwalu Piknik Country.

11.00 Panorama

11.05 „Ushuaia” – magazyn osobliwości

11.50 Magazyn przechodnia

12.00-15.25 Przerwa

15.25 Powitanie

15.30 Sport – magazyn żużlowy

15.45 Image – magazyn polskich projektantów mody

16.00 Panorama

16.05 Między brzegami – rep.

16.20 Lato w Polsce

16.55 „Kate i Allie” – serial komediowy prod. USA (powt.)

17.25 Remix – magazyn rockowy

17.55 Halo dzieci – „Opowieści kapitana Misia”

18.00 Panorama

18.03 Program regionalny

20.00 XXX Międzynarodowy Festiwal – Sopot '93 – konkurs o Grand Prix (1) w przerwie ok.

21.10 Panorama

21.25 XXX Międzynarodowy Festiwal – Sopot '93 – konkurs o Grand Prix (2)

23.05 „Przystanek Alaska” (9) – serial prod. USA

Joel otrzymał list z wiadomością, że Elaine z nim zrywa. Wszyscy mieszkańcy Cicely starają się go pocieszyć, nawet Maggie jest dla niego miła. W tym samym czasie Holling kupuje dla Shelly antenę satelitarną. Dziewczyna ogląda telewizję dzień i noc, a biedny Holling nie wie, co począć z jej nową namiętnością.

23.50 Halo Sopot

24.00 Panorama

0.05 Teatr Sensacji w cyklu wg Durbidge'a „Desperaci” (3-ost.)

Ostatnia część widowiska wg Durbidge'a. Prowadzący dochodzenie policjanci oraz brat zamordowanego Filipa Martina, Larry, zmierzają do wyjaśnienia zagadki. Nowe ofiary mnożą się jak grzyby po deszczu. Policji udaje się odzyskać walizkę Filipa, ukrytą w dworcowej przechowalni bagażu. Jej zawartość wiele wyjaśnia. Larry Martin i inspektor Hyde trafiają w końcu na właściwy trop...

1.15 Studio Sport – Meeting la „Golden Four” Berlin '93

2.15 Zakończenie programu

Sobota

28 sierpnia

7.30 Rondo – magazyn informacyjno-gospodarczy

7.50 Rynek Agro

8.15 Z Polski

8.35 Wszystko o działce

9.00 Ziarno – program red. katolickiej dla dzieci i rodziców

9.25 „Teleferie” – „Tajemnice zamków północy”

„Twierdza Wisłoujście” oraz „Walt Disney przedstawia”: „Super Baloo” – „Odzyskać młodość” (1)

11.05 „Opowieści o dzikiej przyrodzie” (9 – ost.) – „Rodzina kotów” – serial przyrodniczy prod. USA

11.30 „Halny” – film dok. Juliana Rachwał

12.00 Wiadomości

12.10 Teatr Telewizji – spektakl na bis Harvey Sarnar „A i b”, reż. Stefan Szlachetycz, wyk. Piotr Fronczewski i Henryk Talar

13.25 „Przygoda w zoo” (13 i 14) – serial prod. australijskiej

Do ogrodu zoologicznego przyjeżdża amerykańska aktorka ze swoją 13-letnią córką. Dziecko widziało kiedyś, jak niedźwiedzie grizzly poturbały chłopców i od tej pory panicznie boi się zwierząt. Bohaterowie serialu pomagają dziewczynie przezwyciężyć strach. Tim i Suzie spieszą również z pomocą kuzyn-

ce jednego z pracowników zoo, która jest chora na dyskopatię.

14.15-16.55 Festiwal Polskiej Twórczości Telewizyjnej

14.25 Bogusław Kaczyński zaprasza dzieci „Piękna nasza Polska cała” – śpiewa i tańczy „Varsovia”

Tym razem Bogusław Kaczyński opowiadać będzie o polskich tańcach ludowych i narodowych. Dzieci w studiu zobaczą występy zespołu „Varsovia”, który zaprezentuje kilka tańców: „Krakowiak z przyspiewkami” i mazur oraz widowisko „Herby polskie”. B. Kaczyński porozmawia z dziećmi o polskich tańcach i kostiumach ludowych.

15.25 Chochlikowe psoty, czyli zmagania z ortografią: h czy ch

15.45 Zulu Gula – program satyryczny

16.00 Linia specjalna

16.40 „89 mm od Europy” – film dokumentalny Marcela Łozińskiego

17.00 Teleexpress

17.20 Muzyczna Jedyńka – finał sierpniowy

18.10 „Dzień za dniem” (8) – serial obyczajowy prod. USA

Thacherowie mają gościa. Przyjeżdża do nich dawno już nie widziany ojciec Drewa. Starszy pan po raz pierwszy w życiu ma kłopoty zdrowotne i bardzo ciężko to przeżywa. Jedyńką osobą, z którą może swobodnie dzielić się swoimi problemami jest Corky.

19.00 Małe Wiadomości DD – program informacyjny dla dzieci

19.10 Wieczorynka „Strażak Sam”

19.30 Wiadomości

20.15 „Skapieć” – komedia prod. francuskiej (1979 r., 118 min.), reż. Jean Girault, wyk. Louis de Funes, Frank David, Herve Bellon

Louis de Funes

Przedostatni film, jaki zrealizowano z udziałem Louisa de Funesa. Jest to filmowa adaptacja sztuki Molière'a. Louis de Funes był współreżyserem i odtwórcą tytułowej postaci. O roli Skapca marzył, podobno, całe życie. Film zrobiony z wielkim rozmachem i szeroko reklamowany, nie był jednak sukcesem kasowym. Widzowie nie zaakceptowali aktora w tej nietypowej dla niego roli.

22.15 Dlaczego? – Dlaczego rośnie w nas agresja? – program publicystyczny

22.55 Wiadomości

23.05 Sportowa sobota

23.40 Viva Santana (2) – film dok. prod. angielskiej

0.05 Ciało – Grupa Performer z Zamościa

0.30 „Anna do nieskończonej potęgi” – film science-fiction prod. USA (1983 r., 105 min.) reż. Robert Wiemer, wyk. Dina Merrill, Martha Byrne, Jack Gilford

Bohaterką jest dziewczynka obdarzona nadzwyczajnymi zdolnościami. Pewnego dnia odkrywa, że są one rezultatem eksperymentu naukowego, jakego została poddana, podobnie jak jej „siostra”, z którą pozostaje wyłącznie w kontakcie telepatycznym.

2.15 „Szpital” (11) – „Nadzieja” serial prod. holenderskiej

3.20 Zakończenie programu

7.30 Panorama

7.35 Kaliber '93 – program wojskowy

8.00 „Ulica Sezamkowa” – program dla dzieci

9.00 Tacy sami – program w języku migowym

9.20 Nauka języka migowego

9.25 Powitanie

9.30 Wspólnota w kulturze

10.00 Halo, lato

10.05 Listy z Europy

10.35 My i nasz dom – Zofia Nasierowska i Janusz Majewski

11.00 „Flip i Flap” – „Głupki w Oxfordzie” – komedia prod. USA (1940 r.)

Flip i Flap, ubodzy zamiatacze ulic, przypadkowo udaremniają napad na bank. Szczęśliwy dyrektor obiecuje, że w nagrodę spełni każde

ich życzenie. Okazuje się, że nasi bohaterowie marzą o studiach w Oxfordzie...

12.00 Hey – Le printemps de bourgeois – reportaż

12.35 „Benny Hill” – angielski program rozrywkowy

13.00 Studio Sport – MŚ w kolarstwie szosowym: wyścig amatorów

13.10 Róbita co chceta – program Jerzego Owsiaka

13.30 Halo, Sopot

13.50 Studio Sport

14.00 Wydarzenie tygodnia

14.25 Studio Sport

14.30 Lekarz domowy

W magazynie mowa będzie o przyczynach i sposobach leczenia bezdechu podczas snu. Ponadto znajdują się w nim dalsze informacje na temat chorób nowotworowych i rady, jak żyć z tymi chorobami.

14.50 Studio Sport

15.05 Program dnia

15.15 Zwierzęta świata – Morze Martwe – Słodka woda, gorzkie morze (2) – serial dok. prod. angielskiej

15.40 Studio Sport

16.00 Panorama

16.05 Losowanie gier liczbowych Totalizatora Sportowego

16.10 „Pełna chata” – „Kłopoty w pracy” – serial komediowy prod. USA

Najstarsza z siostr Taner ma dalekosieżne plany związane z własną linią telefoniczną. D.J. próbuje sama zarobić

pieniądze, by urzeczywistnić swoje marzenia, ale wpada w poważne tarapaty...

16.40 Wielka gra – teleturniej

17.30 Halo, dzieci „Opowieści kapitana Misia”

17.35 Studio Sport

18.00 Panorama

18.03 Program lokalny

18.30 „Bajki z tysiąca i jednej prywatyzacji”

19.00 Halo, Sopot

19.30 La, la, mi do, czyli porwanie szarpidrutów

20.00 XXX Międzynarodowy Festiwal Sopot '93: koncert galowy (1)

21.00 Panorama

21.30 XXX Międzynarodowy Festiwal Sopot '93: koncert galowy (2)

22.45 Słowo na niedzielę

22.55 „Co się zdarzyło Helen” – film fab. prod. USA (1971 r.) reż. Curtis Harrington, wyk. Debbie Reynolds, Shelley Winters, Dennis Weaver

Bohaterkami opowieści są dwie kobiety – Helen i Adela, które zaprzyjaźniły się podczas procesu sądowego swoich synów. Obaj chłopcy zostali skazani na dożywocie. Po zakończeniu sprawy kobiety wyjeżdżają i rozpoczynają nowe życie. Konflikt rodzi się wtedy, kiedy okazuje się, że ich szanse są nierówne.

0.30 Tom Waits – Big Time – film prod. USA (1988 r.) 96 recital Toma Waitsa

1.55 Zakończenie programu

Niedziela

29 sierpnia

- 7.30 Tydzień
8.10 Przystanki codzienności
8.30 Notowania
9.00 Dla młodych widzów:
„Laura i Luis” (3) – serial prod. niemieckiej
Dzieci trafiają do Monachium. Rudi zmusza je do kradzieży i przerabiania biżuterii. Przez cały czas Luis myśli o ucieczce. Kiedy szef bandy porzywa Laure, decyduje się na zakończenie gry – zastawia sprytną pułapkę i zawiadamia policję. Wszyscy bossowie zostają aresztowani, a dzieci odzyskują wolność. Odnajduje się też matka Luisa...
- 10.40 W okolicy Stwórcy
W kolejnym wydaniu magazynu Redakcji Katolickiej Jerzy Łazewski będzie recytował psalm. W stałym cyklu „Nie tylko człowiek” – refleksje o życiu, wierze, Kościele; „Abyśmy byli Jedno” – czyli podsumowanie Family Fest oraz zapowiedź i przygotowania do polskiego spotkania młodzieży z ruchu Focolari.
- 11.00 Everest – tajemnica Mallory’ego i Irvina – film dok. produkcji amerykańsko-angielskiej
- 11.50 Koncert życzeń
12.20 Rozpiewane lato Tęczowego Music-Boxu
13.05 W starym kinie: „Dwaj rywale” – komedia prod. USA 1938 r. (110 min.) reż. Jack Conway wyk. Clark Gable, Myrna Loy,

Clark Gable

Walter Pidgeon
Opowieść o przygodach reporterów kroniki filmowej z konkurencyjnych agencji. Ich głównym zajęciem jest zdobywanie sensacyjnych materiałów na reportaże oraz zaloty do pięknej pilotki Almy. Początek filmu ma miejsce w Szanghaju, zaś koniec rozgrywa się w dżungli nad Amazonką. Serce pięknej pilotki zdobywa najodważniejszy reporter.

- 15.00 „Z kamerą wśród zwierząt” – Nowe mieszkanie
15.20 Przed wizytą – program o pielgrzymkach Ojca Świętego do krajów Europy środkowo-wschodniej
15.35 Pieprz i wanilia – Z nami przez świat – Halikówką przez Europę
16.15 Studio Sport – To i owo na sportowo
16.40 Antena
17.00 Teleexpress
17.30 „Dynastia” (204) – serial prod. USA
18.20 Kartki z podróży – park narodowy na Borneo – Bako – rep.
18.30 7 dni świat
19.00 Wieczorynka: Walt Disney przedstawia – „Chip i Dale”
19.30 Wiadomości
20.15 „Klejnot w koronie” – (14-ost.) – „Podział łupów” – serial prod. an-

gielskiej
W przeddzień wyjazdu Bronowskiego Guy Perron dowiaduje się od niego o okolicznościach śmierci Merricka. W całym kraju narasta napięcie. Sytuacja staje się coraz bardziej niebezpieczna. Z rąk radykalnych przeciwników Partii Muzułmańskiej ginie Ahmed Kassim. Perron jest bardzo zaniepokojony i bezskutecznie stara się skontaktować z Harim Kuma-

- 21.10 Koncert z Częstochowy
22.40 Sportowa niedziela
23.30 „Bunt” – film fab. prod. japońskiej (1967 r., 116 min.), reż. Masaki Kobayashi, wyk.: Toshiro Mifune, Takeshi Kato,

Toshiro Mifune

Yoko Tsukasa
Akcja rozgrywa się w 1725 r. za panowania rodu Tokugawa. Syn samuraja zostaje zmuszony do poślubienia Ichi – nałożnicy panującego księcia. Po pewnym czasie znika wzajemna nie-

chęć, młodzi zakochują się w sobie, przychodzi na świat córeczka. Kiedy umiera następca tronu, sukcesorem zostaje synek Ichi z jej związku z księciem. Władca rozkazuje, aby kobieta wróciła na dwór. Jej mąż buntuje się przeciwko woli panującego...

- 1.25 Telewizyjny leksykon
2.10 „Szpital” (12) – „Udręka” – serial prod. holenderskiej
- 3.10 Zakończenie programu
7.30 Echa tygodnia (dla niesłyszących)
8.00 „Tajemniczy opiekun” – serial anim. prod. japońskiej
8.25 Film dla niesłyszących: „Klejnot w koronie” (14) – „Podział łupów” – serial prod. angielskiej
9.15 Słowo na niedzielę (dla niesłyszących)
9.20 Powitanie
9.30 Program lokalny
10.30 Kant Gigant – superkonkurs
11.00 Notowania minilist przebojów
11.15 Medalowy duet – reportaż z Motorowodnych Mistrzostw Świata – Chodzież ’93
11.50 Studio Sport – MŚ w kolarstwie szosowym: Wyścig zawodowców
12.00 „Pan wzywał, milordzie” – „Dzień na wsi” – serial komediowy prod. angielskiej
Lord Meldrum wpada na pomysł, jak spotkać się z lady Agathą, pilnie strzeżoną przez męża. Zabiera wszystkich służących na wycieczkę za

miasto, wiedząc, że sir Ralph i jego żona urządzają podobną wycieczkę dla swojej służby. Stęskniony Meldrum spotyka się z Agathą, a panna Poppy ma wreszcie okazję dobrać się do lokaja Jamesa. Teddy wyznaje miłość Ivy...

- 12.50 Studio Sport – Mistrzostwa Świata w kolarstwie szosowym
13.00 Podróże w czasie i przestrzeni: „Człowiek z Kon-Tiki” (5) – „Uprapoczątków” – serial dokumentalny prod. angielskiej
W latach 80 Thor Heyerdahl rozpoczął nowy rozdział tropienia śladów wielkich, zaginionych cywilizacji. Tym razem podążył do Egiptu, Mezopotamii, na Malediwy, do pld. Jemenu, do Tassili na Saharze i do Tucume z preinkaskimi piramidami Słońca...
- 14.00 Studio Sport – MŚ w kolarstwie szosowym
14.10 Animals (50)
14.50 Studio Sport – Indywidualne MŚ – żużel
15.05 Godzina z Hanna-Barbera – filmy animowane dla dzieci
15.50 Studio Sport – Indywidualne MŚ na żużlu
16.00 Panorama
16.10 Program dnia
16.15 „Cudowne lata” – „Małe kobietki” – serial prod. USA
16.40 Studio Sport – MŚ w kolarstwie szosowym
17.10 Tęsknoty i marzenia
17.30 Studio Sport (mecze piłki nożnej)
18.30 „Jaś Fasola” – „Jaś Fasola w podróży” – an-

- gielski program rozrywkowy
19.00 Piknik Country – Mragowo ’93 – Country po polsku (1)
19.40 Studio Sport: Puchar Interkontynentalny w hokeju na trawie mężczyzn – finał
20.10 Godzina szczerości z prof. Edmundem Wnukiem-Lipińskim
21.00 Panorama
21.20 Na peryferiach wyborów
21.30 „Bezludna wyspa” – program Niny Terentiew z udziałem Jana Peszka, Arkadiusza Skrzypaszka i Grzegorza Ciechowskiego
22.20 „Banita” (12) – „Dziewczyna z Brazylii” – serial prod. kanadyjsko-francuskiej
Pornograficzny biznes w pełnym rozkwicie. Odbiorcy oczekują ciągle nowych podniet. Produkcenci filmów pornograficznych poszukują więc „aktorów”. Jeden z bossów pornobiznesu zamierza zbić fortunę na serii filmów, w których główną rolę ma zagrać piękna nieletnia Brazylijka. Aby zapewnić sobie bezkarność pozoruje własną śmierć. Na szczęście do akcji wkracza Stone.
- 23.00 Irlandczycy i Huculowie
23.35 Piątka z więzienia na Manhattanie
23.40 Halo Sopot
24.00 Panorama
0.10 „Drogi rytmu” – (3-ost.) – serial muzyczny prod. USA

biurosystem s.a.
ZAKŁADY TECHNIKI BIUROWEJ
ŁÓDŹ, UL. SUWAŃSKA 16
CZĘSTOCHOWA, ul. Miłkowska 9, tel. 24-56-48
KIELCE, ul. Żelazna 43, tel. 06-02-16, RADOM, ul. Miła 4/8, tel. 24-380

P.T. menedżerowie! Obejrzyjcie nasze ekspozycje i... chyba kupicie.
- meble biurowe w szerokim asortymencie, różnym przeznaczeniu i standardzie z Włoch, Danii, Polski; - maszyny do pisania i kalkulatory (kilkaśnaście typów) od najlepszych światowych producentów; - kserokoparki Canon (różne), riscany RISO, pełen asortyment sprzętu telekomunikacyjnego Panasonic z własnym, autoryzowanym serwisem; - art. biurowe od A do Z, mat. eksploatacyjne. UWAGA! Polecamy również markowe komputery oraz licencjonowane oprogramowanie. Szczegóły pod nr tel. (0-42) 81 37 76 w. 268,269. WŁASNY SERWIS OD 38 LAT!

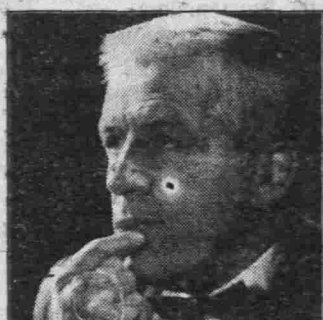

Poniedziałek

30 sierpnia

- 12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 „Dynastia” (204) – serial prod. USA (powt.)
13.05-15.15 Jedynka na niepo-godę
13.05 Lato na pastwisku
14.40 Aja na to, jak na lato
15.15 Kino wakacyjne – „Wid-get” – „Więźniowie centrum handlowego” – serial prod. USA – „Orli duch” – serial prod. USA
16.05 Teleferie – Luz – program nastolatków
W ostatnim wakacyjnym programie autorzy pokusili się o próbę podsumowania. Co wiemy o AIDS? Czy mając pewną wiedzę na ten temat, potrafimy żyć obok ludzi zarażonych wirusem HIV? Chociaż kończą się wakacje, nie kończy się prowadzona latem „Wojna z trzema schodami”.
- 16.50 Muzyczna Jedynka
17.00 Teleexpress
17.20 Taki jest świat – magazyn reporterski
18.00 „Roseanne” (8) – serial komediowy prod. USA

- 18.25 Wybory ’93
18.30 Taki jest świat – magazyn reporterski
18.45 Relacja z konferencji prasowej kierownictwa TVP
19.00 Wieczorynka – „Kapitan Zed i baza snów”
19.30 Wiadomości
20.00 Prosto z Belwederu
20.20 Festiwal Polskiej Twórczości Telewizyjnej – Antonio Buero Vallejo – „Gdy rozum śpi” – reż. Piotr Mikucki, wyk.: Zbigniew Zapasiewicz, Gabriela Kownacka, Jerzy Radziwiłowicz, Tadeusz Huk, Jerzy Trela, Krzysztof Globisz

Zbigniew Zapasiewicz

Akcja toczy się w 1823 r. Francisco Goya, niegdyś możny i otaczany pow-szechnym szacunkiem malarz królewskiego

dworu, teraz jest już tylko samotnym starcem. W posiadłości w Quintia del Sordo, gdzie mieszka pod opieką Leokadii, przyjaciółki, gospodyni i kochanki w jednej osobie, artysta walczy z coraz większą niemocą, jaka nieubłaganie ogarnia jego ciało i umysł. Niepokojom starczego umysłu odpowiada zawierucha w kraju. Hiszpanię ogarnia krwawy terror. Żółte krzyże znaczą domy liberałów, heretyków, maso-nów. Oddziały Królewskich Ochotników budzą grozę. Goya, wciąż jeszcze noszący oficjalny tytuł pierwszego malarza dworu, nieostrożnie pisze do przyjaciela list pełen oburzenia. Pismo przechwytyują królewscy szpiegi. Oskarżony o herezję, zdany na łaskę tyra-na, Goya nie opuszcza kraju. Wkrótce ujrzy prawdziwe potwory, jeszcze gorsze niż te z malowideł...

- 22.00 Debaty wyborcze: SLD-RdR – Partia „X”
23.00 Wiadomości
23.15 Muzyczna Jedynka
23.20 Wieczór z hipochondrykiem (powt.) – program Michała Ogórka
23.50 Gorąca linia

- 24.00 „Dick Francis” (2) – „Falsyfikat” – serial prod. amerykańsko-kanadyjskiej.
Prywatny detektyw, David Cleveland, odwiedza swojego przyjaciela, który mieszka w Toronto. Jest świadkiem tragedii rodzinnej. Żona znajomego po powrocie z przyjaciela zastaje dom całkowicie splądrowany. Łupem rabusiów padł bezcenny obraz. Kobieta ginie od wybuchu bomby zegarowej.
- 1.45 „System Dylana”
David Cleveland ma do rozwiązania kolejną zagadkę – kim jest naprawdę tajemniczy MacNee, znany publiczności telewizyjnej jako John Steed, bohater popularnego serialu?
- 3.10 Zakończenie programu
- 7.30 Panorama
7.35 Wakacje w Dwójce
8.05 Program lokalny
8.35 Wakacje w Dwójce
8.45 „Nowe przygody Calineczki” (12) – „Kryształowy książę z krainy Południa” – serial anim. prod. japońskiej

- 9.10 „La la mi do, czyli porykiwania szarpidrutów”
9.40 „Pokolenia” (389) – serial prod. USA
10.05 Na bocznych drogach Europy – Nad Mozą i Renem
Kolejna podróż rozpoczyna się w Nancy. Przed dwoma wiekami polski król – Stanisław Leszczyński, nadał miastu swoisty styl. Powstały wspaniałe pałace i kamienice. Odwiedzimy książęcy pałac, w którym mieści się dziś Musée Lorrain. Następnie przeniesiemy się do Toul, położonego między Mozą a Mozellą. Dumą miasta jest wspaniała katedra. Podróż kończy się w Vittel.
- 10.30 Lato w Polsce
11.00 Panorama
11.05 „Powrót Arsena Lupin” (10) – „Hrabina Cagliostro” – serial prod. francuskiej
Arsen Lupin bawi w Barcelonie. Jego pobyt tam nie jest bezinteresowny. Nęci go znajdujący się w zamku Wielkiego Mistrza skarb templariuszy. Niezwykle przebiegły Arsen opracowuje plan wykradnięcia skarbu. Niestety, podobny pomysł ma hrabia Cagliostro...

- 15.25 Powitanie
15.30 7 dni polskiego sportu
16.00 Panorama
16.05 „Harpunem i kulą” – film dokumentalny Jana Mara
16.30 Lato w Polsce
16.50 Polska Kronika Filmowa 35/93
17.00 Przegląd kronik filmowych
17.30 „Pokolenia” (389) – serial prod. USA
17.55 Halo dzieci: „Opowieści kapitana Misia” – „Camy” – serial animowany prod. niemieckiej
18.00 Panorama
18.03 Program lokalny
18.35 Koło fortuny – teleturniej
19.05 „Małe smoki” (4) – „Tajwan” – serial dokumentalny prod. australijskiej (1991 r.)
20.00 „Błyskawice” (2): „Belfast mówi nie” – serial dok. prod. USA
20.30 Auto – magazyn motoryzacyjny
21.00 Panorama
21.30 Sport
21.40 Vademecum wyborcy
22.00 „Chińska róża” – film fab. prod. USA, reż. Robert Day, wyk.: Ali MacGraw, Michael Biehn, Denis Lill, David Snell.
23.40 Noc i stres
24.00 Panorama
0.05 Zakończenie programu

Wtorek

31 sierpnia

12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 „Gliniarz i prokurator” (9) – serial kryminalny prod. USA
13.00–15.15 Jedyńka na niepodogę
13.00 Agnieszka Osiecka zaprasza – „Listy śpiewające” – „Wielki biały okręt”
14.10 Moda i uroda
14.30 Letnie MTV
15.15 Kino wakacyjne – „Widget” – „O wilczku, który nigdy nie płakał” – serial prod. USA; „Podarunek wieloryba” – serial prod. USA
16.05 Teleferie: „Zjedź to sam” oraz film prod. francuskiej

z serii „Zoom” – „Julia w Boliwii”
16.50 Muzyczna Jedyńka
17.00 Teleexpress
17.20 Studio Sport – Apetyt na zdrowie
18.00 „Spencer i jego rodzinka” (11) – serial komediowy prod. USA
18.25 Wybory '93
18.30 Studio Sport – Apetyt na zdrowie
19.00 Wieczorynka: „Przygody kaczorka Alfreda Jonatana Kwaka”
19.30 Wiadomości
20.00 Konferencja prasowa premier Hanny Suchockiej
20.25 „Gliniarz i prokurator” (9) – serial kryminalny prod. USA
21.15 „Country Ameryka” – program rozrywkowy – Kowboj z gitarą
22.00 Debaty wyborcze: Zjednoczenie Polskie – BBWR
23.00 Wiadomości

23.15 Muzyczna Jedyńka
23.20 Media w filmie: „Zaproszenie” – film dokumentalny o „Dniu otwartym” dla widzów zorganizowanym z okazji 40-lecia telewizji
23.50 Gorąca linia
24.00 Telekino wspomnień: „Piękny był pogrzeb, ludzie płakali” – (1967 r., 50 min.) reż. Zbigniew Chmielewski, wyk.: Janusz Sykutera, Barbara Ludwizanka, Hanna Stankówna, Edmund Fetting, Aleksander Dzwonkowski, Krystyna Kolodziejczyk
0.50 Teatr Telewizji: Teatr Kazimierza Kutza – Gaston Salvatore „Stalin”, reż. Kazimierz Kutz, wyk.: Jerzy Trela i Tadeusz Łomnicki (spektakl z 1991 r.)
Spektakl w reżyserii Kazimierza Kutza spotkał się z entuzjastycznym przyjęciem krytyki. Miesięcznik

„Teatr” uhonorował „Stalina” nagrodami w dwóch kategoriach: za reżyserię i pośmiertnie dla odwoławcy głównej roli – Tadeusza Łomnickiego, który wcielił się w postać Icyka Sagera. Teatr TV pokazał sztukę w 10 dni po śmierci aktora, dokładnie w dniu jego pogrzebu, 2 marca 1992 roku. Śmierć wielkiego aktora nastąpiła w trakcie prób do „Króla Leara” w poznańskim Teatrze Nowym.
3.10 Zakończenie programu
7.30 Panorama
7.35 Wakacje w Dwójce
8.05 Program lokalny
8.35 Wakacje w Dwójce
8.45 „Annette” – serial animowany prod. japońskiej

9.10 La, la, mi, do czyli porykiwania szarpidrutów
9.35 „Pokolenia” (390) – serial prod. USA
10.00 Wakacje w Dwójce
10.05 Na bocznych drogach Europy – Kent (Anglia)
10.35 Lato w Polsce
11.00 Panorama
11.05 „Emil i detektywi” – film prod. niemieckiej, reż. Gerhard Morecht, wyk.: Rolf Wenkhaus, Fritz Rasp i inni
12.10–15.25 Przerwa
15.25 Program dnia
15.30 Sposób na starość
15.50 „Z kart krakowskiego archiwum” – „Z czego zbudowano Kraków”
16.00 Panorama
16.05 „Broń XX wieku” (13) – „Niewykrywalne odrzutowce” – serial dokumentalny prod. USA
16.35 Lato w Polsce

17.05 Moja wiara – prog. red. katolickiej
17.30 „Pokolenia” (390) – serial prod. USA
17.55 Halo dzieci: „Opowieści kapitana Misia”
18.00 Panorama
18.03 Program lokalny
18.35 Koło fortuny – teleturniej
19.05 Legendy filmu: Peter Sellers
20.00 Blues Alive – koncert zespołu
21.00 Panorama
21.30 Sport
21.45 „Duchy w spadku” (4-ost.) – „Zejszcie do piekieł” – serial prod. francuskiej (1989)
22.40 Niepokorna literatura – Stachura
23.20 Claudio Abbado i młodzieżowa orkiestra im. G. Mahlera – retransmisja koncertu z Poznania
0.50 Zakończenie programu

Środa

1 września

6.00 Kawa czy herbata?
9.00 Wiadomości
9.10 Wystąpienie ministra edukacji narodowej
9.15 „Mama i ja” – pr. dla rodziców i trzylatka
9.30 Domowe przedszkole – Witamy po wakacjach?
9.55 Porozmawiajmy o dzieciach – felieton dla rodziców
10.00 „Zawód policjant” (10) – serial prod. USA
10.50 Taki jest świat – magazyn reporterski
11.15 Po japońsku – film dokumentalny
11.50 Uciekleń orłem z Tallina – rep.
12.00 Wiadomości
12.15 Magazyn notowań
12.30 Hity „Magazynu notowań”
12.45 Młodzieżowe studio poetyckie (1) – program

z udziałem Magdaleny Zawadzkiej, Andrzeja Konica, Daniela Olbrychskiego młodzieżowej
13.30–15.55 Blok programów humanistycznych – w rocznicę Września
13.30 Wrzesień w kronikach
13.40 Wrzesień '39 w propagandzie PRL
14.05 Wielkie spory Polaków – Wrzesień '39 – Czy Polska mogła uniknąć wojny?
14.35 „Co u pana słychać?” – fragmenty filmu A. Sapii
15.15 Reportaż z pobytu młodych Niemców w Oświęcimiu
15.35 „Wielka wojna w Pewli Małej” – fragmenty filmu I. Englara
16.05 Młodzieżowe Studio Poetyckie (1) oraz film USA z serii „Wychowawca” (1) 17, 1989 r., reż. Michael Elias, wyk.: Howard Hesseman, William S. Schilling, Jeanette Arnette
16.50 Muzyczna Jedyńka
17.00 Teleexpress
17.20 Studio Sport – Tour de Pologne
18.10 Wrzesień '39 w propagandzie PRL (powt.)

18.35 Wielkie spory Polaków – Czy Polska mogła uniknąć wojny? (powt.)
19.00 Wieczorynka „Smurfy”
19.30 Wiadomości
20.10 „Pierścienie z orłem w koronie” – film fab. prod. polsko-niemiecko-francusko-ang. (1992 r., 105 min.), reż. Andrzej Wajda, wyk.: Rafał Królikowski, Mirosław Baka, Cezary Pazura, Agnieszka Wagner, Adrianna Biedrzyńska (ekranizacja powieści Aleksandra Ścibor-Rylskiego, której akcja toczy się w październiku 1944 r. podczas ostatnich dni powstania Warszawy)
22.00 Debaty wyborcze: UD-PSL-PL-UPR
23.00 Wiadomości
23.15 Gorąca linia
23.30 „W najgłębszej tajemnicy” – film sensac. USA (1989 r., 94 min.), reż. Jarrold Freedman, wyk.: Patty Duke, Frederic Forest, Peter Coyote
Oficer policji nie dostał spodziewanego awansu w jednostce informacji specjalnych. Jego żona postanawia na własną rękę zbadać kulisy

zagadkowej decyzji przełożonych męża. Prywatne śledztwo naprowadza ją na ślad tajnej kartoteki.
1.05 Pole chwały – film dok. Mieczysława Siemienińskiego
2.05 Zakończenie programu
7.30 Panorama
7.35 Przeboje Dwójki
8.10 Program lokalny
8.40 „Robin Hood” – serial animowany produkcji włosko-hiszpańskiej
9.05 1 września – tak było
9.15 „Pokolenia” (391) – serial USA
9.40 Świat kobiet
10.05 Festiwal „Energia sztuki” – Żarnowiec '93
11.00 Panorama
11.05 1 września – tak było
11.10 Sport – 3 kwadransy ze sportem
12.00 Powrót Rogera, czyli zdarzyło się w Palermo – film dok. Stefana Szlachetcy
13.00 Panorama

13.05 Życie zaczyna się po trzydziestce
13.55 1 września – tak było
14.00 Requiem polskie – film dok. muzyczny Bolesława Sulika
14.55 Nie dokończony rozdział – Modlin, wrzesień 1939
15.00 Telegoniec – pr. o tematyce teatralnej dla młodzieży
15.30 Powitanie
15.35 „Robin Hood” – serial anim. prod. wł.-hiszp.
16.00 Panorama
16.05 1 września – tak było
16.20 Zwierzęta wokół nas
16.50 Losowanie gier liczbowych
16.55 Studio Sport – Wyścig kolarski Tour de Pologne
17.30 „Pokolenia” (391) – serial USA
17.55 1 września – tak było
18.00 Panorama
18.03 Program lokalny
18.35 Koło fortuny – teleturniej
19.05 General Nikodem Sulik – film dok. Z. Wawra
We Wrocławiu w 1948 r. na Kongresie Obronców Pokoju gościł Picasso. Artysta poparł walkę o pokój, obejrzały zburzony Wrocław, powiedział: „Ależ

to czysty kubizm”. Odwiedził również Warszawę, gdzie otrzymał Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski.
19.35 Z ziemi polskiej: Rio białe i czarne – film dok.
20.00 Studio Sport – Więcej niż gra (5) – film dok. prod. BBC
20.50 1 września – tak było
21.00 Panorama
21.30 Ekspres reporterów
22.00 „Życie zaczyna się po trzydziestce” (7) – „To nie dla mnie” – serial USA
22.50 Nie dokończony rozdział: „Modlin – wrzesień 1939” Dokument o pułkowniku J. Płodowskim, dowódcy obrony przeciwlotniczej Modlina we wrześniu 1939 roku
23.00 Narody i stereotypy – film dok.
24.00 Panorama
0.10 Warszawa-Berlin – II Step – koncert rockowy
1.05 „Niewygodne prawdy” (1) – trzyczęściowy film obcz. produkcji angielskiej (1992)
2.20 Zakończenie programu

PT „LYSOGÓRY”

Kielce, ul. Sienkiewicza 74
tel. 66-44-14, 66-24-24, 66-30-15.

ZAPRASZAMY NA JESIENNE WYCIECZKI!

* WIEDŃ – 7-11.IX., cena 1.050.000 zł, z przewodnikiem i wyżywieniem. W programie m.in. przedstawienie „Aida” Verdiego w Staatsoper.
* WŁOCHY – 18-26.IX., cena 4.600.000 zł, hotele, wyżywienie, doskonały przewodnik.
* PARYŻ – 20-26.IX., cena 3.600.000 zł, hotele, wyżywienie, zwiedzanie z przewodnikiem.

NASZE JESIENNE WCZASY!

* BIBIONE (Włochy), apartamenty, dojazd autokarem, terminy wrześniowe, cena już od 1.900.000 zł.
* MIEDZYDZROJE – we wrześniu cena za turnus 2-tygodniowy 2.000.000 zł (z wyżywieniem).
* Zakopane, Krynica, Piwniczna, Węgierska Górka i inne.

A-1088

9 – MEBLE

♦ Komplet wypoczynkowy skórzany z RFN używane – sprzedam. Częstochowa, tel. 63-36-55.
C-1296

10 – MEDYCZNE

♦ Bezoperacyjne leczenie: kamicy nerkowej, żółciowej, prostaty, hemoroidów, reumatyzmu. Rejestracja: Radom, 63-55-92, w godz. 16-20.
D-2041

12 – NAUKA, KOREPETYCJE

♦ Angielski, niemiecki. Zajęcia indywidualne i grupowe. Zespół filologów „BILINGUA”. Częstochowa, ul. Augustyna 30, tel. 25-53-95.
C-1277

♦ Prawo jazdy – 0-34/63-13-13.
C-1280

KURSY:

– angielski, niemiecki, włoski,
– maszynopisanie,
– księga przychodów i rozchodów, VAT,
– komputerowe – IBM,
– szkoła sekretarek „NOVUM” –
Dom Rzemiosła, p. 207,
tel. 417-74 Kielce.
A-224/PW

12 – NAUKA I KOREPETYCJE

♦ Biologia – AM – korepetycje. Częstochowa, tel. 62-49-36.
C-1293

13 – NIERUCHOMOŚCI

♦ Kurnik kompletnie wyposażony sprzedam. Kielce, tel. 61-90-54.
KM-3

♦ Dom z pełnym wyposażeniem, działka 62 ary – sprzedam. Końskie, tel. 46-93.
K-190

♦ Pawilon handlowy w śródmieściu – wydzierżawię. Kielce, tel. 31-88-68 (wieczorem).
A-1071

♦ Dom całoroczny, 3,5 ha ziemi, blisko Sielpi – sprzedam. Warszawa 635-14-15.
P-59

♦ Z powodu wyjazdu sprzedam działkę pracowniczą. Częstochowa, tel. 62-55-37.
C-1296

17 – PRACA

♦ Rencista przyjmie stałą pracę. Agencja Reklamowa – Częstochowa, Al. NMP 43.
C-1304/O

♦ Agencja „MANDRADORA” zatrudni atrakcyjne dziewczyny. Wysokie zarobki, ekskluzywne lokale, możliwość kilkudniowych wyjazdów za granicę. Zgłoszenia tylko do 10.IX.1993 r. Warszawa, tel. 34-66-25.
D-2024

Twoja szansa w 1993 roku. Jesteś młody, ambitny, posiadasz samochód. Korporacja kanadyjska zatrudni 30 osób. Jeśli spełniasz te wymagania, zadzwoń: Radom, tel. 262-23.
FD-67/93

♦ Zatrudnimy atrakcyjne panie do 35 lat. Częstochowa, tel. 305-31.
C-1234

Restauracja
NIGHT CLUB „HAWANA”
w Bytomiu zatrudni na bardzo dobrych warunkach

– kelnerki toples,
– striptizerki,
– panie do towarzystwa.
Zakwaterowanie
zapewnione.
OFERTY:
Agencja Reklamowa,
Częstochowa,
tel. 24-46-86
lub bezpośrednio
tel. (83)81-41-01.
C-1282/O

♦ Akwizytorów ogłoszeń z Kielc, Jędrzejowa, Olesna, Częstochowy i Belchatowa zatrudnię. Informacja: Częstochowa, tel. 22-33-89, po 17.
C-1299

Firma prywatna
zatrudni chałupników.
Prosty montaż,
galanteria.
Możliwość transportu,
wskazany telefon.
Ważne do 10.IX.
Zgłoszenia:
B i M,
ul. Tamka 47B/5,
003-55 Warszawa.
A-1085

18 – RÓŻNE

♦ Sprzedamy: zajazd „Kruszyna” przy DK-1, w przyszłości przy autostradzie. Cena – 10,5 mld zł wraz z wyposażeniem; bazę magazynową w Częstochowie 3500 m kw. powierzchnię składową na działce 8500 m kw., cena – 6 mld zł. Częstochowa, tel. 316-11.
C-4270

Biuro Ogłoszeń

„Życia Radomskiego”

Radom,

ul. Żeromskiego 51

zatrudni

akwizytorów

Szczegółowe

informacje – tel.

631-683, w godz. 9-15.

ED-6993

OTW

„JODŁOWY

DWÓR”

Huta Szklana,

tel. Bieliny 28

zatrudni kucharza

z praktyką

zbiorowego żywienia.

A-1087

Zawiadamy, że w 55 rocznicę śmierci
naszego stryja

śp. JAKUBA KLOCKA

mistrza blacharskiego, więźnia politycznego z 1905 r.,
zesłańca Syberii

zostanie odprawiona msza św. za spójność Jego duszy
oraz Jego małżonki Julii.

KATEDRA ONMP w RADOMIU 5.IX.1993 r.
(niedziela), godz. 8.

D-1733

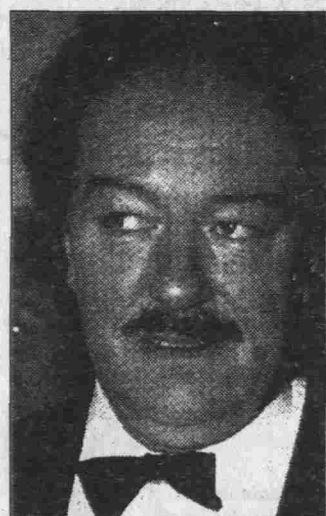
Czwartek

2 września

- 6.00 Kawa czy herbata?
9.00 Wiadomości
9.10 Program dnia
9.15 Mama i ja
9.25 Domowe przedszkole
9.50 Porozmawiajmy o dzieciach
10.00 „Klub Paradise” – „Biały interes” – serial krym. prod. ang.
10.50 Juniores Piores – I Międzynarodowy Festiwal Organowy Młodych z Krajów Nadbałtyckich w Sejnach
11.00 Kwadrans na kawę
11.15 Video fashion
11.40 Smoczek czy grzechotka
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 Magazyn notowań „Zapraszamy do” – „Jak wyposażać młyn”
12.45 Korowód matych ojczyzn – relacja z II Międzynarodowego Festiwalu Zespołów Folklorystycznych Zielona Góra '93
13.30–15.55 Telewizja edukacyjna
13.30 Rok flaminga
14.00 Eko-lego
14.15 Zwierzęta świata – Jak nas widzą, czyli nasze życie oczami zwierząt (1) – W domu – serial przyrodn.
14.50 Taki pejzaż – pr. krajoznawczy
15.10 My dorośli – pr. dla młodzieży
15.35 Rozmowa – spotkanie z parą Kanadyjczyków

- 16.05 „Nie jesteś sam”
16.50 Muzyczna Jedynka
17.00 Teleexpress
17.20 Wybierz „I”
18.00 „Komiks, dziewiąta sztuka wyzwolona” (1) – serial dok. prod. hiszp. (historia komiksu)
Serial poświęcony komiksowi, jego wielkiej karierze w naszym stuleciu, postaciom, które dzięki niemu zaistniały w masowej wyobraźni i ich twórcom. Od ciekawych przedstawia panoramę światowego komiksu od czasów najwcześniejszych do dnia dzisiejszego.
18.30 Magazyn katolicki
19.00 Wieczorynka – „Na gwiazdny szlak”
19.30 Wiadomości
20.15 „Klub Paradise” – „Biały interes” – ser. krym. prod. ang. Na terenie kontrolowanym przez Danny'ego Kane'a handlarz narkotyków chce

- 21.10 Cyrk „Elity” (1) – Cyrkowa lista przebojów nr 2 – program rozrywkowy
22.00 Debaty wyborcze: KPN-KLD-UP
23.00 Wiadomości
23.15 Gorąca linia
23.30 „Uciekinierzy” – „Niekonwencjonalny emigrant” – serial dok. USA
24.00 „Maigret” – „Maigret zastawia pułapkę” – serial krym. prod. ang.

Michael Gambon – komisarz Maigret

- Tym razem Maigret zajmuje się sprawą maniakalnego zabójcy pięciu kobiet. Bohater zastawia na mordercę sprytnie obmyśloną pułapkę.
0.55 Moja Europa – Anna Prucnal – zawód: gwiazda
1.35 Zakończenie programu

- 7.30 Panorama
7.35 Przeboje Dwójki
8.10 Program lokalny
8.40 „Kot w butach” – „Wyprawa do Lordonu” – jap. ser. anim. Wyprawa Janka do Lordonu zaczyna się niefortunnie – chłopiec zostaje wtrącony do więzienia. Spotyka tam Karla, który ma być stracony o świcie. Jankowi udaje się wyjednać u króla odroczenie wyroku, aby Karl mógł zobaczyć chorą matkę. Sam pozostaje w lochu...
9.10 Studio Dwójki
9.15 „Pokolenia” – serial USA
9.40 Świat kobiet
10.05 Na życzenie
11.00 Panorama
11.05 Wokół Trylogii – czy powstał film „Ogniem i mieczem” – pr. J. Fajkowskiej
12.00 On wierzył w Polskę – film dok. A. Czerniakowskiej o gen. Niliu
13.00 Panorama
13.05 „Sebastian i Wróbel” – austral. film fab. (1989 r., 88 min.), reż. Scott Hicks, wyk.: Alexander Brainbridge, Jeremy Angerson, Robert Coleby, Elizabeth Alexander
Sebastian to chłopiec z bardzo zamożnej rodziny, uczący się w ekskluzywnej szkole. Pew-

- nego dnia spotyka bezdomnego rówieśnika o przezwisku Wróbel. Chłopiec uciekł z przytułku i za nic na świecie nie chce tam wrócić. Sebastian i Wróbel zaprzyjaźniają się i razem jadą na poszukiwania matki Wróbla.
14.35 Rock na schodach – Kama X – koncert zespołu
15.00 Moda. Magazyn Paryski (1)
15.30 Powitanie
15.35 „Kot w butach” – „Wyprawa do Lordonu” – jap. serial anim.
16.05 Studio Sport – Wielka piłka
16.35 Hobby
16.55 Ludzie z pierwszych stron gazet
17.30 „Pokolenia” – serial USA
18.00 Panorama
18.03 Program lokalny
18.35 Koło fortuny – teleturniej
19.05 Małe ojczyzny (1) Wzgórza Lewińskie – film dok. Roberta Stando
19.40 Jose Carreras – „Life story” – portret słynnego hiszpańskiego tenora – ang. film dok.

Jose Carreras

- Film wyróżniony nagrodą EMMY w 1992 r. w kategorii filmów dokumentalnych. We wrześniu br. Jose Carreras będzie gościem prof. Religi. Wystąpi podczas koncertu w Zabrzu.
21.00 Panorama
21.30 Sport – Kronika Tour de Pologne
21.40 „Posłaniec” – ang. film fab. (1971 r., 107 min.), reż. Joseph Losey, wyk.: Julie Christie, Alan Bates, Michael Redgrave
Na początku naszego wieku do arystokratycznego zamku Bradham Hall w Norfolk, należącemu do rodziny Maudsley, przyjeżdża na wakacje dwunastoletni Leo Colston, kolega szkolny Marcusa, najmłodszego z Maudsley'ów. Ubogi chłopiec jest olśniony otoczeniem, w jakim się znalazł. Jest też urzeczony Marian, siostrą Marcusa, która to dostrzega. Marian przeżywa burzliwy romans z Tedem, dzierżawcą, mężczyzną silnym, z niższej klasy. Mały Leo, obserwator tego związku, który sam przeżywa pierwsze niepokojące erotyczne, pozwala się użyć kochankom jako tajemny posłaniec, co musi skończyć się katastrofą.
23.30 Czekając na UFO – program artystyczny
24.00 Panorama
0.05 Art noc
1.30 Zakończenie programu

„SZUKAJMY WSZYSTKIEGO CO ŁĄCZY, A NIE DZIELI”

TEZY PROGRAMOWE BBWR

Bezpartyjny Blok Wspierania Reform zobowiązuje się do:

Reformy ubezpieczeń społecznych. Oddzielenia ubezpieczenia emerytalnego od zdrowotnego. Podziału składek pomiędzy pracodawcę i pracownika. Wprowadzenia dla przyszłych emerytów indywidualnych kont (wysokość emerytury czy rent zależna będzie od ich stanu). Wznowienia kas chorych (wpłacane do nich składki będą „procentować” i współfinansować podstawową opiekę zdrowotną, umożliwi to budowę publicznej opieki zdrowotnej opartej na zasadzie powszechnej dostępności do usług medycznych, finansowanej ze środków lokalnych, regionalnych i kas chorych). Stopniowej prywatyzacji placówek służby zdrowia.

Umożliwienia zawierania dodatkowych ubezpieczeń emerytalnych i zdrowotnych w samorządnych funduszach. Utrzymania udziału obowiązkowych składek w kosztach wynagrodzenia na obecnym poziomie.

„EMERYTURY I POZIOM OCHRONY ZDROWIA MUSZĄ BYĆ CORAZ BARDZIEJ NIEZALEŻNE OD AKTUALNEJ SYTUACJI BUDŻETU PAŃSTWA”

Upowszechnienie prywatyzacji. Ustanowienie dwudziestoletniego Imiennego Kredytowego Bonu Inwestycyjnego o wartości 300 mln zł i niskim oprocentowaniu. Otrzymał go będzie mógł każdy dorosły obywatel. Bon upoważni go do zakupu w trybie przetargu publicznego majątku państwowego objętego prywatyzacją. Konsekwentnej kontynuacji innych ścieżek prywatyzacji.

„PRYWATYZACJA MUSI DAĆ SZANSE WSZYSTKIM PRZEDSIĘBIORCZYM”

Promocji polskich produktów. Energicznego zabiegania o ułatwienia handlowe w krajach byłego ZSRR i poprawę dostępu do rynku EWG. Utworzenia funduszu gwarancyjnego dla transakcji na rynkach trudnych, szczególnie wschodnich. Ścigania nieuczciwej konkurencji w postaci dumpingu i przemytu. Znoszenia ceł na maszyny, urządzenia i surowce nie wytwarzane w Polsce.

„PAŃSTWO MUSI WSPIERAĆ SVOICH EKSPORTERÓW”

KANDYDACI Z LISTY NR 10

Okręg Wyborczy nr 18 w Kielcach:

ZBIGNIEW KOŚLA. Urodzony 24 maja 1947 roku w Łęknicy, w rodzinie robotniczo-chłopskiej. Absolwent Uniwersytetu Warszawskiego, magister organizacji i zarządzania, posiadający również wykształcenie o profilu mięsno-spożywczym. Pracował na różnych stanowiskach w przemyśle państwowym

Celem Bezpartyjnego Bloku Wspierania Reform jest wzrost zamożności społeczeństwa w warunkach demokracji i poszanowania prawa. Aby to osiągnąć potrzebna jest efektywna gospodarka oraz silne i sprawne państwo. Dlatego właśnie program wyborczy BBWR koncentruje się na konsekwentnie i z uporem budowanej gospodarce prywatnej – konkurencyjnej, otwartej na świat – działającej w prezydencko-parlamentarnym modelu demokracji.

i spółdzielniach, aż w 1979 roku otworzył własny Zakład Produkcji Wędliniarskiej, Garmazeryjnej i Chrupka „Ekstruzja”. W latach 1991–93 poseł na Sejm, gdzie był wiceprzewodniczącym sejmowej Komisji Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej. Żona – Bożena, córki – Agnieszka, lat 21, studentka UW, Joanna, lat 17, uczennica LO, syn Artur, lat 6.

W swoim programie wyborczym identyfikuje się z każdą z 4 warstw twórczych, jego zdaniem, społeczeństwa polskie: **Samorządową**, jako członka Rady Miasta Ostrowca zamierza w Sejmie w dalszym ciągu przyspieszać reformy samorządowe, **Pracobiorców**, pracując na różnych stanowiskach od robotnika do dyrektora i widząc zniechęcenie i troski społeczeństwa, chce im przeciwdziałać, **Pracodawców**, będąc przedsiębiorcą chciałby poprawiać i tworzyć ustawy dla dobra gospodarki i rynku, **Rolników**, prowadząc firmę spożywczą zamierza dynamicznie reformować polską gospodarkę żywnościową.

ADAM ZBIGNIEW LUBUŚKA. Profesor doktor inżynier, urodzony we Lwowie, zesłaniec Sybiru, żołnierz Armii Polskiej na Zachodzie, m.in. lotnik w Wielkiej Brytanii. Zatrudniony w Politechnice Świętokrzyskiej na stanowisku kierownika katedry. Posiada 9 odznaczeń polskich i brytyjskich. Jest laureatem 10 nagród ministra za osiągnięcia w gospodarce. Jego biografia zawarta jest w International Biographical Centre w Cambridge. Do żadnej partii nigdy nie należał. Głosi, że jego partią jest naród polski.

Swoje programy gospodarcze opiera na znajomości zagadnień gospodarczych, wyniesionej z udziału w obradach różnych organizacji międzynarodowych, a zwłaszcza Europejskiej Komisji Ekonomicznej ONZ. Uznając uniemożliwienie każdego obywatela za podstawowy majątek narodu, sprzeciwia się marnotrawieniu kwalifikacji ludzkich, których osiągnięcie opłacili podatnicy. Zamierza wspierać reformy w duchu zabezpieczenia interesów wszystkich obywateli, a zwłaszcza ludzi oświaty, nauki, emerytów, rencistów, bezrobotnych, sybiraków i kombatan-tów. „Przeciwdziałamy rozwarstwieniu społeczeństwa, by zapobiec zniewoleniu przez czyhające na to rozmaite agencje i mafie”.

BOŻENA STANISŁAWA CHLEWICKA. Lekarka medycyny z dwoma stopniami specjalizacji, zatrudniona w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kielcach. Urodzona w 1953 roku, mąż – inżynier, córka – lat 14, syn – 8 lat. „Nigdy nie należałam i nie należę do żadnej partii”.

Za najważniejsze uważa ratowanie gospodarki kraju od korupcji i bezrobocia. Świadoma odpowiedzialności za losy Polski decyduje się wziąć udział w wyborach parlamentarnych z listy BBWR.

Zamierzenia programowe kandydatki skupiają się na bardzo konkretnych celach, do których należą, m.in.: oddzielenie ubezpieczeń zdrowotnych od emerytalnych, wprowadzenie kas chorych, uruchamianie nisko oprocentowanych kredytów dla ożywienia rynku wytwórczego i pracy, zapewnienie opieki lekarskiej ludziom starszym i chorym, a szczególnie zagrożonym chorobami zawodowymi.

Będzie walczyła o ochronę środowiska – m.in. dokończenie budowy rozpoczętych oczyszczalni ścieków, oddłużenie spółdzielni mieszkaniowych, a także dokończenie budowy Szpitala Onkologicznego w Kielcach oraz basenu dla młodzieży Szkoły Podstawowej nr 27 w Kielcach.

„OSIĄGAJMY MĄDRE KOMPROMISY, PRZECIWDZIAŁAJMY KONFLIKTOM I KONFRONTACJOM” – BBWR

27.08.-2.09.

1993 r.

PROGRAM TELEWIZJI SATELITARNEJ

Piatek

27 sierpnia

POLSAT

16.30 Program dnia 16.35 Magazyn rodzinny 17.00 Poszukiwany: żywy lub martwy - serial (53) 17.30 Filmy animowane dla dzieci 17.50 Żelazny rycerz - serial wł. (2) 19.00 Informacje 19.10 Supermodelka - serial braz. (24) 19.40 Filmy animowane dla dzieci 20.00 Tylko Manhattan - serial USA (2) 21.00 Kiedy kobiety miały ogony - film USA 22.40 Informacje 23.00 Potwory: Nowojorski miód - film USA 23.30 Misja Ninji - film USA 1.00 Pożegnania i program na jutro.

TV POLONIA

7.30 Panorama 7.45 Apetyt na zdrowie - mag. rekreacyjny 8.05 W labiryncie - telenowela 9.05 Za żadne skarby (powt.) 9.50 7 stron świata - serial dla dzieci i młodzieży (6) 10.20 Piosenki na lato 10.35 Pograbek - film pol. (powt.) 12.00 Wiadomości 15.50 Program dnia 16.00 Panorama 16.05 Gość TV Polonia 17.00 Teleexpress 17.15 7 stron świata - serial 17.45 Gość TV Polonia 18.00 Na życzenie 19.15 Dobranocka: Mały pingwin Pik Pok 19.30 Wiadomości 20.00 W labiryncie - telenowela 21.00 Wiadomości 21.25 TV Polonia proponuje 21.35 Seans - film pol. 23.00 Reporterzy przedstawiają 0.00 Panorama 0.10 Brawa dla polskiej piosenki w Sopocie.

SAT 1

5.15 Młody i niespokojny (powt.) 6.00 Dzisiaj rano w Niemczech - telewizja śniadaniowa (6.15 i 7.15 sport) 8.00 Dzień Dobry z SAT 1 9.15 Sasiedzi (powt.) 9.40 Trapper John, M.D. (powt.) 10.30 Bonanza (powt.) 11.20 Zaryzykuj! (powt.) 11.50 Koło fortuny (powt.) 12.30 Młody i niespokojny - serial USA 13.20 Trapper John, M.D. - serial USA 14.15 Sasiedzi - serial austral. 14.45 Star Trek - serial USA 15.45 Star Trek - serial USA 16.45 Zaryzykuj! - quiz 17.20 Idź na całość! 18.30 Serce jest autem - zabawa w kojarzenie par 19.00 Wiadomości 19.18 Ran - sport 19.30 Koło fortuny 20.15 Jacksonowie: Amerykański sen (I) - film USA (99 min.) 22.10 Ran - piłka nożna (Bundesliga, 4 kolejka) 23.10 Dom 1001 rozkoszy - franc.-szwajc. film erot. (1983) 0.35 Drauf & Drauf (powt.) 1.00 Mroki sprawiedliwości (powt.) 1.50 Star Trek (powt.) 2.40 Ran (powt.) 3.40 Sprzeciw! (powt.) 4.30 Zaryzykuj! (powt.) 4.55 Punkt, Punkt, Punkt (powt.) 5.20 Serce jest autem.

RTL

6.00 Aktualności 7.00 Dzień dobry Niemcy 9.00 Sześć - serial krym. 10.00 Bogaci i piękni - serial 10.30 Der Preis ist heiß - teleturniej 11.00 Riskant - teleturniej 11.30 Familienduell - teleturniej rodzinny 12.00 Punkt 12 12.30 Springfield Story - serial 13.20 Santa Barbara - serial 14.10 Na hasło „Ratunek” - serial 15.00 Dziwne hobby - serial krym. 16.00 Hans Meiser - Jak powinien być biust? 17.00 Kto jest szefem? - serial kom. 17.30 Ożeniony z dziećmi - serial 18.00 Elf 99 - magazyn 18.45 Wiadomości 19.10 Explosiv - magazyn 19.40 Dobry

czas, złe czasy - serial 20.15 Melodie ze stron ojczy 21.10 Kluski z Salzburga: Majestat zobowiązuje - serial niem. 22.00 Amerykański Ninja II - film sens. USA (1986 - 85 min.) 23.45-6.00 Strefa mroku - serial s-f. (16 odcinków).

PRO 7

5.20 Zagubieni w przestrzeni - serial USA 6.10 Mr. Belvedere (powt.) 6.35 Trick 7 (powt.) 8.00 Cudowna Jeannie (powt.) 8.25 Dwie damy i ten trzeci (powt.) 8.55 Wspólnicy zbrodni (powt.) 9.55 Oddział Gold Crash - kom. ang. (1987 - 91 min.) 11.30 Dzieciaki, kłopoty i my (powt.) 12.00 Roseanne (powt.) 12.30 Perry Mason - serial USA 13.30 Punkt dla baseballisty 15.10 Wspólnicy zbrodni - serial 16.05 Mr. Belvedere - serial 16.35 Cudowna Jeannie - serial USA 17.05 Trick 7 - serial anim. 18.25 Dwie damy i ten trzeci - serial USA 18.55 Dzieciaki, kłopoty i my - serial USA 19.25 Roseanne - serial USA 20.00 Wiadomości 20.15 Wąż w cieniu orla - sens. film produ. Hongkong (1977 - 82 min.) 21.50 Wiadomości 22.00 Mancuso z FBI - serial USA 22.55 Przypadki - film s-f. USA (1989 - 86 min.) 0.35 Wiadomości 0.4 Wstęp do piekła 2.30 Wiadomości 2.40 Agenci z Houston 3.25 Wiadomości 3.35 Ja, szpieg 4.20 Tajna misja Gene'a Bradley'a - serial ang.

SUPER CHANNEL

5.30 Victory - pr. relig. 6.00 Videogenerator - pr. muz. 6.15 Zakupy w TV 6.45 Videogenerator - program muz. 7.00 Business Insiders 7.30 European Business Daily 8.00 ITN World News - wiad. 8.30 Scena na Super - ze świata rozrywki 9.00 Zakupy w TV 12.00 Videogenerator 16.30 On The Air - muz. show na żywo 18.30 Bonanza - serial filmowy 19.30 Turn of Fate - serial filmowy 20.00 Międzynarodowe sporty samochodowe - relacje 21.00 Scena na Super - wiad. muz. ze świata 21.30 The Image - wywiady, prezentacje 22.00 ITN World News 22.30 Close Up - raporty europejskie 22.45 US Market Wrap - rynek walutowy 23.00 Programy muzyczne na żywo 0.00 Videogenerator 2.00-5.00 China News Europe

EUROSPORT

8.30 Gimnastyka 9.00 Żeglarsstwo 10.00 Kolarstwo 12.00 Piłka nożna - eliminacje MŚ 13.00 NA ŻYWO: Formuła 1 - Grand Prix Belgii (1. trening) 15.00 Lekkoatletyka - MŚ 16.00 Triathlon 17.00 Golf - German Open 18.00 Wyścigi motocykli 18.30 Formuła 1 - GP Belgii (skrót 1. treningu) 19.30 Wiadomości sportowe 20.00 Magazyn sportów motorowych 21.00 Camel Trophy 22.00 Boks 23.30 Golf 0.30 Formuła 1 - GP Belgii

Sobota

28 sierpnia

POLSAT

16.00 Program dnia 16.05 Między nami smakoszami 18.30 4x4 - mag. motoryzacyjny dla dużych i małych 17.00 Supermodelka - serial braz. (24) 17.30 Konik Garbusek - film dla dzieci 18.30 Droga kontemplacji 19.00 Informacje 19.10 Trybunał (2) - serial 19.40 Filmy animowane dla dzieci 20.00 Diabelskie sztuczki - cz. I filmu franc. 21.00

Dzieci narzeczonej - film USA (1990) 22.40 Informacje 23.00 Różowa seria - serial erot. 23.30 Szaleniec - film USA 1.00 Magazyn muz. 2.00 Program na jutro.

TV POLONIA

8.00 Powitanie 8.05 Apetyt na zdrowie 8.35 Z wiatr za nowe 9.00 Ziarno 9.25 Interwacka 9.45 Eko Lego 10.00 Dom na głowie 10.25 Piosenki dla dzieci 10.45 Blok polonijny 12.00 Wiadomości 12.15 Program dnia 12.25 Tęczywo Music-Box 13.10 Magazyn przechodnia 13.20 Spotkanie z Gwiazdą - W. Młynarczyk, cz. II 13.50 Przemożenie 14.10 W Studiu Festiwalu Polskiej Twórczości Telewizyjnej 14.15 B. Kaczyński zaprasza dzieci 15.15 Chochlikowe psoty 15.30 Zulu Gula 15.40 Linia specjalna 16.30 Serbska strona świata 17.00 Teleexpress 17.15 Telewizjada, cz. II 17.35 Zmienne - serial pol. 18.35 Magazyn sportowy 18.50 Program publicystyczny 19.15 Dobranocka 19.30 Wiadomości 20.00 Noce i dnie - serial pol. (3) 21.00 Panorama 21.25 Gość TV Polonia 21.35 Życie wewnętrzne - film pol. 23.15 Gallus show 0.00 Panorama 0.10 Widowsko publ. 0.50 Noce i dnie (powt.).

SAT 1

6.00 Ran - piłka nożna (powt.) 6.40 Śladami wszechmocnych (powt.) 7.30 Alles capito? - telezabawa dla dzieci 8.00 Silverhawks - serial rys. 8.30 Piotruś Pan i piraci - serial rys. 9.00 Superboy - serial 9.30 Astro Dino - serial rys. 10.00 Drops! - quiz dla dzieci 10.30 Forum gospodarcze 11.00 Koło fortuny (powt.) 11.40 Jacksonowie: Amerykański sen (powt.) 13.30 Love Story - film USA (1970 - 96 min.) 15.15 Nudysto do dzieła - kom. ang. (1969 - 85 min.) 16.45 Punkt, Punkt, Punkt - telezabawa 17.20 Idź na całość! - telezabawa 18.00 Ran - piłka nożna 19.20 Wiadomości 19.30 Koło fortuny - teleturniej 20.15 Chiengauer Volkstheater: Sześćgus z Moniką 22.00 Jux & Dallerei - pr. publ. 23.00 Top Model - film erot. 0.25 Dom 1001 rozkoszy (powt.) 1.50 Michael Jackson - koncert w Bukareszcie 1992 4.05 Fantastyczne fenomeny (powt.).

RTL

6.00-7.55 Filmy rysunkowe, m.in. Bella i Sebastian, Piotruś Pan, Piff i Herkules 7.55 Maus reiß aus - quiz dla dzieci 8.10-12.00 Filmy rysunkowe, m.in.: Pinokio, Cmap Candy, Nastolatki z Beverly Hills, Bioniczna szóstka, Kapitan Planeta 12.00 Winspector - serial s-f. 12.20 Harry i Hendersonowie - serial 12.40 Pełna chata - serial kom. 13.10 Książę z Bel-Air - serial kom. 13.35 Major Dad - serial USA 14.05 Raport policyjny - serial krym. 14.50 Knight Rider - serial 15.45 A-Team - serial 16.45 21, Jump Street - serial krym. 17.45 Plac Melrose - serial 18.45 Wiadomości 19.15 Beverly Hills, 90210 - serial 20.15 Teatr TV: „Dynastia” to przy tym pestka - kom. w trzech aktach 22.05 Żelazny orzeł II - film sens. USA (1988 - 95 min.) 23.50 Historia „O” - erot. film niem.-franc. (1984 - 80 min.) 1.15 Różowa seria - serial erot. 1.40 Żelazny orzeł II 3.25 Beverly Hills, 90210 (powt.) 5.00 A-Team (powt.) 5.45 Film rysunkowy.

PRO 7

4.55 W królestwie dzikich zwierząt - serial dok. USA 5.40 Lasie 6.05 Tata wie najlepiej - se-

rial USA 6.30 Tysiąc mil - serial USA 7.20 Flipper - serial USA 7.45 Zagubieni w przestrzeni (powt.) 8.40 Nie oswojeni 10.45 Wąż w cieniu orla (powt.) 12.25 M.A.S.H. - serial 12.55 Air Force - serial USA 13.50 Gwiazdy i ich zwierzęta 14.00 Elza z afrykańskiego buszu - serial USA 15.00 Automan - serial USA 15.55 Kobiety na wyspie diabła - wł.-franc. film przyg. (1961 - 81 min.) 17.30 Mistrz - serial USA 18.25 Dwie damy i ten trzeci - serial USA 18.55 Dzieciaki, kłopoty i my - serial USA 19.25 Roseanne - serial USA 20.00 Wiadomości 20.15 Zwirowany dom - kom. USA (1990 - 82 min.) 21.55 Wiadomości 22.05 Zero Boys - film sens. USA (1985 - 83 min.) 23.45 Ja, szpieg - serial USA 0.45 Wiadomości 0.55 Pojedynki - ang. film obycz. (1977 - 96 min.) 2.40 Tysiąc mil (powt.) 3.35 Wiadomości 3.45 M.A.S.H. (powt.).

SUPER CHANNEL

6.30 Hello Austria, Hello Vienna 7.00 Zakupy w TV 7.30 Wydarzenia finansowe 8.00 Wiadomości 8.30 FT Report - mag. 9.00 Zakupy w TV 10.30 Wiadomości europejskie 11.00 Halo Austria, Euro Vienna 12.00 C&A Mix - teledyski 13.00 Videogenerator 14.00 Mecze koszykówki na żywo 17.00 Eco Record 17.30 Videofashion - moda 18.00 Scene on Super - wydarzenia kulturalne 18.30 The Image Bank - pr. publ. 19.00 Matinee at The Movies - film 21.00 Turn of Fate - serial 22.00 Wiadomości ze świata 22.30 Scene on Super - pr. kulturalny 23.00 Złote lata rock and rolla 0.00 Absolut Live - pr. muz. na żywo 1.00 Videogenerator 2.00-5.00 China News Europe.

EUROSPORT

8.30 Gimnastyka 9.00 Magazyn sportów motorowych 10.00 NA ŻYWO: Kolarstwo - MŚ (wyścig ind. kobiet) 12.00 Tennis 12.30 Magazyn olimpijski 13.00 NA ŻYWO: Formuła 1 - Grand Prix Belgii (2. trening) 14.00 NA ŻYWO: Kolarstwo - MŚ (wyścig ind. mężczyzn - amatorzy) 18.00 Golf 20.00 Formuła 1 - GP Belgii (skrót 2. treningu) 21.00 NA ŻYWO: Lekkoatletyka - meeting w Insbrucku albo: meeting w Berlinie 23.00-2.00 Tennis - Turniej ATP w Schenectady (półfinał).

Niedziela

29 sierpnia

POLSAT

15.00 Program dnia 15.05 Lumen 2000 15.35 Denver - ostatni dinosauz - serial anim. dla dzieci 16.00 Świat wg kapitana Krzysztofa Baranowskiego 16.30 Diabelskie sztuczki, cz. I filmu franc. 17.40 Młody las - film pol. (1934) 19.10 Informacje 19.20 Trybunał - serial franc. (4) 19.50 Filmy animowane dla dzieci 20.00 Diabelskie sztuczki, cz. II filmu franc. 21.10 Dzieci narzeczonej - film USA 22.40 Mistrzowie polskiego dokumentu - „Wół” 23.00 Potwory: Nowojorski miód - film USA 23.30 Różowa seria - serial erot. 0.00 Pożegnania i program na jutro.

TV POLONIA

8.00 Powitanie 8.05 Program religijny: Z wiarą w nowe 8.40 Słowo na niedzielę 8.45 Noce i dnie (powt.) 9.45 Program dla dzieci 10.25 Rozalka Olaboga - serial dla dzieci (3) 10.55 Gość TV Po-

lonia 11.10 Zmienne - serial pol. 12.15 Teatr dla dzieci: Najzwyklejszy cud 13.45 Mała antologia kabaretu - Stańczyk: Qui Pro Quo - pr. rozrywk. 14.30 Kłopoty polskie - Jabczyński 15.00 Wiadomości 15.05 Wajak - serial (4) 16.00 Gość TV Polonia 16.15 Rody polskie - Czerwotyński 16.45 Euroturystyka 17.00 Teleexpress 17.15 Przecież to znamy! 17.35 Na życzenie 18.45 Program rozrywk. 19.20 Dobranocka 19.30 Wiadomości 20.00 Noce i dnie - serial pol. (4) 21.00 Panorama 21.25 Gość TV Polonia 21.35 Człowiek z żelaza - pol. film fab. 23.15 Wesele Atrakcyjnego 23.00 Wesele Atrakcyjnego 0.00 Panorama 0.10 Festiwal Polskiej Twórczości TV, 0.50 Noce i dnie (powt.).

SAT 1

5.40 Ran - piłka nożna 6.10 Drops! (powt.) 6.40 Piotruś Pan i piraci 7.10 Superboy (powt.) 7.45 Astro Dino - serial rys. 8.10 Konkurs plastyczny UNICEF 8.40 Nudysto do dzieła (powt.) 10.20 Love Story (powt.) 12.14 Reinhold Messner - między niebem a ziemią - film dok. 12.45 Bądź zdrow - mag. medyczny 13.15 Za Galaktyką w lewo - serial austral. 13.45 Brimstone - western USA (1949 - 84 min.) 15.15 Michael Jackson - koncert w Bukareszcie 1992 (powt.) 17.30 Baywatch - ratownicy z Malibu - serial USA 18.20 Koło fortuny 19.05 Wiadomości 19.15 Ranissimo - piłka nożna 20.15 Jacksonowie: Amerykański sen (II) - film USA (1992 - 91 min.) 22.00 Talk im Turm - pr. publ. 23.25 24 godziny - rep. 23.55 Punkt widzenia 0.00 Brimstone (powt.) 1.30 Program na jutro 1.35 SAT 1 - Text.

RTL

6.00 Maus reiß aus (powt.) 6.20-7.35 Filmy rysunkowe 7.35 Winspector (powt.) 7.55 Li-La-Launebär - program dla dzieci 8.25-10.00 Filmy rysunkowe 10.00 Sztuka i przesłanie 10.05 Dziwna kobieta - serial s-f. 11.00 Powrót do przeszłości - serial s-f. 12.00 Tropical Heat - serial 13.00 Mój tato z kosmosu - serial 13.30 Formuła 1 - bezpośrednia transmisja z wyścigu o Grand Prix Belgii na torze w Spa 15.35 Wielkie Hawaje - serial 16.40 Skrzydło czy nóżka - kom. franc. (1976 - 100 min.) 18.45 Wiadomości 19.10 Dziwne hobby - serial krym. 20.15 Kiedy będziesz przy mnie - film RFN (1970 - 87 min.) 22.00 Spiegel TV 22.45 Prime Time 23.35 Playboy Late Night - pr. erot. 0.05 Kanał 4 1.45 Ożeniony z dziećmi - serial 2.20 Kto jest szefem? - serial kom. 2.50 Sześć - serial krym. 3.45 Hans Meiser (powt.) 4.40 Explosiv (powt.) 5.30 Formuła 1 (skrót wyścigu).

PRO 7

4.30 Elza z afrykańskiego buszu (powt.) 5.15 Lassie - serial USA 5.40 Tysiąc mil - serial 6.30 Flipper - serial USA 6.55 Western Union western - film przyg. (1940 - 91 min.) 8.35 Z dala od ojczyzny - kom. (1960 - 106 min.) 10.45 Dwie damy i ten trzeci (powt.) 11.15 Dzieciaki, kłopoty i my (powt.) 11.45 Roseanne (powt.) 12.15 M.A.S.H. - serial USA 12.45 Mistrz 13.45 Gwiazdy i ich zwierzęta 13.55 W królestwie dzikich zwierząt (powt.) 14.55 Książę i aktoreczka - kom. ang. (1957 - 111 min.) 17.05 Brooklyn Blues - kom. USA (1974 - 78 min.) 18.35 Matlock - serial USA 19.30 Reporterzy - mag. 20.00 Wiadomości 20.15 Poszukiwacz - western USA (1956 - 114 min.) 22.15 Wiadomości 22.30 Wielkie

zarcie - obycz. film franc. (1973 - 123 min.) 1.05 Ja, szpieg - serial USA 1.25 Wiadomości 1.35 Dama w żelaznej masce (powt.) 3.00 Wiadomości 3.10 Automan (powt.) 3.55 Wiadomości.

SUPER CHANNEL

5.30 Videogenerator 6.30 Zakupy w TV 8.00 Wiadomości 8.30 Modlitwa Johna Osteena 9.00 Kenneth Copeland - analiza tekstu biblijnego 9.30 Victory - pr. relig. 10.00 This Is Your Day - pr. relig. 10.30 Zakupy w TV 11.00 The Hour Of Power - nabożeństwo z Katedry Crystal 12.00 Zakupy w TV 13.00 Charisma TV - pr. relig. 13.30 E.R.F. 14.00 Videogenerator 16.00 Powerboat world - pr. sport. 17.00 Go Motorsport - pr. sport. 18.00 Program o prawach człowieka 19.00 FT Report - wiadomości finansowe 19.30 Gillette Sports 20.00 Spoglądając w górę - film obycz. (1977 - 110 min.) 22.00 ITN World News 22.30 West of Moscow 23.00 Talking Jazz 0.00 High Aspirations 0.30 Videogenerator 2.00 Program ekonomiczny.

EUROSPORT

8.00 Gimnastyka 8.30 Golf 9.00 NA ŻYWO: Kolarstwo - Grand Prix Belgii (rozgrzewka) 10.00 NA ŻYWO: Kolarstwo - MŚ (wyścig szosowy mężczyzn - zawodowcy) 13.30 NA ŻYWO: Formuła 1 - GP Belgii 16.00 NA ŻYWO: Kolarstwo - MŚ (wyścig szosowy mężczyzn - zawodowcy; finisz) 17.00 Tennis - Turniej ATP w Umag (finał) 19.00 Golf - German Open 21.00 Mistrzostwa Niemiec samochodów sportowych 22.00 NA ŻYWO: Indy Car 0.00-1.30 Tennis - Turniej ATP w Schenectady (skrót finału).

Poniedziałek

30 sierpnia

POLSAT

16.30 Program dnia 16.35 He-Man - serial anim. dla dzieci 17.00 Magazyn sportowy 17.50 Diabelskie sztuczki - cz. II filmu franc. 19.00 Informacje 19.10 Supermodelka - serial braz. (25) 19.40 Filmy anim. dla dzieci 20.00 Detektyw D.A. - serial krym. USA (6) 21.00 Młody las - film pol. 22.30 Informacje 22.45 Mistrzowie polskiego dokumentu „Dworzec” 23.00 Szaleniec - film USA 0.30 Program na jutro i pożegnania.

TV POLONIA

15.50 Powitanie 16.00 Panorama 16.05 Program dla dzieci i młodzieży 16.50 Gość TV Polonia 17.00 Teleexpress 17.15 Banda Rudego Pajaka - serial dla dzieci (5) 17.45 Gość TV Polonia 18.00 Przysłoda polska 18.20 Na życzenie 19.15 Dobranocka: Reksio 19.30 Wiadomości 20.00 Prosto z Belwederu 20.15 Festiwal Polskiej Twórczości Telewizyjnej: Teatr Telewizji - Antonio Buero Vallejo: Gdy rozum śpi 22.30 W labiryncie - telenowela 0.00 Panorama 0.10 Stare, nowe i najnowsze: koncert autorski Jorgasa Skoliasa.

SAT 1

5.15 Młody i niespokojny (powt.) 6.00 Dzisiaj rano w Niemczech - blok programowy (6.15, 6.45, 7.15, 7.45 sport) 8.00 Dzień dobry z SAT 1 9.15 Sasiedzi (powt.) 9.40 Trapper John, M.D. (powt.) 10.30 Bonanza (powt.) 11.20 Zaryzykuj! (powt.) 11.50 Koło fortuny (powt.) 12.30 Młody i niespokojny - serial USA 13.20 Trapper John, M.D. - serial USA 14.15 Sasiedzi - serial austral. 14.45 Bonanza - serial USA 15.45 Star

Trek – serial USA 16.45 Zaryzykuj – quiz 17.20 Idź na całość! – telezabawa 18.30 Sugarbaker's – serial krym. USA 19.00 Wiadomości 19.18 Ran sport 19.30 Koło fortuny 20.15 Bawarczyk na Rugii – serial niem. 21.20 Prawdziwe cuda – telewizyjne opowiadają 22.15 Hunter – serial USA 23.00 News & Stories – filmy dok. 23.45 Star Trek (powt.) 0.35 Sugarbaker's (powt.) 1.00 Godzina filmowca – Peter Shub na próbie w Zirkus Roncalii 1.15 Program na jutro 1.20 SAT 1 – Text.

RTL

6.00 Aktualności 7.00 Dzień dobry Niemcy 9.00 Sześć – serial krym. 10.00 Bogaci i piękni – serial 10.30 Der Preis ist heiß – teleturniej 11.00 Riskant! – teleturniej 11.30 Familienduell (powt.) 12.00 Punkt 12 12.30 Springfield Story – serial 13.20 Santa Barbara – serial 14.10 Na hasło „Ratunek” – serial 15.00 Dziwne hobby – serial krym. 16.00 Hans Meiser: Berlińczyk 17.00 Kto jest szefem? – serial kom. 17.30 Ożeniony z dziećmi – serial 18.00 Elf 99 – magazyn 18.45 Wiadomości 19.10 Explosiv – magazyn 19.40 Dobre czasy, złe czasy – serial 20.15 Columbo: Zabójcza miłość – serial krym. USA 22.10 Quincy – serial krym. 23.05 10 przed 11 – magazyn kult. 23.35 Gong Show – program rozr. 0.05 Berlin Break – serial RFN 1.00 Ożeniony z dziećmi – serial 1.35 Kto jest szefem? – serial kom. 2.05 Sześć – serial krym. 3.00 Hans Meiser (powt.) 3.55 Explosiv (powt.) 4.20 Dziwne hobby – serial krym. 5.30 Bogaci i piękni – serial.

PRO 7

5.10 Lassie (powt.) 5.35 Flipper (powt.) 6.00 Mr. Belvedere (powt.) 6.25 Trick 7 (powt.) 7.50 Cudowna Jeannie (powt.) 8.15 Dwie damy i ten trzeci (powt.) 8.45 Wspólnicy zbrodni (powt.) 9.45 Kobiety na wyspie diabła (powt.) 11.20 Dzieciaki, kłopoty i my 11.50 Roseanne (powt.) 12.20 Shortlist – filmy reklam. 12.40 Air Force 13.40 Zwirowany dom (powt.) 15.10 Wspólnicy zbrodni – serial USA 16.10 Mr. Belvedere – serial USA 16.35 Cudowna Jeannie – serial USA 17.05 Trick 7 – serial anim. 18.25 Dwie damy i ten trzeci – serial USA 18.55 Dzieciaki, kłopoty i my – serial USA 19.25 Roseanne – serial USA 20.00 Wiadomości 20.15 Miecz Gideon, cz. I – kanad.-franc. film sens. (1986 – 90 min.) 22.00 Wiadomości 22.10 Miecz Gideon, cz. II 0.00 Reporterzy (powt.) 0.30 Wiadomości 0.40 Mancuso z FBI (powt.) 1.30 Wiadomości 1.40 Zero Boys (powt.) 3.10 Wiadomości 3.20 Ja, szpieg.

SUPER CHANNEL

5.30 Victory – pr. relig. 6.00 Videogenerator 6.15 Zakupy w TV 6.45 Videogenerator 7.00 Wiadomości 8.30 Videofashion – moda 9.00 Zakupy w TV 12.00 Videogenerator – pr. muz. 16.30 On The Air – show muz. na żywo 18.30 Bonanza – serial 19.30 Detektyw – serial 20.00 Gillette Sports Special – sport 20.30 Program dokumentalny o prawach człowieka 21.00 Indigo – pr. o społeczeństwach europejskich 21.30 Eco Record – pr. ekolog. 22.00 ITN World 22.30 Close Up – raporty europejskie 22.48 US Market Wrap 23.00 Gangster-ska opowieść – film przyg. (1060 – 80 min.) 0.30 Przewodnik filmowy 1.00 Videogenerator 2.00 China News Europe.

EUROSPORT

8.30 Gimnastyka 9.00 Golf 11.00 Kolarstwo – MŚ (skrót z niedzieli) 13.00 Magazyn sportów motorowych 14.00 Tenis – Turniej ATP w Schenectady (skrót finału) 16.00 Mistrzostwa Niemiec samochodów sportowych 17.00

Formuła 1 – Grand Prix Belgii (podsumowanie) 18.00 Indy Car 19.00 Eurofun 19.30 Wiadomości sportowe 20.00 Lekkoatletyka – zawody w Sheffield (podsumowanie) 22.00 Boks 23.00 Piłka nożna – Eurogole 0.00 Eurogolf 1.00–1.30 Wiadomości sportowe.

Wtorek

31 sierpnia

POLSAT

16.30 Program dnia 16.35 Yach rock – młodzieżowa lista przebojów 17.00 Supermodelka – serial braz. (25) 17.30 Klementyna – serial anim. dla dzieci 18.00 Detektyw D.A. – serial krym. (6) 19.00 Informacje 19.10 Poszukiwany: żywy lub martwy (54) 19.40 Filmy animowane dla dzieci 20.00 Białe kołnierzyki – serial wł. (3) 21.10 Wolne miasto – film pol. 22.00 Informacje 23.00 I Bóg stworzył kobietę – film franc. 0.20 Program na jutro i pożegnanie.

TV POLONIA

7.30 Panorama 7.45 Przyroda polska (powt.) 8.05 W labiryncie – telenowela (powt.) 9.05 Program dla dzieci i młodzieży 9.50 Banda Rudego Pajaka (powt.) 10.20 Kompozytor też ma twarz 10.35 Wesele Atrakcyjnego Kazimierza 11.20 Kłopoty polskie – Jableczyński monaster 12.00 Wiadomości 15.50 Powitanie 16.00 Panorama 16.05 Teleferie na satelicie 16.50 Gość TV Polonia 17.00 Teleexpress 17.15 Nasze podwórko – serial dla dzieci i młodzieży (5) 17.45 Gość TV Polonia 18.00 Krajobrazy polskie 18.20 Na życzenie 19.15 Wieczorynka: Miś Uszatek 19.30 Wiadomości 20.00 W labiryncie – telenowela 21.00 Panorama 21.25 Gość TV Polonia 21.35 Blisko, coraz bliżej – serial pol. (1) 23.00 Muzy pod gruszą 0.00 Panorama 0.10 Spotkania sentymentalne – Do grającej szafy grosik wrzuci.

SAT 1

5.15 Młody i niespokojny (powt.) 6.00 Dzisiaj rano w Niemczech – blok programowy (6.15, 6.45, 7.15, 7.45) 8.00 Dzień dobry z SAT 1 9.15 Sasiedzi (powt.) 9.40 Trapper John, M.D. (powt.) 10.30 Bonanza (powt.) 11.20 Zaryzykuj! (powt.) 11.55 Koło fortuny (powt.) 12.30 Młody i niespokojny – serial USA 13.20 Trapper John, M.D. – serial USA 14.15 Sasiedzi – serial austral. 14.45 Bonanza – serial USA 15.45 Star Trek – serial USA 16.45 Zaryzykuj! – quiz 17.20 Idź na całość! – teleturniej 18.30 Sugarbaker's – serial rozr. USA 19.00 Wiadomości 19.18 Ran – sport 19.30 Koło fortuny – teleturniej 20.15 Parada przebojów muzyki ludowej – pr. muz. 21.10 Sprzeciwi! – pr. publ. 22.00 Ran – piłka nożna 23.00 Spiegel TV – reportaże 23.40 Emocje – mag. erot. 0.10 Mann-o-Mann – który mężczyzna jest najsympatyczniejszy? 1.00 Star Trek (powt.) 1.50 Sugarbaker's (powt.) 2.15 Program na jutro 2.20 SAT 1 – Text.

RTL

6.00 Aktualności 7.00 Dzień dobry Niemcy 9.00 Sześć – serial krym. 10.00 Bogaci i piękni – serial 10.30 Nr 227 – serial kom. 11.00 Der Preis ist heiß 11.30 Familienduell 12.00 Punkt 12 12.30 Springfield Story – serial 13.20 Santa Barbara – serial 14.10 Na hasło „Ratunek” – serial 15.00 Dziwne hobby – serial 16.00 Hans Meiser: Młodzi ludzie sukcesu 17.00 Kto jest szefem? – serial kom. 17.30 Ożeniony z dziećmi – serial 18.00 Elf 99 – magazyn 18.45 Wiadomości 19.10 Explosiv – magazyn 19.40 Dobre czasy, złe czasy – serial 20.15 Policjanci z Miami – serial krym. USA 22.05 Gorące miejsce – pr. publ. 23.05 Prawo Los Angeles – serial 0.00 Prawo i porzą-

dek – serial krym. 0.55 Ożeniony z dziećmi – serial 1.30 Kto jest szefem? – serial kom. 2.00 Sześć – serial krym. 3.00 Hans Meiser (powt.) 3.50 Explosiv (powt.) 4.15 Dziwne hobby – serial krym. 5.30 Bogaci i piękni – serial.

PRO 7

4.25 Lassie (powt.) 4.50 Flipper (powt.) 5.15 Mr. Belvedere (powt.) 5.40 Trick 7 (powt.) 7.05 Cudowna Jeannie (powt.) 7.30 Dwie damy i ten trzeci (powt.) 8.00 Wspólnicy zbrodni (powt.) 9.50 Książę i aktoreczka (powt.) 11.10 Dzieciaki, kłopoty i my (powt.) 11.40 Roseanne (powt.) 12.10 Matlock (powt.) 13.10 Poszukiwacz (powt.) 15.15 Wspólnicy zbrodni – film sens. USA (1984 – 95 min.) 15.15 Wspólnicy zbrodni – serial USA 16.15 Mr. Belvedere – serial 16.40 Cudowna Jeannie – serial USA 17.10 Trick 7 – serial anim. 18.30 Dwie damy i ten trzeci – serial USA 19.00 Dzieciaki, kłopoty i my – serial kom. USA 19.30 Roseanne – serial USA 20.00 Wiadomości 20.15 Ostatni rozkaz – western USA (1959 – 114 min.) 22.30 Wiadomości 22.140T.J. Hooker – serial USA 23.35 Enemy – film sens. USA (1988 – 71 min.) 0.55 Wiadomości 1.05 Ja, szpieg – serial USA 2.00 Wiadomości 2.10 Brooklyn Blues (powt.) 3.40 Wiadomości.

SUPER CHANNEL

5.30 Victory – program relig. 6.00 Videogenerator 6.15 Zakupy w TV 6.45 Videogenerator – program muz. 7.00 Business Tonight 8.00 ITN World News 8.30 Eco Record – pr. ekolog. 9.00 Zakupy w TV 12.00 Videogenerator – pr. muz. 16.30 On The Air – show muz. na żywo 18.30 Bonanza – serial 19.30 Dante – serial 20.00 Indigo – pr. kultur. 20.30 The Image – pr. publ. 21.00 Eco Record 21.30 Scene on Super – program kult. 22.00 ITN World News 22.30 Close Up – raporty europejskie 22.48 US Marker Wrap 23.00 Złote lata rock and rolla 0.00 Videogenerator – pr. muz. 2.00 China News Europe.

EUROSPORT

8.30 Gimnastyka 9.00 Golf 11.00 Lekkoatletyka – meeting w Innsbrucku (podsumowanie) 12.00 Lekkoatletyka – meeting w Sheffield (podsumowanie) 13.00 Eurogole 14.00 Tenis – turniej pokazowy w Waszyngtonie 16.00 Kolarstwo – MŚ w Oslo (skrót wyścigów szosowych) 18.00 Eurogole 19.00 Eurofun 19.30 Wiadomości sportowe 20.00 Eurotenis – mag. tenisowy 22.00 Boks 23.00 Snooker – World Classic 1.00–1.30 Wiadomości sportowe.

Środa

1 września

POLSAT

16.30 Program dnia 16.35 Podróże z Polsatem 17.00 Poszukiwany: żywy lub martwy – serial (55) 17.30 Filmy anim. dla dzieci 17.50 Białe kołnierzyki – serial (3) 19.00 Informacje 19.10 Supermodelka – serial braz. (26) 19.40 Filmy anim. dla dzieci 20.00 Detektyw D.A. – serial krym. (7) 21.00 I Bóg stworzył kobietę – film franc. 22.20 Mistrzowie polskiego dokumentu 22.30 Informacje 23.00 Blondy – film franc. 0.35 Program na jutro i pożegnanie.

TV POLONIA

7.30 Panorama 7.40 Piosenki przebudzanki 8.00 Mama i ja 8.45 W labiryncie – telenowela 11.30 Krajobrazy Polski 12.00 Wiadomości 12.10 Rzeka kłamstwa – serial pol. (2) 14.35 Muzy pod gruszą – mag. akt. kult. 15.35 Program rozrywk. 16.00–17.00 Czego się Jaś... 16.00 Z kart krakowskiego archiwum

16.15 Zwyczajnie i obrzędy 16.30 Telewizyjny słownik biograficzny 17.00 Teleexpress 17.15 Sześć milionów sekund – serial dla dzieci 18.00 Historia – współczesność 18.30 Program rozrywkowy 18.50 Publicystyka bieżąca 19.20 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.00 Rozmowa przed filmem 20.15 Pierścionek z orłem w koronie – film pol. 22.00 Program przedstawiający Ogólnopolskie Komitety Wyborcze 23.00 5 dni z życia emeryta – serial pol. 0.00 Panorama 0.10 Godzina muzyki 1.00 Wiech na dobranoc.

SAT 1

5.15 Młody i niespokojny (powt.) 6.00 Dzisiaj rano w Niemczech – blok progr. (6.15, 6.45, 7.15, 7.45 sport) 8.00 Dzień dobry z SAT 1 9.15 Sasiedzi (powt.) 9.40 Trapper John, M.D. (powt.) 10.30 Bonanza (powt.) 11.20 Zaryzykuj! (powt.) 11.50 Koło fortuny (powt.) 12.30 Młody i niespokojny – serial USA 13.20 Trapper John, M.D. – serial USA 14.15 Sasiedzi – serial austral. 14.45 Bonanza – serial USA 15.45 Star Trek – serial USA 16.45 Zaryzykuj! – quiz 17.20 Idź na całość! 18.30 Sugarbaker's – serial rozr. USA 19.00 Wiadomości 19.18 Ran sport 19.30 Koło fortuny 20.15 Mandoliny i księżyc – film niem. (1959 – 89 min.) 22.00 Ran – piłka nożna 23.00 Dziewczyna z reklamy – film USA (1975 – 85 min.) 1.40 Star Trek (powt.) 2.30 Sugarbaker's (powt.) 2.55 Program na jutro 3.00 SAT 1 – Text.

RTL

6.00 Aktualności 7.00 Dzień dobry Niemcy 9.00 Sześć – serial krym. 10.00 Bogaci i piękni – serial 10.30 Nr 227 – serial kom. 11.00 Der Preis ist heiß – teleturniej 11.30 Familienduell 12.00 Punkt 12 12.30 Springfield Story – serial 13.20 Santa Barbara – serial 14.10 Na hasło „Ratunek” – serial 15.00 Dziwne hobby – serial krym. 16.00 Hans Meiser: Wzory zachowań 17.00 Kto jest szefem? – serial kom. 17.30 Ożeniony z dziećmi – serial 18.00 Elf 99 – magazyn 18.45 Wiadomości 19.10 Explosiv – magazyn 19.40 Dobre czasy, złe czasy – serial 20.15 B.L. Stryker: Obrazki z przeszłości – film krym. USA (1989) 22.15 Stern TV – mag. 23.50 Telefon do piekła – horror USA (1988 – 99 min.) 1.05 Ożeniony z dziećmi – serial 1.40 Kto jest szefem? – serial kom. 2.10 Sześć – serial krym. 3.10 Hans Meiser (powt.) 4.05 Explosiv (powt.) 4.30 Dziwne hobby – serial krym. 5.30 Bogaci i piękni – serial.

PRO 7

4.25 Lassie – serial USA 4.50 Flipper – serial USA 5.15 Mr. Belvedere (powt.) 5.40 Trick 7 (powt.) 7.05 Cudowna Jeannie (powt.) 7.35 Dwie damy i ten trzeci (powt.) 8.05 Wspólnicy zbrodni (powt.) 9.10 Panienki – kom. austral. (1987 – 79 min.) 10.40 Dzieciaki, kłopoty i my (powt.) 11.10 Roseanne (powt.) 11.40 Colt Seavers – serial 12.40 Ostatni rozkaz (powt.) 14.55 Wspólnicy zbrodni – serial USA 15.55 Mr. Belvedere – serial 16.25 Cudowna Jeannie – serial USA 16.55 Trick 7 – serial anim. 18.25 Dwie damy i ten trzeci – serial USA 18.55 Dzieciaki, kłopoty i my – serial USA 19.25 Roseanne – serial USA 20.00 Wiadomości 20.15 Zabójcza przekąska – film krym. USA (1990 – 87 min.) 22.00 Wiadomości 22.10 Gliniarz i prokurator – serial USA 23.10 El Cico – western wł. (1967 – 93 min.) 0.55 Wiadomości 1.05 T.J. Hooker (powt.) 2.00 Wiadomości 2.10 Enemy (powt.) 3.30 Wiadomości 3.40 Ja, szpieg (powt.).

SUPER CHANNEL

5.30 Victory – program relig. 6.00 Zakupy w TV 6.30 Wiadomości 7.00 Finansowe wydarzenia dnia 8.00 Wiadomości 8.30 Program dokumentalny 9.00 Zakupy w TV 12.00 Dziennik Euro-

pejski 12.30 Wiadomości finansowe 13.00 Program publicystyczny 13.30 Eco Record 14.00 Videogenerator 16.30 On The Air – show muz. na żywo 18.30 Program dokumentalny 19.00 Richard Diamond – serial 19.30 Magazyn urlopowy 20.00 Sports 21.00 Program publicystyczny 21.30 FT Report – wiad. ekonom. 22.00 ITN World News 22.30 Close Up – program publ. 22.48 US Market Wrap 23.00 Magazyn Europejski 0.00 Videogenerator 2.00 China News Europe.

EUROSPORT

8.30 Gimnastyka 9.00 Kolarstwo – MŚ 11.00 Badminton – Sega College 12.00 Eurogole 13.00 Żeglarsko 14.00 Tenis Magazyn – Turniej ATP 16.00 Eurofun 16.30 Surfing 17.00 Triathlon 18.00 Kanu – MŚ w Kopenhagie 19.00 Mistrzostwa Niemiec samochodów sportowych 19.00 Wiadomości sportowe 20.00 Wyścig motocykli 21.00 Formuła 3000 – wyścig w Spa 22.00 Formuła 1 23.00 Boks 0.00 Kickboxing 1.00–1.30 Wiadomości sportowe.

Czwartek

2 września

POLSAT

16.30 Program dnia 16.35 Proteka – magazyn 17.00 Supermodelka – serial braz. (26) 17.30 Mała księżniczka – serial anim. dla dzieci 18.00 Detektyw D.A. – serial (7) 19.00 Informacje 19.10 Poszukiwany: żywy lub martwy – serial (56) 19.45 Filmy anim. dla dzieci 20.00 Żelazny rycerz – serial (3) 21.10 Inspekcja pana Anatola – film pol. 22.30 Informacje 22.45 O sporcie inaczej: „super-cieki” 23.00 Kiedy kobiety zgubiły ogony – kom. USA 0.40 Program na jutro i pożegnanie.

TV POLONIA

7.30 Panorama 7.40 Piosenki przebudzanki 8.00 Mama i ja 9.45 5 dni z życia emeryta – film pol. (powt.) 9.45 Czego się Jaś... 9.45 Z kart krakowskiego archiwum 10.00 Zwyczajnie i obrzędy 10.15 Telewizyjny słownik biograficzny 10.45 Historia – Współczesność (powt.) 11.15 Leksykon Muzyki Rozrywkowej 11.30 Publicystyka bieżąca 12.00 Dobranocka 19.30 Wiadomości 20.00 Program rozrywk.: Agnieszka Osiecka zaprasza 21.00 Panorama 21.25 Program rozrywk. 22.00 Program przedstawiający Ogólnopolskie Komitety Wyborcze 23.00 Teatr TV: Maestro 1.50 Panorama 2.00 Zdaniem obrony – serial 3.00 Wiech na dobranoc.

SAT 1

5.15 Młody i niespokojny (powt.) 6.00 Dzisiaj rano w Niemczech – blok programowy (6.15, 6.45, 7.15, 7.45) 8.00 Dzień dobry z SAT 1 9.15 Sasiedzi (powt.) 9.40 Trapper John, M.D. (powt.) 10.30 Bonanza (powt.) 11.20 Zaryzykuj! (powt.) 11.50 Koło fortuny (powt.) 12.30 Młody i niespokojny – serial USA 13.20 Trapper John, M.D. – serial USA 14.15 Sasiedzi – serial austral. 14.45 Bonanza – serial USA 15.45 Star Trek – serial USA 16.45 Zaryzykuj! – quiz 17.20 Idź na całość! – teleturniej 18.30 Sugarbaker's – serial rozr. USA 19.00 Wiadomości 19.18 Ran sport 19.30 Koło fortuny – teleturniej 20.15 Mroki sprawiedliwości – serial USA 21.20 Fan-

tastyczne fenomeny – parapsychologia 22.15 Zabójcza siła – film USA (1983 – 89 min.) 0.10 Nawiedzony dwór – horror USA (83 min.) 0.00 Playboye i przygody – film USA wł. (1970 – 141 min.) 1.30 Star Trek (powt.) 2.20 Sugarbaker's (powt.) 3.45 Program na jutro 3.50 SAT 1 – Text.

RTL

6.00 Aktualności 7.00 Dzień dobry Niemcy 9.00 Sześć – serial 10.00 Bogaci i piękni – serial 10.30 Nr 227 – serial kom. 11.00 Der Preis ist heiß – teleturniej 11.30 Familienduell 12.00 Punkt 12 12.30 Springfield Story – serial 13.20 Santa Barbara – serial 14.10 Na hasło „Ratunek” – serial 15.00 Dziwne hobby – serial krym. 16.00 Hans Meiser: Na wyścigach 17.00 Kto jest szefem? – serial kom. 17.30 Ożeniony z dziećmi – serial 18.00 Elf 99 – mag. 18.45 Wiadomości 19.10 Explosiv – mag. 19.40 Dobre czasy, złe czasy – serial 20.15 Zawód na nowe życie – serial kom. RFN 20.45 Moja rodzinka zwirowała – serial kom. RFN 21.15 Notruf – filmy z akcji ratowniczych, dziś: wypadek przy wodospadzie 22.15 Strach – thriller USA (1989 – 87 min.) 0.05 Prawo Los Angeles – serial 1.05 Ożeniony z dziećmi 1.40 Kto jest szefem? – serial kom. 2.10 Sześć – serial krym. 3.05 Hans Meiser (powt.) 4.00 Explosiv (powt.) 4.25 Dziwne hobby – serial krym. 5.30 Bogaci i piękni – serial.

PRO 7

5.10 Colt Seavers (powt.) 5.55 Mr. Belvedere (powt.) 6.20 Trick 7 (powt.) 7.50 Cudowna Jeannie (powt.) 8.15 Dwie damy i ten trzeci (powt.) 8.50 Wspólnicy zbrodni (powt.) 9.50 Zabójcza przekąska (powt.) 11.35 Dzieciaki, kłopoty i my (powt.) 12.05 Roseanne (powt.) 12.15 Vegas – serial USA 13.35 Tajemnica prof. Chse'a film krym. USA (1983 – 68 min.) 14.55 Wspólnicy zbrodni – serial USA 15.55 Mr. Belvedere – serial USA 16.25 Cudowna Jeannie – serial USA 16.55 Trick 7 – serial anim. 18.25 Dwie damy i ten trzeci – serial USA 18.55 Dzieciaki, kłopoty i my – serial USA 19.25 Roseanne – serial USA 20.00 Wiadomości 20.15 Deep Secret – norw. film krym. (1988 – 87 min.) 22.00 Wiadomości 22.10 Agenci z Houston – serial USA 23.10 Ślepa uliczka – film krym. ZSA (1980 – 83 min.) 0.45 Wiadomości 0.55 Gliniarz i prokurator 1.45 Wiadomości 1.55 El Cisco (powt.) 3.40 Wiadomości 3.50 Vegas (powt.).

SUPER CHANNEL

5.30 Victory – pr. relig. 6.00 Zakupy w TV 6.30 Wiadomości 7.00 Rynek walutowy 7.30 European Business Today 8.00 ITN World News 8.30 Close Up – pr. publ. 9.00 Zakupy w TV 12.00 Program naukowy 12.30 Program finansowy 13.00 Program publicystyczny 13.30 Video Fashion – moda 14.00 Videogenerator 16.30 On The Air – show muz. na żywo 18.30 Magazyn ekologiczny 19.00 Prawo i Mr. Jones – serial 19.30 Eco Record 20.00 Powerboat World – pr. spor. 21.00 Agenda – pr. publ. 21.30 Film Europe – nowości filmowe 22.00 Wiadomości 22.30 Close Up – raporty z Europy 22.48 US Market Wrap 23.00 Spacer w słońcu – film obycz. (1945 – 110 min.) 1.00 Videogenerator 2.00 Program ekonomiczny.

EUROSPORT

8.30 Gimnastyka 9.00 Eurogolf 10.00 Triathlon 11. NA ŻYWO: Wioslarstwo – MŚ 13.00 Formuła 1 – Grand Prix Belgii (podsumowanie) 14.00 Snooker 16.00 NA ŻYWO: Wioslarstwo – MŚ 18.00 Surfing 18.00 Kolarstwo górskie 19.00 NA ŻYWO: Koszykówka – Legrand Trophy w Limoges 20.30 Wiadomości sportowe 21.00 NA ŻYWO: Koszykówka – Legrand Trophy 22.30 Piłka nożna – Europejskie Puchary 0.00 Bilard 1.00–1.30 Wiadomości sportowe.

SPORT

Siatkarskie mistrzostwa Europy

W hali BBTS zakończył się międzynarodowy turniej siatkarski, który miał być dla polskiej drużyny głównym sprawdzianem przed zbliżającymi się mistrzostwami Europy w Finlandii (4-12 września br.). W tych zawodach – memoriale Zygmunta Krausa – wygrała Bułgaria przed Polską, wspólną drużyną Czech i Słowacji oraz Francją.

Czy trener kadry narodowej Polski, Ryszard Kruk jest zadowolony z postawy swoich podopiecznych?

– Połowicznie. Wygrali przecież Bułgarzy, a my zajęliśmy drugą lokatę przegrywając z nimi po dramatycznym meczu. Szczyt formy zaplanowaliśmy właśnie na czas batalii w Turku, gdzie będziemy grać w jednej grupie z Hiszpanią, Rosją, Ukrainą, Niemcami i Finlandią.

Kto jedzie na mistrzostwa?

– Pierwszą szóstkę stanowią: Mariusz Szyszko, Krzysztof Stelmach, Andrzej Szewiński, Witold Roman, Andrzej Solski oraz Leszek Urbanowicz. Uzupełniają ich Arkadiusz Wiśniewski, Mariusz Sordyl, Piotr Wasilewski, Roman Bartuzi, Andrzej Stelmach i Adam Kurek.

Który z nich jest liderem zespołu?

– Krzysztof Stelmach. W bielskim turnieju został uznany za najlepszego zawodnika, potrafi pokierować drużyną w najtrudniejszych momentach.

Do formy dochodzą Witold Roman, Leszek Urbanowicz i rozgrywający Mariusz Szyszko. Drużyna jest wyrównana, a kiedy skutecznie będą atakować Leszek Urbanowicz, Andrzej Solski i kapitan drużyny, Witold Roman, o grę jestem spokojny.

Jakie szanse w Finlandii?

– Nasza grupa jest trudna, bo grają w niej Rosjanie i Ukraińcy, a także Hiszpanie i Finowie. Przy dobrym układzie stać nas na piątę – szóste miejsce w ME, pod warunkiem, że w grupie zajmujemy najdalej trzecie miejsce.

(Opr. Lech)

Generalny triumf w 5 Mistrzostwach Świata w akrobacji szybowcowej w Venlo odnieśli Polacy, zdobywając 9 medali, w tym 5 złotych. 5-krotnym mistrzem świata został Jerzy Makula, który tak wielki sukces odniósł po raz pierwszy w historii mistrzostw. Wygrał on wszystko, co do wygrania było – wszystkie trzy konkurencje, klasyfikację indywidualną generalną oraz – wraz z kolegami – zespołową.

W klasyfikacji indywidualnej Jerzy Makula – 11.938 pkt. – wyprzedził dwóch swych kolegów z reprezentacji – Adama Michałowskiego i Tadeusza Mężyka. Marian Bednorz

Triumf Polaków w akrobacji szybowcowej

zajął 6 miejsce, Marek Hernik był 10, a nasza reprezentantka – Małgorzata Margańska zajęła w łącznej klasyfikacji 31 miejsce, a wśród trzech kobiet – drugie.

Oficjalne zakończenie mistrzostw świata nastąpi – zgodnie z programem – w sobotę i wówczas wręczone zostaną triumfatorom medale.

Sukces polskich akrobatów jest olbrzymi – powtórzone zostało osiągnięcie z mistrzostw świata w 1991 r. w Zielonej Górze, gdzie również 5 złotych medali wywalczyli Polacy. Ale wówczas Jerzy Makula zdobył 4 złote medale, oddając jeden – w wiązankach obowiązkowych – Tadeuszowi Mężykowi. Trzeba jeszcze przypomnieć, że Jerzy Makula już po raz piąty wywalczył tytuł absolutnego mistrza świata, co jest ewenementem w światowym sporcie, nie tylko lotniczym.

(lb)

SPORTOWY WEEKEND

(wszystkie w niedzielę – godz. 17), GKS Rudki – Sparta Kaziemierza Wielka (sobota – godz. 17), Politechnika – Nowiny (przełożony na 22 września br.).

KLASAA (grupa I): Szreniawa Koszyce – Gród Wiślica, Victoria Skalmierz – Astra Piekoszów, Dąb Nagłowice – Wierni Małogoszcz, Zryw Skoniów – Piast Chęciny, Pogoń II Miechów – Spartak Charsznica, Polanie Pierzchnica – Świt Działoszyce (wszystkie mecze w niedzielę – godz. 16), grupa II: Miedzianka Makoszyń – Stal Kunów (niedziela – godz. 11), ŁKS Łagów –

Czarni Parszów, MKS Końskie – MKS Bodzechów, Wicher Kostomłoty – Zryw Łopuszno, Ruch Skarżysko – Partyzant Radoszyce (niedziela – godz. 16), Łysica II Bodzentyn – AKS Starachowice (niedziela – godz. 17).

PIŁKA RĘCZNA

Mecze towarzyskie w Busku Zdroju młodzieżowej kadry Polski – kibiet do lat 21. Kadra Polski – Piotrków Piotrków Trybunalski, piątek – godz. 16.30, Kadra – Budowlani Kielce, niedziela – godz. 11. Hala WSOS przy ul. Kusocińskiego 3. W pierwszym meczu Kadra pokonała Piotrków 23:21 (12:9).

TENIS ZIEMNY

Mistrzostwa województwa lekarzy. Kielce, korty PS, rozpoczęcie zawodów – piątek (27 bm.), godz. 14. (lech)

Typują

Typy na najbliższą kolejkę przedstawiają Andrzej Tus-tochowicz – działacz BKS Zdrój Busko i Dariusz Świetlik – grający trener Łysicy Bodzentyn:

II liga

	A.T.	D.S.
1. Karpaty Krosno – Błękitni Kielce	x	x
2. Stomil Olsztyn – Avia Świdnik	1	1
3. Radomiak – Hetman Zamość	1	1
4. Wisłoka Dębica – Hutnik Warszawa	x	1
5. Resovia Rzeszów – Okocimski Brzesko	1	1
6. Petrochemia Płock – Włókniarz Pabianice	1	x
7. Bełchatów – Jagiellonia Białystok	2	x
8. Szombierki Bytom – Stal Rzeszów	x	1
9. Bug Wyszków – Motor Lublin	2	2

III liga

1. KSZO Ostrowiec – AZS AWF Biała Podl.	1	x
2. Bucovia Bukowa – Proch Pionki	x	1
3. Broń Radom – Łysica Bodzentyn	1	2
4. Lublinianka – Korona Kielce	1	1
5. Pogoń Siedlce – Granat Skarżysko	x	x

Liga międzywojewódzka

1. Wisan Skopanie – Hetman Włoszczowa	1	x
2. Zdrój Busko – Zenit Chmielnik	1	x
3. Stal II Stalowa Wola – Naprzód Jędrzejów	1	x
4. Janowianka Janów Lub. – Pogoń Miechów	x	2
5. Nida Pińczów – Siarka II Tarnobrzeg	1	1

1 – zwycięstwo gospodarzy, x – remis, 2 – zwycięstwo gości.

(mc)

Juniorzy na starcie

Rozpoczynają rozgrywki piłkarskie zespoły juniorów starszych i młodszych w klasie makroregionalnej (Kielce – Radom – Tarnobrzeg). Na starcie oglądać będziemy 6 zespołów z woj. kieleckiego i po 3 z radomskiego i tarnobrzeckiego. W pierwszej kolejce rundy

jesiennej zmierzą się następujące pary: MKS Końskie – Radomiak, Siarka Tarnobrzeg – Broń Radom, Korona Kielce – Błękitni Kielce, MKKS Kozienice – KSZO Ostrowiec, Stal Nowa Dęba – Star Starachowice, Granat Skarżysko – Stal Stalowa Wola. (lb)

18 – RÓŻNE

♦ Kupię blachę falistą lub trapezową. Może być porożbiorkowa. Kielce, tel. 510-65.

KM-2

NAMIOTOWE STRAGANY HANDLOWE 1.330.000; ZNIŻKI HURTOWE, WYSYŁKI. KALISZ, GRANICZNA 37, TEL./FAX 366-21.

A-125

KUPIĘ BLACHĘ FALISTĄ LUB TRAPEZOWĄ. MOŻE BYĆ POROZBIÓRKOWA. KIELCE, TEL. 510-65

♦ Wiatę 60x12 m – sprzedam. Pawłowice 91 k. Lipska, tel. 45.

D-2045

♦ Ocieplenie domów wtryskiem pianki krylaminyowej. Kielce, 485-05.

A-1054

♦ Za długi męza Karola Kwiateckiego, syna Edwina i Teodora nie odpowiadam. Ewa Kwiatecka.

C-1279

♦ AGENCJA „WEGA”. Pożyczki pod zastaw. Pośrednictwo finansowo-handlowe. Korzystne inwestycje kapitałowe. Częstochowa, al. Wolności 1/3, tel. 65-40-58. (Pasaż handlowy „MEGA-SAM”).

CH-156

NAJSTARSZY LOMBARD W CZĘSTOCHOWIE ZAPRASZA. AL. NMP 18, TEL. 65-11-79.

CH-173

♦ Agencja „CARO” – pożyczki pod zastaw. Pośrednictwo handlowo-usługowe. Częstochowa-Blesno; ul. Limbowa 5, tel. 336-55, soboty nieczynne. Zapraszamy 10-15.

C-1217

♦ Garaż murowany – sprzedam. Radom, tel. 63-46-87, po godz. 18.

D-2039

LOMBARD – aleja NMP 9, Częstochowa. Pożyczki pod zastaw. Korzystne inwestycje kapitałowe – 12 proc. miesięcznie. Codziennie 10-18, soboty 10-14.

CH-170

♦ Przyjmę krawcowe do warsztatu lub w domu. Sprzedam maszyny dziewiarskie nr 8, 10 z napędem, łączarkę 7 i Dubiet 10. Częstochowa, tel. 62-67-79, po 20.

C-1272

LOMBARD, TEL. 66-05-02, UDZIELA POŻYCZEK POD ZASTAW – OBLIGACJE – SKUP ZŁOTA. KANTOR TAKŻE W NIEDZIELE. KIELCE, TEL. 66-24-22.

A-860

♦ Termę 10 l nową – sprzedam. Kielce, tel. 66-78-48.

A-1081

19 – SAMOCHODY

♦ „Mercedesa 123/200D” (listopad 1978 r.) – sprzedam. Częstochowa, tel. 63-34-15.

CB-38

♦ „126p” (84) do malowania – sprzedam. Kielce, tel. 66-02-97.

A-7

♦ „Jelcza” krytego 18 t, z przyczepą po remoncie plandeki – nowe – sprzedam. Kielce, tel. 66-78-48.

A-1081

♦ „Mercedesa” amerykańska i przejeżdżająca – sprzedam na części. Kielce, tel. 66-78-48.

A-1081

21 – SPRZĘT KOMPUTEROWY

Komputery IBM – modernizacja, serwis, oprogramowanie. Radom, ul. Struga 29, tel./fax 265-30.

D-1914

Elektronika przemysłowa, sterowanie komputerowe – serwis, modernizacja. Radom, ul. Struga 29, tel./fax 265-30.

D-1914

22 – SPRZĘT RTV

Magnetowidy, sprzęt elektroniczny – serwis. Radom, ul. Struga 29, tel./fax 265-30

D-1914

24 – TRAKTORY

♦ Ciągnik „jelcz 240 R”, r. prod. 89, plus cementonaczepa 21,5 t, r. prod. 89, ciągnik „jelcz 317”, r. prod. 79, plus cementonaczepa 18 t, r. prod. 89 – sprzedam. Kielce, tel. 15-11-98 lub 15-18-58 (rano lub wieczorem).

A-1072

27 – UBIORY

♦ Suknię ślubną 164 cm, szczupłą – sprzedam. Częstochowa, tel. 62-96-73.

C-1287

28 – USŁUGI

Montujesz, kupujesz, chcesz założyć **ŻALUZYJE OKIENNE NAJTANIEJ** aluminium 97.000 zł kolorowe 147.000 zł Zapraszamy „DIŻAL”, Kielce, ul. Przecznicza 5, tel. 408-16, dojazd od ulic: Targowa, Warszawska.

A-1028

FACHOWE STRZYŻENIE DAMSKO-MĘSKIE. KIELCE, TEL. 283-33.

A-1079

♦ WIDEOFILMOWANIE. Częstochowa, tel. 63-06-34.

C-1023

ALARMY ALKO

– autoryzowany zakład projektowania i montażu instalacji przeciwwłamaniowych. Częstochowa, tel. 62-67-74.

C-30/R

KOMPUTEROWE BIURO PODATKOWE „WIELOKSIĄG”

zaprasza w godz. 9-16. Prowadzenie ksiąg podatkowych. Miesięczne deklaracje podatkowe. Doradztwo podatkowe VAT. Częstochowa, ul. Okólna 113a, pokój 38 (pawilon ABC).

CH-160

P.R.H.U. „HATIN” CZĘSTOCHOWA UL. POCHA 73/77 (d. Państwowy) tel. 24-72-01

• Pożyczki pod zastaw • Korzystne inwestycje kapitałowe CODZIENNIE 9-17, SOBOTY 9-14

♦ Chemiczne czyszczenie wszelkiej garderoby. Narzut, pokrowców, dywanów. Farbowanie. Pranie bielizny, koszul, pierza. Częstochowa, ul. Nowowiejskiego 15, tel. 24-63-47.

CH-161

♦ Szlifowanie cylindrów, regeneracja wałów: WARTBURG, TRABANT, motocykle (na podmiarę) oraz remonty kapitalne silników. Częstochowa, ul. Pusta 21, tel. 303-65, 22-24-60.

C-1295

♦ Transport „zukiem” tanio. Jerzy Kiepus, Marzęcie 26, 42-115 Pajęczno.

C-1274

♦ Montaż i cyklinowanie parkietów. Wiesław Stępnik – Częstochowa, tel. 65-29-50.

C-1297

TABLICE NAGROBKOWE TANIO KIELCE, MAŁA 21

A-1076

29 – ZGUBIONO ZNALEZIONO

♦ Zgubiono dowód osobisty i prawo jazdy na nazwisko Kozłowski Grzegorz. Wymysłów 9, 26-640 Skaryszew.

D-2046

30 – ZWIERZĘTA

♦ Szkolenie psów – „KAMIRON”, Częstochowa, Malownicza 41.

C-1197

WEEKEND

Zapraszamy na wycieczki

• **Szkoła Doskonalenia Języka Angielskiego „THE GUIDES” w Kielcach** proponuje osobom znającym język angielski udział w pieszych wycieczkach po Górach Świętokrzyskich (co druga niedziela). Podczas wycieczek będzie obowiązywał wyłącznie język angielski. Pierwsza wycieczka organizowana jest w niedzielę, 29.VIII, na trasie: Nowa Słupia – Święta Katarzyna. Spotkanie na dworcu PKS przy okienku informacji o godz. 8.30. Organizatorzy będą łatwi do rozpoznania po koszulkach ze znakiem „The Guides”. Koszty przejazdu uczestnicy pokrywają we własnym zakresie.

• **Klub Turystów Pieszych przy Oddziale Świętokrzyskim PTTK Kielce** organizuje w niedzielę, 29.VIII, wycieczkę na trasie: Bukowa – Cieśle – Małogoszcz – Wierna Rzeki (13 km). Zbiórka o godz. 9 przed okienkiem informacji na kieleckim dworcu kolejowym. Wycieczkę poprowadzi **Jarosław Leszczyński**.

• **PTTK Zarząd Oddziału przy Zakładach Metalowych w Skarżysku-Kamiennej** zaprasza w niedzielę, 29.VIII, na pieszą wycieczkę „Pokłon historii” na trasie: Nowa Słupia – Św. Krzyż – Nowa Słupia. Spotkanie na dworcu PKS o godz. 6.20. Wycieczkę poprowadzi **I. Binas**.

• **Oddział świętokrzyski PTTK im. S. Jezewskiego w Ostrowcu Św.** zaprasza 31 bm. na wycieczkę autokarową ślaskimi romańskimi i gotyckimi kościołami na Kielecczyźnie (Ostrowiec – Waśniów – Chybcice – Tarczek – Bodzentyn – Dębno – Słupia Nowa – Grzegorzowice – Ostrowiec). Zapisy w Oddziale PTTK, Al. 3 Maja 5, w godz. od 8 do 16.

Pożegnanie wakacji w Kielcach

• ... na dyskotekę proponuje kierownictwo hali widowiskowo-sportowej przy ul. Żytniej 1 (d. Waligóry). Zabawa planowana jest na 27 bm. (piątek). Początek o godz. 18.00.

• ... na festynie w parku miejskim w niedzielę, 29 bm., już od godz. 10 mnóstwo atrakcji i dobrej muzyki. W trakcie imprezy będą zbierane książki dla dzieci z domu dziecka. Imprezę organizuje Kielce Centrum Kultury.

... i Skarżysku

• Skarżyskie ośrodki kultury przygotowały na zakończe-

nie wakacji wiele imprez dla dzieci i młodzieży.

• **Miejska Biblioteka Publiczna** organizuje w piątek, 27 bm., ognisko pożegnalne. W czasie kiedy najmłodszy będzie kielbas-ki, starsza młodzież (również od godz. 18) będzie mogła uczestniczyć w zabawie tanecznej, która odbędzie się w siedzibie MBP przy ul. Sokolej 21. Maluchy swoje tańce i swawole będą mieć dzień później, między godz. 10 a 13, również w MBP.

• **Miejski Ośrodek Kultury** zaprasza na bezpłatny koncert w wykonaniu bliźnińskiej grupy muzycznej „Kumple Stacha”. Początek o godz. 19, 28 bm. (sobota) w MOK przy ul. Sikorskiego.

• **Zakładowy Dom Kultury „Mesko”** na ostatni dzień wakacji przygotował specjalne wydanie popularnej Listy Przebojów.

M. BIEN

Co w Pałacyku?

W poniedziałek, 30 bm., o godz. 18 spotkanie z cyklu: psychologia zdrowia i trzeźwości. W spotkaniu wezmą udział: specjalista psychiatry **Jacek Musiał** – „fizjologiczne mechanizmy uzależnienia”, psycholog **Justyna Jachta** – „system regulowania uczuć”.

Giełda staroci

W sobotę, 28 bm., o godz. 9 w holu głównym kieleckiego WDK – giełda staroci.

Dożynki

w Cudzynowicach...

W niedzielę, 29 bm., w Zespole Szkół Rolniczych w Cudzynowicach odbędą się gminne dożynki. Początek o godz. 14.30.

... i w Nowej Słupi

W niedzielę, 29 sierpnia, odbędą się również gminno-parafialne dożynki w Nowej Słupi (parafie Nowa Słupia, Rudki, Dębno oraz klasztor na Świętym Krzyżu). Początek o godz. 11.30 procesją z wierciami na estradę placu dyktando pod lasem gdzie odprawiona zostanie msza święta. Po południu dyskoteka dla młodzieży.

Msza w 13 rocznicę porozumień sierpniowych

29 sierpnia o godz. 9.30 odbędzie się w kieleckiej bazylice katedralnej uroczysta msza święta w 13 rocznicę podpisania porozumień sierpniowych.

(IGA)

Modlitwa za ojczyznę

31 sierpnia br. o godz. 10, w trzynastą rocznicę podpisania porozumień sierpniowych, odprawiona zostanie przy pomniku Bojowników o Wolność w Skarżysku Zachodnim msza święta w intencji ojczyzny. Organizator NSZZ „Solidarność” – serdecznie zaprasza mieszkańców.

(wis)

Człowieka ogarnia czasami jakaś nostalgia, chęć spędzenia chwili w zacisznym miejscu i podumania nad kuflem piwa. Lecz czy możliwe jest znalezienie takiego przytuliska w centrum miasta? Nam się udało. Trafiliśmy do piwiarni

„Okocim”

Połozona jest w absolutnym centrum Kielca, przy najruchliwszym z możliwych miejsc, bo przy ul. Sienkiewicza, naprzeciwko gmachu dawnego filharmonii, obecnie w ciągłym remoncie.

Lokal przegromny – stolików chyba ze dwadzieścia. A są one solidne, wokół nich stabilne krzesła. Ściany przybytku piwo-wozy wyłożone czerwonymi cegielkami, tak samo wykończony barek. Wszędzie porozstawiane i pozawieszane emblematy firmy patronackiej.

Ledwo zajrzelismy w kartę dań – przecież trzeba co nieco zagryźć – już pojawiła się uroczona pani, która przyjęła zamówienie, a przy okazji starała się nas zainteresować różnorod-

COŚ NA ZĄB

Z przekąsem o przekąskach

nością i smakowitością poszczególnych pozycji w menu. Puściliśmy kampanię reklamową mimo uszu i poprosiliśmy o jadło, do którego żywności wątpliwe uwielbienie, a mianowicie kielbasę smażoną z cebulką (23.000) oraz szaszłyk z ryżem (35.000). Do tego, oczywiście, piwo „jasne pełne” (20.000).

W pierwszej kolejności na stole wyładowało piwo w wysokości, odpowiedniej szklance, pod którą położono małą podstawkę. Już pierwsze spojrzenie na złocisty płyn napęliło nas

zaufaniem do niego: kolor jasnego miodu, bielutka, gęsta pianina, której absolutnie nie było za dużo. Śmiało skosztowaliśmy i... niebo w gębie, lek na całe zło. Temperatura znakomita,

smak... prawdziwego piwa – lekka goryczka. Pycha!

Z kontemplowania napoju zostaliśmy wyrwani podaniem zamówionych dań. Tu, niestety, spotkało nas pewne rozczarowanie. Kielbasa była ciepła, a nie gorąca, a z czterech kromeczek chleba, tylko jedna była świeża. Ryż uznaliśmy za zbyt nio przesuszony. Za to cebulka była wspaniale zrobiona: odpowiednia szklistość, ani odrobiny nie przypalona. Szaszłyki również zjadliwe, ba, dobre po prostu. Trzeba jeszcze pochwalić sposób ułożenia dań na tale-

rach. Takie układanki można spotkać tylko w lokalach dobrej klasy.

W piwiarni wolno palić i, o dziwo, nie wpływa to na zepsucie atmosfery – wentylacja funkcjonuje. Ponadto zastosowano dziwne wytłumienie hałasu: nic z gwaru ulicy nie zakłóca zadumy nad piwkiem.

Każdy tego typu przybytek powinien mieć toaletę. I tutaj również takowa się znajduje, a w dodatku jest czysta, wręcz obrzydliwie pachnąca czystością. Mydło oraz ręcznik na swoim miejscu.

Wśród wielu lokali z piwem, które zwiedziliśmy, ten wydał nam się jednym z najlepszych. Musimy tu jeszcze wpaść na dłuższą chwilę, aby oddać się bez ograniczeń przyjemnościom łaskotania podniebienia.

DARIUSZ DETKA

Kategoria: piwiarnia – „Okocim”, ul. Sienkiewicza, czynne: 10–21.

wystój wnętrza ***
jakość potraw *** i pół
kultura obsługi *******

SPOTKANIA PRZEDWYBORCZE

PSL

Ponad 300 spotkań odbyli już kandydaci na posłów z listy nr 6 PSL woj. kieleckiego.

W sobotę wezmą oni udział w imprezie zorganizowanej przez Młodzieżowe Centrum Kultury w Kielcach, w miejskim parku pt. „Lato, lato zostań dłużej”. Uczestniczyć w nim będą: **Alfred Domagalski, Andrzej Lato, dr Wojciech Musiał, Witold Pobocho** oraz kandydat na senatora prof. **Stefan Józef Pastuszka**.

W niedzielę, 29 sierpnia, wielu kandydatów weźmie udział w dożynkach gminnych, które zorganizowane zostaną m.in. w **Morawicy, Nowej Słupi, Królewcu, gm. Smyków i Lipówce**, gm. Działoszyce oraz w **Szydłowie**.

Także w niedzielę odbędą się spotkania w kilkudziesięciu miejscowościach. **Leszek Bugaj** będzie w **Bałtowie** o godz. 17 i **Okole** o godz. 19 (gm. Bałtów), **Wojciech Musiał** w **Radlinie** o godz. 16 i **Bęczkowie** o godz. 18 (gm. Górno), **Jan Podraza** o godz. 17 w siedzibie Urzędu Gminy w **Charsznicy**.

Kandydat na senatora, prof. **Stefan Pastuszka** przebywać będzie: w gm. **Zagnańsk**, w której odbędzie spotkanie: w siedzibie Urzędu Gminy o godz. 11.45, **Samsonowie** o godz. 15.30 i **Borowej Górze** o godz. 19.

(D.S.)

RdRL

30 sierpnia (poniedziałek) w siedzibie Stronnictwa Demo-

kracji Polskiej w Kielcach przy ul. Równej 18, o godz. 17, kandydaci na posłów Koalicji dla Rzeczypospolitej: **Kazimierz Ujazdowski, Mariusz Burchart, Jacek Popławski** zapraszają wszystkich chętnych do udziału w dyskusji związanej z problematyką świadczeń społecznych i emerytalnych.

SLD

Wojewódzki Sztab Wyborczy Sojuszu Lewicy Demokratycznej zaprasza na spotkanie z liderami SLD:

• **Józefem Oleksym** 28 bm. (sobota), o godz. 17.00 do kina „Moskwa” w Kielcach, ul. Staszica 5

• **Aleksandrem Kwaśniewskim** 29 bm. (niedziela): o godz. 10.00 w stołówce FSC STAR SA w **Starachowicach**, ul. 1 Maja 12; o godz. 13.00 w sali Miejskiego Ośrodka Kultury w **Skarżysku-Kamiennej**, ul. Sikorskiego 10; o godz. 16.00 w Zakładowym Domu Kultury w **Ostrowcu Św.**, aleja 3 Maja 6.

W spotkaniach tych uczestniczyć będą także kandydaci do Sejmu i Senatu RP z listy SLD z województwa kieleckiego.

UPR

Oddział kielecki Unii Polityki Realnej organizuje w piątek, 27 bm., spotkania kandydatów UPR z okręgu kieleckiego z udziałem rzecznika prasowego Rady Główniej UPR, **Rafałem A. Ziemiękiewiczem**:

• o godz. 15 w Domu Kultury we **Włoszczowie**; o godz. 17

w Domu Rzemiosła przy ul. Warszawskiej w Kielcach; o godz. 19 w Domu Kultury w **Busku Zdroju**.

NSZZ „S”

W sobotę, 28 bm., o godz. 11, w Skarżysku-Kamiennej, w Delegaturze Zarządu Regionu odbędzie się spotkanie przedwyborcze z kandydatami do Sejmu RP z listy NSZZ „Solidarność” – **Waldemarem Bartoszem i Michałem Markowskim**.

KLD

January Lewandowski, kandydat na posła z Kongresu Liberalno-Demokratycznego, zaprasza 29 bm. (niedziela), w godz. 15–17 na spotkanie z wyborcami nad zalewem Bernatka w Skarżysku-Kamiennej.

UP

Unia Pracy zaprasza na spotkanie ze swoimi kandydatami na posłów 30 sierpnia, o godz. 18.00, do Domu Kultury w **Busku Zdroju**.

UD

Unia Demokratyczna zaprasza na spotkanie z kandydatami do parlamentu: 27 sierpnia o godz. 16.30 w **Pińczowie**, w Bibliotece Miejskiej, z **Marią Sztolcman, Elżbietą Chodkiewicz-Przytkowską i Stanisławem Żakiem**.

27 sierpnia w **Michałowcu** (stadnina koni) z tymi samymi osobami, o godz. 18.30.

28 sierpnia o godz. 17 w **Kazimierzu Wielkim**, ul. 3 Maja 15, odbędzie się spotkanie z **Marią Sztolcman, Elżbietą Chodkie-**

wicz-Przytkowską, Stanisławem Żakiem i Juliuszem Braunem. Tegoż dnia o godz. 18.30 w **Skalbmierzu** (Dom Strażaka) z **Marią Sztolcman, Elżbietą Chodkiewicz-Przytkowską, Stanisławem Żakiem i Juliuszem Braunem**.

Kielczanin Roku 1993

Zapraszamy do udziału w plebiscycie „Kielczanin Roku 1993”. Wystarczy wypełnić kupon i wysłać go pod adresem redakcji „GK”. Mile widziane, ale niekonieczne, krótkie uzasadnienie wyboru podanej osoby bądź osób.

Na uczestników czekają atrakcyjne nagrody.

NA KIELCZANINA ROKU 1993 proponuję:

Imię.....
Nazwisko.....
Nadawca (imię i nazwisko).....

ALBUM KIELECKI

Przy ul. Bodzentyńskiej (XIV)

O sto lat wcześniej należy szukać prawosławia na ziemiach polski, potem dopiero wkroczyło chrześcijaństwo zachodnie. Wschodnie, ze słowiańską liturgią, za pośrednictwem uczniów Cyryla i Metodego dotarło w wieku IX. Prawosławie i katolicyzm wywodzą się z tego samego pnia, stąd w obu doktrynach tak wiele jest wspólnego. Wierni uznają to samo Pismo Św., wierzą w tego samego jedynego Boga w trzech postaciach i w życie pozagrobowe. Uważają, choć już z pewnymi różnicami, sakramenty i kult świętych. Łączą ich to, co było do czasu siedmiu pierwszych soborów powszechnych, dzieli – to, co Kościół

rzymskokatolicki przyjął później lub z wcześniejszego dorobku odrzucił. Chryzologia prawosławna uważa, że Duch Św. pochodzi od „Ojca przez Syna”, odrzuca rzymskokatolicki dodatek „i od syna”, na tzw. „filioque”. Prawosławni nie uznają prymatu św. Piotra nad pozostałymi apostołami, a w konsekwencji i papieża nad biskupami. Nie uznają też przyjętego dopiero w 1870 roku dogmatu o nieomyślności papieża, uważają że nieomyślny jest Sobór Powszechny. Odrzucają dogmaty o niepokalanym poczęciu i wniebowzięciu Matki Bożej, wierzą w czyszczenie, celibat duchowieństwa i gregoriańską reformę kalendarza, stąd święta kościelne są o dwa ty-

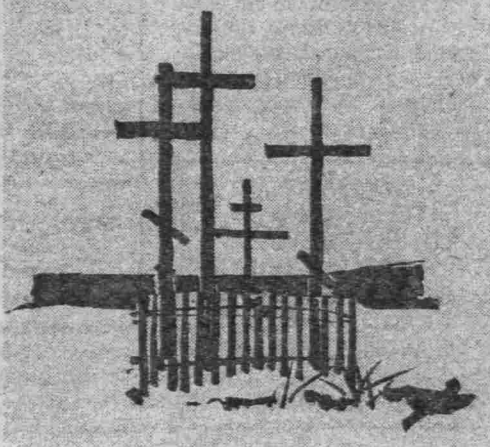
godnie później niż u katolików. Świętem świat jest Wielkanoc poprzedzona czterdziestodniowym ścisłym postem. Prawosławie zachowało wczesnochrześcijańską komunię pod dwiema postaciami (pszenny chleb, maczany w czerwonym gronowym winie), odrzucił kult posągów w świątyniach, nie wprowadził do nich muzyki instrumentalnej, a rozwinął kult świętych obrazów – ikon. Prawosławie stawia na kolegalność władzy w kościele, nie ma w nim władzy scentralizowanej, charakterystycznej dla katolicyzmu. Obecnie ortodoksyjny Katolicki Kościół Wschodni (oficjalna nazwa całego prawosławia) obejmuje pełne, samodzielne, niezależne (autokefaliczne) kościoły, na czele, których stoją patriarchowie, bądź metropolici. Duchowym zwierzchnikiem tych kościołów jest patriarcha ekumেনiczny z siedzibą w Konstantynopolu. Obecnie prawosławie skupia na świecie około 180 milionów wyznawców.

Zwierzchnikiem Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego (PAKP) jest arcybiskup Bazyli postać wielce szanowana i powszechnie popularna. Najwyższym organem kościoła jest Sobór Krajowy zwoływany co 7 lat. Tworzą go biskupi, przedstawiciele pracowników: świeckich, kościoła, duchowieństwa i wiernych. Sobór nadaje zasadniczy kierunek życiu kościoła w myśl Pisma Świętego i Św. Tradycji. „Metropolie” w w zarządza niu kościołem pomaga Rada Metropolitalna licząca 9 radców duchownych i 3 świeckich. Przy Kurii Metropolitalnej funkcjonują: Sąd Kościelny,

Metropolitalny Komitet Misyjny, różne branżowe komisje oraz kancelaria, którą kieruje syn metropolity. Kraj jest podzielony na archidiecezję warszawsko-bielską i diecezję: białostocko-gdańską, łódzko-poznańską, wrocławsko-szczecińską, sanocko-przemyską, lubelsko-chelmską. Diecezjami kierują

biskupi wybierani przez Synod. Diecezje dzielą się na dekanaty, te na parafie. W 240 parafiach pracuje około 400 duchownych i osób świeckich. Kościół posiada około 350 cerkwi i kaplic (nowe w budowie), klasztory – męski w Jablecznej, w Supraślu i żeński w Grabarce na Świętej Górze. Jest to prawosławne Sanktuarium. Trzeba dodać, że Kościół prawosławny w Polsce dysponuje wyższym pomaturalnym seminarium duchownym w Warszawie, jest też Wydział Teologii Prawosławnej na Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej. Kościół wydaje miesięczniki i kwartalniki w języku polskim, rosyjskim i ukraińskim „Cerkownyj Wiestnik”, „Kalendarz Prawosławny”, „Wiadomości PAKP”. Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny należy do Światowej Rady Kościołów oraz do Polskiej Rady Ekumenicznej.

Z pracy: Inwentaryzacja Kierownictwa Śródmieście Kielc 1988 R. i E. Gorzkowsy.

Informator

KIELCE

TEATRY:

im. S. ŻEROMSKIEGO – przerwa urlopową.
PTLIA „KUBUŚ” – przerwa urlopową.

KINA:

ROMANTICA – „Hot Shots II” – USA, I. 12, godz. 14.45, 16.30, 18.15, 20.00.

MOSKWA – „Zabójcza broń III” – USA, I. 15, godz. 12.00, 14.00, 19.30.

STUDYJNE – „Wielka majówka” – pol., bo. – 27.VIII – godz. 17.00; 28–29.VIII – „Miś” – pol., bo., godz. 17.00; „Goryle we mgle” – USA, I. 12, godz. 19.30.

GALERIA BWA „PIWNICE” – wystawa polskiego rysunku współczesnego „10 lat później”. Galeria czynna w godz. 11.00–17.00, w niedzielę w godz. 11.00–15.00, w poniedziałki – nieczynna.

GALERIA FOTOGRAFII ZPAF, Kielce, ul. J. Paderewskiego 12 – Wystawa Adama Karczewskiego, pt. „Fotografie”. Galeria czynna codziennie w godz. 11.00–15.00, w soboty i niedziele – nieczynna.

MUZA:

MUZEUM NARODOWE w Kielcach – PALAC BISKUPA, pl. Zamkowy 1 – wystawa: Wnętrza zabytkowe XVII i XVIII w., galeria malarstwa polskiego, sanktuarium marszałka Piłsudskiego, broń wschodnia i europejska ze zbiorów własnych.

ODDZIAŁ – Rynek 3/5 – wystawa stała: „Przyroda Kielecczyzny”; wystawy czasowe: „Sztuka niemiecka. Polska kolonia artystyczna w Monachium”, „Współczesna sztuka ludowa Kielecczyzny”, „Pradzieje regionu świętokrzyskiego – epoka żelaza”.

ODDZIAŁ – MUZEUM LAT SZKOLNYCH S. ŻEROMSKIEGO, ul. Jana Pawła II – nieczynne (remont).

ODDZIAŁ – MUZEUM HENRYKA SIENKIEWICZA w Obłęgorku – czynne codziennie w godz. 10.00–16.00 oprócz poniedziałków i wtorków.

MUZEUM ZBIORÓW GEOLOGICZNYCH Kielce, ul. Zgoda 21. Wystawy:

zbiory geologiczne skał, minerałów i skamieniałości, 600 mln lat historii Gór Świętokrzyskich, surowce mineralne Kielecczyzny; wystawy czasowe. Muzeum czynne od poniedziałku do piątku w godz. 8.00–15.00.

APTEKI – Dyżur nocny pełni apteka przy ul. Sienkiewicza 28 i Grunwaldzkiej 26.

TELEFONY: Pogotowie Ratunkowe – 999, Pogotowie Policyjne – 997, Straż Pożarna – 998, Pomoc Drogowa – 981, Pogotowie Energetyczne Kielce – miasto i teren – 991, Pogotowie Gazowe – 31–20–20 i 992, Pogotowie wod.-kan. co., elektryczne, RPGM czynne w godz. 15.00–23.00 w dni powszednie; w dni wolne od pracy w godz. 7.00–2.30, tel. 463–80. Pocztaowa informacja o usługach 911. Informacja PKP – 930, informacja PKS 66–02–79. Hotel „Centralny” 66–25–11.

POMOC DROGOWA „POL-MOZBYT”, Kielce, ul. Łódzka 191 – czynna w godz. 6.00–22.00, tel. 550–22.

SZPITALE:

DYŻURY OSTRE: – 27.VIII. (piątek) – Oddz. Wewn., Chirurg. – Szpital w Czerwonej Górze.

28.VIII. (sobota) – Oddz. Wewn., Chirurg. – Szpital Wojewódzki – Czarnów, ul. Grunwaldzka.

29.VIII. (niedziela) – Oddz. Wewn. – Szpital Wojewódzki – Czarnów, ul. Grunwaldzka; Chirurg. – Szpital Miejski, ul. Kościuszki.

Szpital ginekologiczno-położniczy wg rejonizacji, tel. 492–58.

POMOC LEKARSKĄ dla dzieci chorych można uzyskać w dziale pomocy doraźnej przy ul. Langiewicza 2 (Szpital Dziecięcy) – codziennie w godz. 14.00–7.00, w niedzielę i święta – przez całą dobę (pomoc odpłatna).

WIZYTY DOMOWE PEDIATRÓW „Vitamed” – tel. 31–80–68.

NAGŁA POMOC LEKARSKA – tel. 31–56–50;

AMBULATORIUM PEDIATRYCZNE „Pod Dalią” – tel. 568–91.

PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUG KOMUNALNYCH – całodobowe usługi pogrzebowe – tel. 66–31–77 i 467–88.

TELEFON ZAUFANIA (dla ludzi z problemem alkoholowym) – od poniedziałku do piątku, w godz. 18.00–20.00, tel. 573–46.

TELEFON ZAUFANIA dla młodzieży – czynny w każdy czwartek w godz. 18.00–20.00 – tel. 456–70 (dyżuruje psycholog).

POSTOJE TAKSÓWEK: osobowe – pl. Dworcowy, tel. 534–34, ul. Piekosowska, tel. 515–11, ul. Toporowskiego 31–09–67, ul. Jesionowa 31–79–19; bagażowe – ul. Sandomierska tel. 31–09–19.

BUSKO ZDRÓJ

GALERIA BWA „ZIELONA”, ul. Mickiewicza 7 – wystawa

malarstwa i grafiki Leszka Kurzei. Galeria czynna od wtorku do soboty w godz. 11.00–17.00, niedziela w godz. 11.00–15.00, poniedziałek – nieczynna

OSTROWIEC

KLUB „GALERIA” w ZDK – wystawa malarstwa Krzysztofa Maja – czynna w godz. 8.00–20.00.

PIŃCZÓW

MUZEU REGIONALNE – wystawy stałe: „Pradzieje Poniądzia”, „Adolf Dygasiński – życie i twórczość”, „Pińczów – historia miasta”.

SKARŻYSKO-KAM.

MUZEUM im. ORŁA BIAŁEGO w Skarżysku-Rejowie, ul. Słoneczna 90 – czynne w godz. 9.00–17.00.

POSTOJE TAKSÓWEK: Dworzec PKP – tel. 51–37–05.

STARACHOWICE

APTEKA DYŻURUJĄCA: nr 20–076, ul. Staszica 64–79.

UWAGA! Za ewentualne zmiany w repertuarze kin redakcja nie odpowiada.

We wrześniu

NIEMEN NA KADZIELNI!

„KONCERT DLA MIASTA” w kieleckim amfiteatrze na Kadzielnii rozpocznie polską trasę koncertową CZESŁAWA NIEMENA. Trasa ma ukoronować jego 30-lecie twórczej pracy artystycznej i estradowej. Po Nowym Jorku, Kolonii i Berlinie właśnie Kielce Niemen wybrał na premierę polskiej tury koncertowej. Nieprzypadkowo – amfiteatr na Kadzielnii uważa za najbardziej reprezentatywny obiekt dla odtwarzania muzyki elektronicznej.

Koncert kielecki to zapowiedź trasy jubileuszowej, którą Niemen zaplanował na jesień w Polsce zachodniej. To także sygnał, że Niemen gra i tworzy nadal, nie ustaje w pracy w swej elektronicznej twórczości. A że jest w świetnej formie, docenili to recenzenci amerykańscy i niemieccy, którzy nie szczędzili komplementów i przymiotników o tych koncertach.

„Koncert dla miasta” odbędzie się w poniedziałek 27 września.

kiem w białe-czerwone pasy i białe gwiazdy.

ZABÓJCZA BROŃ 3, reż. RICHARD DONNER, wyst. MEL GIBSON, DANNY GLOVER, JOE PESCI, USA 1992.

Kino hollywoodzkie przyzwyczaiło nas do policyjnych partnerów, związanych przyjaźnią. W pierwszej części „Zabójczej broni” przyjaźń rodzi się między spokojnym, rozsądnym, czarnym weteranem, rosnącym Murtaughem a młodym desperatem, szukającym śmierci – Martinem. Pierwszy miał uporządkowane, szczęśliwe życie, drugi właśnie stracił ukochaną żonę. W drugiej części do filmu trafia trzeci bohater – postać komediowa – Leo Getz – koronny świadek, oddany pod opiekę dwóch policjantów. Kiedy Donner przystępował do realizacji

trzeciej części, wiedział, że Leo Getz musi dalej wprowadzać zamieszanie, bo publiczność nie wybaczyłaby jego nieobecności. Ale tym razem sytuacja na ekranie jest szczególnie dramatyczna. Murtaugh ma odejść za siedem dni ze służby czynnej. To wywołuje u twórcy depresję. Sytuacja przypomina więc pierwszy film cyklu, tylko w odwrocie. Teraz Riggs musi zrobić to, co kiedyś jego partner zrobił dla niego – obudzić w nim wiarę w siebie, zmusić do innego spojrzenia na życie. I robi to tak jak tylko potrafi – wciąga go w akcję graniczącą z szaleństwem. Chodzi o odzyskanie skradzionego ładunku broni, która zaczyna się pojawiać w rękach młodych przestępców. Mel Gibson i Danny Glover tworzą jeden z najlepszych duetów w historii kina. Ich aktorstwo jest niewątpliwie najmocniejszą stroną filmu, choć zaletą jest także trzymająca w napięciu akcja i inteligentne dialogi.

***** – wybitny, nie przegap,
*** – bardo dobry,
** – dobry,
* – przeciętny,
* – beznadziejny, możesz sobie darować.

Do- i odradzała Agata Niebudek

POLSKIE RADIO KIELCE (UKF – 71,15 MHz)

PIĄTEK

5.00 Nowinki z Radiowej 6.00, 16.00, 22.00 BBC 6.07 Aktualności dnia 8.10 Program reklamowy 8.30 Odcienie jesieni 8.50 Radiowa giełda pracy 9.00 Wiadomości i radio kierowców 9.10 Nie czytałeś – posłuchaj 9.15 Muzyka dla wszystkich 10.00, 14.00, 20.00 Magazyn informacyjny 10.10, 12.05 Kurier ogłoszeniowy 10.30 Studio przedwyborcze – Komitet Wyborczy „Solidarność” – Kielce 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 19.00 Wiadomości 11.10 Sprawa na dziś – Kielecka TV Kablowa 12.30 W ludowych rytmach 13.10 Rozmaitości i muzyka 14.15 Atrakcje MTV 15.10 Auto radio – moto radio 16.05 Aktualności dnia 18.00 Plus 18.30 Lekture domowe 19.10 Rockowa fala 20.10 Radio po kolacji 23.00 Muzyczne klimaty

SOBOTA

5.00 Nowinki z Radiowej 6.00, 16.00, 22.00 BBC 6.07 Aktualności dnia 8.10 Program reklamowy 8.30 Klucz do samego siebie 8.40 Muzyka instrumentalna 9.00 Wiadomości i radio kierowców 9.10 Sama radość 10.00, 14.00 Magazyn informacyjny 10.10, 12.05 Kurier ogło-

szeniowy 10.30 Studio przedwyborcze 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 19.00, 20.00 Wiadomości 11.10 Sprawa na dziś 12.30 Na przyjęcie 13.10 Rozmaitości i muzyka 14.15 Piosenki z tekstem 15.10 Auto radio – moto radio 16.05 Aktualności dnia 17.00 Koncert życzeń 18.00 Plus 18.30 Radiowy klub jazzowy 19.05 Radio Sport 19.15, 20.15, 23.00 Compacto zawrót głowy 20.05 Przegląd wydarzeń kulturalnych 24.00 Nocne Kielce

NIEDZIELA

6.00 Muzyczny przekładaniec 7.00 Wiadomości 7.05 Muzyczny przekładaniec 8.00 Audycja ekumeniczna z pr. IV 9.00 Magazyn kulturalny 10.00 Muzyka dla wszystkich 11.00 Wiadomości 11.05 Tygodniowy przegląd wydarzeń 11.15 „457-05 – Jesteśmy” 14.00 Magazyn informacyjny 14.10 Dziecięce radio 14.30 „Cmentarz nad Niemnem” 15.00 Z piosenką przez lata 15.25 Radioweżel Pirania 16.00 Koncert życzeń 17.00 Wiadomości 17.05 Mija tydzień – jutro nowy 17.15 Nowości płytowe 19.00 Wiadomości 19.05 Radio sport 19.30 Z muzycznego archiwum 20.30 Poetyckie spotkania 21.00 Muzyka na święteczny wieczór 22.00 BBC 23.00 Country w drodze

RADIO „JEDNOŚĆ” (UKF – 71,95 MHz)

PIĄTEK

5.00 Przebudzanki muzyczne 6.00 Poranek z Jednością 6.45 Rozważania na dziś 7.00 Powitanie 7.15 Transmisja mszy św. z kościoła św. Trójcy 8.00 Poranny blok muzyczno-informacyjny, a w nim: 10.45 Powieść na lato – „Szajka bez końca” Joanny Chmielewskiej 11.15 Muzyka refleksyjna 11.30 Wspólna modlitwa południowa (432–51) 12.15 Popołudniowy blok muzyczno-informacyjny 14.15 Zielony kącik 14.30 Polyczyki z językiem 15.00 Trzy kwadransy z muzyką klasyczną – Lato z przebojami 15.45 Kielecki Dziennik Radiowy 16.00 Muzyka, fakty, zdarzenia, a w nim: 17.00 Wszystko po polsku 17.30 Dzienniczek siostry Faustyny 18.45 Włącz mi radio, mam – program dla dzieci 19.00 Co słychać w kulturze 20.00 Fascynacje muzyczne Radia Jedność 22.00 Muzykotomia

Wiadomości z kraju i ze świata: 8.15, 9.15, 12.15, 13.15, 16.15; Wiadomości lokalne: 9.00, 13.00, 14.00; Serwis sportowy: 8.30

SOBOTA

6.00 Przebudzanki muzyczne 6.45 Rozważania na dziś 7.00 Powitanie 7.15 Transmisja mszy św. z kościoła św. Trójcy 8.00 Poranny blok muzyczno-informacyjny, a w nim: 10.45 Powieść na lato – „Szajka bez końca” Joanny Chmielewskiej 11.15

Problematyka religijności w twórczości Adolfa Dygasińskiego 11.30 Wspólna modlitwa południowa (432–51) 12.15 Moje fascynacje świętymi – św. Teresa 12.30 Popołudniowy blok muzyczno-informacyjny 14.25 Prezentacje 15.00 Muzyka na sobotę 15.45 Lista przebojów Radia Jedność 17.45 Na sportowych arenach 18.30 Melodie dla Was 18.45 Włącz mi radio, mam – program dla dzieci 19.00 Komentarz do czytań niedzielnych 21.00 Sobotnie party 1.00 Noc na wzgórzu

Wiadomości z kraju i ze świata: 21.15, 22.15, 23.15, 0.15

NIEDZIELA

6.00 Muzyczne co nieco 7.00 Powitanie 7.15 Rozważania na dziś 7.30 Mija tydzień – magazyn aktualności 7.45 Poranek z Jednością 9.45 Ptaki obok nas 10.15 Muzyka refleksyjna 10.30 Transmisja mszy św. z kościoła św. Trójcy 11.30 Wspólna modlitwa południowa (432–51) 12.15 Stare Przymierze – Rozważania biblijne T. Zychewicza 12.30 Ciekawostki z życia duchowego 13.05 Niedziela z nami 16.00 Koncert życzeń Radia Jedność 17.00 Pismo Święte Nowego Testamentu 17.30 Melodie dla Was 20.00 Jazz i nie tylko 22.00 Noc na wzgórzu

Komunikaty Totalizatora Sportowego: 8.40, 13.40, 15.40, 17.40

TELEWIZJA KABLOWA KIELCE

Piątek

Wakacje, czyli Teka Rozmaitości TKK 17.15 Kielecki kwadrans – mag. informac. 17.40 „Opowieści zielonego lasu” – film dla dzieci 18.05 „Różowa dama” – ser. na lato 18.55 Powtórka z naszego archiwum 19.15 Niespodzianka TKK – filmy dok.

Sobota

Wakacje, czyli Teka Rozmaitości TKK 17.15 Kielecki kwadrans – mag. informac. 17.40 „Opowieści zielonego lasu” – film dla dzieci 18.05 „Różowa dama” – ser. na lato 18.55 Niespodzianka TKK – komedia z Luisem de Funesem 20.25 „Krzyżówka Szczęścia” nr 29.

Niedziela

Kabel na bis 16.00 „Elektroniczne sny” – film fab. USA 17.30 „Dzwony San Angelo” – film fab. USA 18.45 „Krzyżówka Szczęścia” nr 29.

Co tu dużo mówić – przy wielkiej i nieocenionej pomocy Pana Prezydenta i jego ludzi oraz przeróżnych wynalazków innych ludzi sezon ogórkowy w prasie, a zwłaszcza w życiu publicznym w tym roku właściwie nie funkcjonował. I dobrze. Po co ludziom spokojne wakacje, po co obywatelom oderwanie od stre-

ra od początku, od dawna byli w telewizorze ludzie, co i teraz są. I pewnie będą, bo Małcużyński może im co najwyżej naskoczyć. Ale ludność odbiorcza, czyli telewizorowi maniacy mają nareszcie program rozrywkowy na jakimś takim poziomie. Ten show nie będzie miał, oczywiście, żadnych skutków ubocznych, igrzyska muszą trwać.

i podatkami. Przypominam bowiem lepszą metodę, rządową, na poprawienie budżetu. Na taki wynalazek wpadł dawno temu rząd brytyjski, w początkach dziewiętnastego wieku. Otóż w związku ze wzmożonym zainteresowaniem prasą, nawet w okresie ogórkowym, wprowadzono Taxes on Knowledge, czyli podatek od wiedzy. „The Exami-

Podatek od wiedzy

sów i porażek zawodowo-towarzystwskich? Po co im znużenie rozwiązywanie krzyżówek (nie tylko tych z „Przekroju”) ? A niech się żywo toczy, jak się toczył, bez wytchnienia, z góry na dół.

Pobożne życzenia... Bowiem dla niepoznaki rozpętała się wojenka, nie na samej górze i nie na samym dole. Tak gdzieś – pośrodku. Z powodu pisaniny K. Małcużyńskiego, który sfrustrowany nie wiedzieć czym wziął i opisał po swojemu telewizor. Przerabialiśmy takie zagadnienia albo podobne w czasach upadku prezesa Szczepańskiego. Cuda, szmal, panienki i tak dalej. Teraz są Gugaly, ośrodki dyspozycyjne, no i szmal. Szmal kręcił się wokół telewizo-

Trzeba się odstresować przed wyborami.

A stres panuje w społeczeństwie. Co do tego nie ma najmniejszych wątpliwości. Najbardziej zestresowani na pięknej Kielecczyźnie są ostatnio ludzie ze Starachowic (to takie miasteczko obok Wąchocka, w stanie permanentnego i progresywnego upadku), którzy zapewne będą głosować na Partię „X”. A jak już Tymirski zwycięży, to zaraz się poprawi i słynne cię żarówki „star” zawiadną światowym rynkiem, a ludziom będzie się żyło godnie i dostatnio. W razie co zostaje w gotowości Moczulski i jego strzelcy.

Poza tym nie ma się co przejmować przebrzmiałym już VAT

ner” (gazeta) tuż pod tytułem dawła pełny rachunek „papier i druk – 3,5 pena, podatek od wiedzy – 3,5 pena, razem 7 penów”.

Proste – chcesz cokolwiek wiedzieć, kupuj gazety i buł. Podatek od wiedzy. Naturalnie niczego się nie dowiesz. Władza bowiem III Rzeczypospolitej nie pali się zbyt do przekazywania wiedzy prostym obywatelom. Oraz prostym żużlistom. Może zresztą nie ma czego przekazywać?

Mało w tym tekście optymizmu, to trzeba przyznać. Ale tak to już bywa, kiedy świętokrzyski ogórek zaczyna uwierać szare komórki. Ja też nie płacę Taxes on Knowledge.

ARTUR JAROSZ

Fotozabawa Rozpoznaj siebie!

Czy jesteś osobą, którą zakreśliliśmy na zdjęciu kółkiem? Jeśli tak – ubierz się tak jak na fotografii i przyjdź do redakcji na ul. Złota 3. Dziś do wygrania 400 tys. zł.

Jeśli wybrana osoba nie zgłosi się dzisiaj (piątek) do godz. 16, w przyszłym tygodniu do wygrania będzie już 600 tys. zł. Szukajcie więc swych podobizn w magazynowych wydaniach gazety. Zasada będzie zawsze taka sama – w dniu opublikowania fotografii trzeba przysięść identycznie ubranym do redakcji i odebrać nagrodę.

Fundatorem nagrody jest Foto Laboratorium

Vitocentrum

WITOLD BAKALARZ
Kielce, ul. Buczka 32
i Mała 14, tel. 428-71.

Szczepionka na mózg?

Jak twierdzi państwowy (jak człowiek może być państwowym?) wojewódzki inspektor sanitarny, Ireneusz Matuszczyk, w okresie powojennym w województwie kieleckim nie było ani jednego przypadku cholery, a dyfteryt skończył się w momencie wprowadzenia szczepień u dzieci i niemowląt, to znaczy w latach siedemdziesiątych. Ostatni przypadek wystąpił w 1980 roku.

Cholera i dyfteryt to nie koniec fali plag egipskich. Ostatni przypadek zdrowego rozsądku zdarzył się bowiem na Kielecczyźnie wtedy, gdy najstarsi górale świętokrzyscy chodzili jeszcze do żłobka. I ni ma na to ni jakiej rady. Ten typ tak ma, to znaczy typ kielecki. Żadna szczepionka nie pomoże. Trzeba się modlić, by do żłobka dopchał się najmniej zakażeń.

Jan Maria Powiatowy

W niedzielę w Kazimierzu Wielkim Jan Maria Rokita obiecał i potwierdził swoje poparcie dla starań o powołanie powiatu w słynnym mieście. Tym samym uznano wszystkie argumenty. Za. Zostało więc nie

tylko obiecane, ale i potwierdzone. Jak podano, zamiar mogłyby oddalić jedynie jakieś niespodziewane przewartościowania polityczne w czasie najbliższych wyborów.

Jakie niespodziewane i podczas jakich wyborów nie podano. Zamiar pewnie poparłby świętej pamięci sekretarz Komitetu Powiatowego partii (wiadomo jakiej),

który jedyny, w czasach szalejącej budowy socjalizmu na ziemi kaziemskiej, potrafił powiedzieć sp. sekretarzowi KW partii (tej samej) do słuchu. Powiatowy nazywał się Dorol, wojewódzki zaś Wachowicz.

Teraz wszystko na głowie Rokity.

Całość w miejscu

Cytujemy z pewnej gazety kieleckiej: „Dla mieszkańców wsi Łąży w gminie Książ Wielki otrzymanie samochodu prze-

ciwpożarowego stało się okazją do... zabawy ludowej”.

Jednostka OSP w Łazach przez władze gminne uznana została za jedną z najlepszych. Stąd sekretarz gminy, Zygmunt Kumon, przekazał strażakom auto. Przekazanie było pretekstem do odprawienia polowej mszy świętej. A następnie odbyła się zabawa ludowa. Uczestnikami byli strażacy z okolicznych wiosek. Całość przygotowały żony strażaków z Łazów.

Nie podano relacji z przebiegu całości. Mamy nadzieję, że się nie spaliło. Bo pamiętamy uroczyste otwarcie remizy, bodajże w Niestachowie. Wspólny trud miejscowych strażaków oraz ich małżonek uświetnił wówczas pożar. Paliła się remiza. Nowińska. I wcale nie trzeba było auta, bo całość odbyła się w miejscu.

Dyskreja zapewniona

Onegdaj mieliśmy chwilę amnezji. Ani ruszyć nie mogliśmy sobie przypomnieć, jak ma na imię naczelnik Malinowska z Urzędu Miasta. Ok. godz. 18 zadzwoniliśmy do magistratu. Zgłosił się Stefan K., który przedstawił się jako dyżurny. Zapytany o imię pięknej pani naczelnik, odpowiedział, że... nie jest upoważniony do udzielania takich informacji. Spisem telefonów przełożonych też nie dysponował.

Pełna dyskreja...

SALONOWIEC

KRONIKA TOWARZYSKA

Właściwy człowiek na niewłaściwym miejscu

Jak donoszą z okolic Jędrzejowa, znanego głównie z zegarów i do tego słonecznych, kierownik Ośrodka Doświadczalnego Uprawy i Hodowli Tytoniu w Skroniowie, Marian Hudyka nie, nie możemy uwierzyć – nie pali!

Rozumiemy, że dobry kiper nie pije. Ale żeby doświadczalny uprawca i hodowca tytoniu nie palił?! Zdaje się, że obowiązuje w Skroniowie zarządzenie o zakazie palenia w miejscu pracy. Skutki tego odczuliśmy, jako wytrwały i nadmierny palacz, w latach siedemdziesiątych, kiedy opatentowano jędrzejowski wynalazek. Tym wynalazkiem podparto hasło „Polak potrafi” i niestety, „carmeny” z tubylczym wkładem nadają się do palenia jedynie w... krematorium.

Pan kierownik umrze zdrowszy. My chorsci.

Voyager

Znany koneser, pieczeniarski i historyk sztuki, miłośnik sztuk pięknych (długonogich blondynek) wybrał się w podróż na Bliski Wschód z misją zbadań tamtejszego rynku. Od mocodawców dostał sto zielonych w papierkach po jednym. Ostrożność była na miejscu: tam zaciukają każdego, kto się okaze nominalnie „dwadzieścia”. Nasz voyager wyciągał po dwa, a i tak wrócił na kredyt.

Nie samym duchem...

... człowiek żyje – twierdzi dyrektor od „lottomatów” Andrzej Marzec. I w związku z tym – sałateczka, wędlinka i tak dalej. No, no – stop! Na jubileuszu Radia „Jedność” nie było wódeczki z sokiem grapefruitowym. Co jak wiadomo powszechnie, przy pomocy „Echa Dnia”, jest ulubionym napojem szefa siódmego piętra przy Targowej.

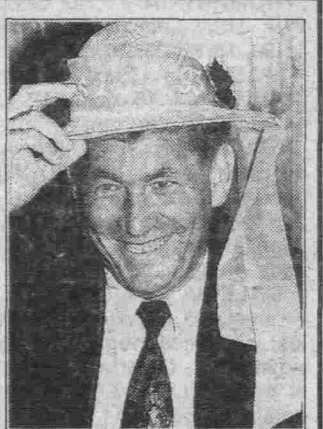
Z nocnej wracał wycieczki?

Jesteśmy czujni. Zwarci i gotowi. Dzięki czujności nakryliśmy znaną postać. Postać została nakryta w dzielnicy Kielc o nazwie Herby. Jak wiadomo, jest to rejon slumsów i różnych takich. W tym przypadku chodzi raczej o różne takie.

Postać została zidentyfikowana. Ukazała się w postaci redaktora naczelnego zaprzy-

jażnionej kieleckiej popołudniówki, która nie wie, gdzie czemu wypycha się do kiosku przed południem. Jak zwykle elegancka (postać, nie popołudniówka!), obok luksusowego auta. Godzina była mniej więcej ta, o jakiej przywoicidziennikarz przemysliwą usilnie, jakby tu nie wstać z wyra. Czyli gdzieś tuż przed ósmą.

Miss BBWR!

Miluśkie toto, prawda? Pierwszy raz w życiu, a żyjemy sobie ładnych, doprawdy ładnych parę lat, zdarzyło się nam oglądać Miss Lata w krawacie i garniturku! Na miejscu wydał nam się jedynie kapelusik ze wstążeczką i (prawdopodobnie?) kostium plażowy jednocześnie.

Papuśne! Jak wyroby własnego wyrobu i chrupki chrupiące. Żeby nie wdawać się w nieuzasadnioną kampanię wyborczą, Miss Lata '93 pozostanie anonimowa. No, chyba że zrobi się ze zdjotka poster i luu na ścianę. Facety na pewno będą głosować.

Korespondencja „Salonowca”

W związku z ukazaniem się w rubryce „Kronika Towarzyska” w nr 152/822 z 6-8.VIII.1993 r. (piątek – niedziela), artykułu pt. „Po prośbie” informujemy, że pan Eugeniusz Koprowski nigdy nie był i nie jest członkiem Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona” w Kielcach i nie otrzymał upoważnienia do zbierania jakichkolwiek składek w imieniu i na rzecz „Samoobrony”.

Informujemy także, że nie kandyduje z naszej listy wyborczej. Natomiast wiadomo nam, że pan Eugeniusz Koprowski był rzecznikiem prasowym NSZZ RI „Solidarność” w Kielcach.

Powoływanie się na działacza „Samoobrony” przez pana Eugeniusza Koprowskiego traktujemy jako działanie na szkodę naszego związku.

Za Zarząd Wojewódzki ZZR „Samoobrona”
LIDIA MICHTA

Mea culpa

Wyznaję, że mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Więcej grzechów nie pamiętam, za niektóre żałuję, z innych jestem dumny jak nie wiem co!

Książ biskup Mieczysław Jaworski, jakby z pobłażliwością, wysłuchuje zwierzeń Bogdana Białka. Będzie wybaczone, nieprawdaz?

Szwonder wspomina (I)

Mimo że jestem inżynierem, a więc – technokratą, wyobraźnię mam dosyć rozwiniętą. Nigdy jednak nie podsunęła mi ona tak nieprawdopodobnego obrazu, jak: ja, Rajmund Szwonder, na pierwszych stronach zachodnich, wielkonakładowych pism. I to jako kto?! – przemysłnik karabinów, raket, śmigłowców bojowych, morderca dzieci kurdyjskich, czyli – „szef bandy Radom”!!! A jednak. Życie przerasta i kabaret, i tragedię, i farsę.

O tym jak doszło do tego, że znalazłem się we Frankfurcie, napisano i wiele bzdur, i dużo prawdy. Nie będę się powtarzał. Cała technika i metodologia pułapki została ujawniona. Nie zwierzałem się dotąd publicznie z tego, co czułem ja – zwykły dyrektor peryferyjnej fabryki dymionowy nagle i niespodziewanie w brudne, międzynarodowe rozgrywki producentów i handlarzy bronią. Może warto to zrobić? Bo był to wprawdzie koszmar, ale koszmar niezwykle.

Gdy zamiast na bankiecie znaleźliśmy się w niemieckim areszcie śledczym byłem przekonany, że nastąpiła jakaś idiotyczna pomyłka, że zaraz wszystko się wyjaśni, a nas przeproszą i odwieżą do hotelu. W areszcie jednak nie usiłowano nam niczego wyjaśnić, a gdy przewożono nas do więzienia młody Niemiec, o nieco dziecinnej twarzy, przydzielony do naszej obstawy, wpatrywał się we mnie uparcie i co jakiś czas wymachiwał nad moją głową pistoletem, krzykując: „pif, paf, Polische Banditen!!!”

Właściwie cały czas byłem spokojny. Wciąż od nowa robiłem rachunek sumienia. Sumienie miałem tak czyste, że aż nudne. Moje prośby o kontakt z ambasadą polską, z konsulem, pozostawały bez

echa. Nikt mi niczego nie wyjaśniał, niczego nie zarzucał. Wydawało mi się, że uczestniczę wbrew swojej woli w kręceniu jakiegoś głupawego, sensacyjnego filmu. Z upływem dni coraz lepiej rozumiałem, co czuli bohaterowie „Zamku” Kafki albo Orwellowskiego „Roku 1984”. Siedziałem w celi z jakimś Rumunem o imieniu Michał. Mimo że nie był sympatyczny, stał mi się bliski przez to swoje imię. Takie samo nosi mój syn.

Po kilku dniach poznałem Ukrainca, Wołodę. Stary żołnierz, „Afganiec”, niesamowicie sprawny fizycznie. Był ochroniarzem jakiegoś polskiego mafioso. Inkasowali należności od dłużników. Jeden okazał się oporny, więc Wołodzia „połaskotał” go nożem. I trafił do więzienia. Mówił, że Polaków nie lubi. Ale mnie lubił. Nie wiem dlaczego. Gdy powiedziałem mu o co jestem podejrzanym, skontaktował mnie z Rosjaninem,

który siedział kilka pięter niżej. Spotkaliśmy się na spacerze. Rozpoznałem go. Był tłumaczem ekipy rosyjskiej podczas rozmów z Hendronem. Zapytał mnie czy aresztowano jego kolegów. Nie miałem pojęcia. Twierdził, że im – ekipie rosyjskiej – nic nie robią, bo ich zezwolenie na sprzedaż broni było podpisane przez samego Jelcyna. Miał rację. Jeszcze tylko raz zobaczyłem go na więziennym „spacerniku”. Następnego dnia już go nie było.

Minał tydzień. Nic się nie działo. Wreszcie, po 10 dniach zjawił się konsul. Zapewniał, że nie miał pojęcia o tym, co się stało. Władze niemieckie o niczym go nie poinformowały. Pocieszał mnie. Mówił, że jesteśmy oskarżeni o przemyt 100 tysięcy karabinów, ale nieporozumienie na pewno wkrótce się wyjaśni. Po tygodniu, czy dwóch – traciłem po czucie czasu – zjawił się u mnie adwokat, pan Belt. Nie

możliśmy się dogadać. On nie znał angielskiego, ja nie niemieckiego. Zrozumiałem tylko, że chce mnie bronić. Podpisałem, że się zgadzam. Następnym razem przyszedł już z J. Haukiem, który oświadczył, że sprawa jest błaha, bo to, co podpisaliśmy, nie jest żadnym kontraktem. – To

„bandy Radom” usiłowałem przemycić do Iranu przez Stany Zjednoczone 100 tysięcy karabinów, wyrzutnie granatników RPG-7 produkcji rosyjskiej, „migi-29”, rakiety „striela”. To była taka bzdura, że nawet nie miałem siły oburzać się. Powiedziałem tylko: to jakieś brednie. Jestem

dzie do głowy. Może nawet to, że uzbroiłem po zęby Husajna.

Dzięki precyzyjnie działającej więziennej informacji dowiedziałem się, że do więzienia przywieziono Stana Kinnana. Przesłałem mu gryps. Jeden, drugi, dziesiąty... W ten sposób dowiedziałem się, o co tu chodzi, co się zdarzyło. Powoli rozsypały się kłocki zaczęły układać się w coś, co bez wątpienia było... pułapką.

Czułem się podle. Tym bardziej że w docierającej do mnie polskiej prasie czytałem na swój temat takie przerażające rzeczy. Z jakiegoś artykułu dowiedziałem się, że jestem mordercą dzieci kurdyjskich. To zadziwiające, jak niektórzy dziennikarze uwielbiają rolę muchy-plujki.

Z oskarżenia dowiedziałem się też ze zdziwieniem, że obwinia się mnie o to, że w Nowym Jorku, w jakiejś dzielnicy, sprzedawałem, nielegalnie, ma się rozumieć, trzy karabiny. Te trzy karabiny rzeczywiście istniały, później do nich jeszcze wróć, ale – ja w życiu nie byłem w Stanach Zjednoczonych!

Przeczytałem to bzdurne oskarżenie polskiemu więźniowi, który siedział we frankfurckim więzieniu za „powtórkę” z Gogola, czyli za wyłudzenie odszkodowań od rządu niemieckiego za martwe dusze, których personalia spisywał z cmentarnych nagrobków. Był z zawodu prawnikiem. Jego reakcja załamała mnie psychicznie.

(cdn.)

Notowała

WIESŁAWA SADOWSKA

W przygranicznych miejscowościach na południu kraju jak kamfora zniknęło ze sklepów czeskie piwo. Nie ma go w barach gastronomicznych, restauracjach ani górskich schroniskach, a jeszcze nie tak dawno można się było raczyć do woli „pilsnerem” czy „złotym bążantem”.

– Chcesz się pan napić czeskiego piwa? – to musisz pan iść za Olzę. Po czeskiej stronie jest go pod dostatkiem – radzi mi barman w cieszyńskiej restauracji „Pod Jeleniem”. W trosce o naród rząd zabronił ostatnio przenoszenia alkoholu przez granicę – dodaje i puszcza porozumiewawcze oko w moim kierunku. Wszyscy przecież wiedzą, że jest to temat zastępczy, powiedzieć by można – polityczny.

Przenosili przez granicę sporo tego piwa, to fakt, ale bezrobotni musieli przecież jakoś dorabiać. Z czego teraz będą żyć, powiedział pan?

Na parkingu blisko przejścia granicznego w Cieszynie ruch umiarkowany. Ledwie kilka samochodów ze znakami Polski i Niemiec wycupka tu przed dalszą jazdą. Wśród nich stary, wysłużony „fiat 125p” z częstochowską rejestracją. Pan Mirek J. stoi obok i nerwowo kopie swój samochód w opone.

– Do Europy, k..., idziemy – mówi podekscytowany – do Europy. To dlaczego Francuz może z Niemiec przewieźć na przykład 90 butelek wina, 120 piwa, a nasi wprowadzają takie ograniczenia. Toż to k..., wali w nasze swobody obywatelskie. Wtórąją mu w tej złości pasażerowie innych polskich samochodów, którzy dotąd trudnili się przenoszeniem piwa z czeskiej strony na polską.

– Dotychczas mogliśmy przenieść jednorazowo 10 butelek piwa – informuje mnie Janusz z Lublińca. Do tego 2 litry wina i 1/2 litra

wódki. Żeby trochę zarobić trzeba się było nalatać przez granicę, jak pies z wywalonym ozorem, raz w tę do samochodu, raz w tamtą po piwo.

To nie był żaden przemyt, jak pan mówisz, proszę pana. Zarabiano na tej plecakowej kontrabandzie tyle, żeby nie zdechnąć z głodu. Zasiłki dla bezrobotnych już nam się skończyły, więc gdzie szukać zarobku? Według tego nowego zarządzenia wolno do kraju przynieść tylko 2 butelki piwa, ćwiartkę wódki i 0,75 wina. Żeby połówkę ze szwagrem wypić musimy chodź do Czechów parami.

Zapytani w tej sprawie celnicy w Cieszynie odpowiadają, że ich zdanie może być tylko prywatne i nieoficjalne. Uznają zmianę norm ilościowych wwożonego do kraju alkoholu za bzdurną i niezyciową.

– Czesi produkują wino najczęściej w litrowych butelkach. Czy chcąc przestrzegać obowiązujących norm, mamy kazać turystom upijać wino z butelki i bawić się w aptekarzy? – pytają – Ludzie nam mówią: panie, żyję w wolnym kraju, mam paszport wielokrotnego przekraczania granicy, mam też forszę – więc przestań się pan wygłupiać.

W punktach granicznych panuje przekonanie, że plecakowcy nie byli znowu takim problemem dla gospodarki, jak postrzegano to prasa. To prawda, że było ich sporo, że przenosili przez granicę niemałe ilości alkoholu, zwłaszcza piwa, bo przebiecie na nim było największe. Bywały

Biznes w plecaku

też grupy dobrze zorganizowane, nad granicę przyjeżdżające samochodami. Wychodziło z nich po 4-5 chłopaków, zakładali na ramiona plecaki i ruszali na czeską stronę. Po kilku godzinach samochody były załadowane piwem aż po brzegi. Mogli też, pracując cały dzień, jak mrówki, zapelniać cały samochodowy kontener. Celnicy pamiętają, że kiedyś przed granicą zatrzymał się autokar turystyczny i cała wycieczka udała się po piwo na przeciwny brzeg Olzy. Wrócili jeden za drugim z wyladowanymi plecakami po 10 butelek na każdą głowę.

Po drugiej stronie granicznej rzeki, za tabliczkami z napisem „Vitame Vas” i „Hranicny prechod. Tesin” – obrotni bracia Czesi zdążyli już postawić budki z piwem. Jak grzyby po deszczu powstały tu przy przejściach granicznych prywatne piwiarnie, często sponzorowane przez czeskie browary. Coraz częściej są to trwałe, estetyczne i funkcjo-

nalne pawilony. Po stronie polskiej, w Chałupkach na przykład pustynia. Władze miasta zrobiły tu tylko parking, na którym do tej pory stacjonowały

jedynie samochody odbierające z plecaków butelkowe piwo. Różnica cen tego napoju, występująca w naszych krajach, pozwala nieźle żyć z handlu zlozystym napojem. Handel nie jest zresztą tylko domeną Polaków, choć tak by się mogło wydawać po ilości targowisk i straganów w naszych miastach i miasteczkach. Czesi też to potrafią. Jeżdżą na krótkie trasy do Skoczowa, Bielska, Ustroń, a nawet do Opola czy Katowic. Kupują u nas ciuchy, papierosy, benzynę, garnki, koldry, garnitury, ale także

zieleninę, jakiej u nich mało, głównie ogórki i pomidory. Sprzedają zaś piwo i alkohol. Za wódkę „praską” czy „beherówkę” w cenie od 60-75 koron, czeski turysta zażądał od nas na targu w Kamienniej Górze 90 tysięcy złotych za butelkę, a więc dwukrotnie drożej niż kupił ją u siebie. Im dalej od granicy, tym ceny wyższe. Bracia Czesi uczą się również kapitalistycznych prawidłowości. Po drugiej stronie Lubawki, w czeskim Kralovcu właściciel budki piwnej Milan Zadrozny, klnie nie tylko po czesku na polskie rozporządzenie zmieniające limity alkoholowo-piwnie. Dotąd handel szedł mu nieźle i nagle obroty spadły prawie do zera. Nikt teraz nie uświadczy tu polskich plecakowców. Widmo biedy zajrzało w oczy wielu właścicielom piwnego interesu. Te kłopoty solidaryzują czeskich handlowców z polskimi nosicielami piwa. Wierzą oni, że są to tylko chwilowe ograniczenia i niebawem ktoś przyjdzie po rozum do głowy i całą rzecz odkryje.

Pracownicy straży granicznej w Lubawce, panowie Janusz Niemiec i Dariusz Łoboz twierdzą, że tak się stanie na pewno, bowiem plecakowcy przemycili stanowią mniej niż 10 proc. wszystkich przekraczających granicę. To niewielki margines – mówią i gospodarce kraju zaszkodzić nie może. Cały problem zniknie, jeśli potanieje polskie piwo ponieważ jest w tej chwili stanowczo za drogie. Dla służb granicznych problemem jest wciąż duży przemyt organizowany przez najróżniejsze mafie. Ten kwitnie nadal i nim powinny się zająć odpowiednie czynniki, miast polować na 10 butelek z piwem w brezentowym plecaku.

ANDRZEJ KALININ

Fot. G. Szwonder

Dietetycy proponują powrót do Biskupina

Renesans ziołolecznictwa czy kryzys oficjalnej medycyny

Dziewanna

Dlaczego tak modne stało się w ostatnich latach szukanie ratunku w naturalnych, znanych od wieków sposobach leczenia, w ziołolecznictwie, homeopatii? Guru polskich ziołarzy, doc. dr hab. Aleksander Ożarowski twierdzi, że jest kilka powodów, które taki stan rzeczy spowodowały. Na pierwszym miejscu wymienienia kryzys medycyny oficjalnej. Polega on na tym m.in., że naukowcy udowodnili już z całą

pewnością, iż opieranie się wyłącznie na surowcach i lekach syntetycznych, a więc tych, które są obce naszemu organizmowi, powoduje ogromne szkody. „Te szkody są tak wielkie, że np. prof. Danysz, długoletni dyrektor Instytutu Leków i znakomity farmakolog nazwał posługiwanie się lekami syntetycznymi »okrutną farmakoterapią«. Są znane liczne przykłady szkodliwego oddziaływania tych leków: gdy były dłużej podawane następowało uszkodzenie narządów, przypadki trwałego kalectwa a nawet śmierci” — powiedział docent. Nawet tak popularny i obłaskawiony lek, jak aspiryna, czyli kwas acetylosalicylowy spowodował co najmniej 200 zgonów.

Leczą czy szkodzą?

Do smutnych refleksji pobudza lektura popularnej nie tylko wśród medyków książki — „Leki we współczesnej terapii”. Wykaz leków krajowych i zagranicznych znajdujący się na niemal każdym biurku lekarskim. Przy każdej pozycji zalecenia terapeutyczne są przedstawione w dwóch, trzech zdaniach, przeciwwskazania zajmują kilkakrotnie więcej miejsca! Po prostu wszystkie te leki mają także działania uboczne, czasem wielokierunkowe i bardzo silne. Coraz więcej lekarzy, ale i pacjentów, zdaje sobie sprawę ze szkodliwości leków syntetycznych, ich obcości dla organizmu człowieka. Groźne w skutkach okazało się szafowanie antybiotykami, którymi usiłowano leczyć niemal wszystko. I stało się, że coraz więcej ludzi chorych, a także kobiet ciężarnych i karmiących, ludzi starych, rekonwalescentów, alergików odwraca się od oficjalnej medycyny. Szukają ratunku w lekach naturalnych, mniej agresywnych

i mniej niebezpiecznych dla człowieka.

Zainteresowanie medycyną naturalną ma także drugie źródło — zagrożenie środowiska człowieka ze strony współczesnej cywilizacji. Tu nie chodzi tylko o powietrze, wodę, skażoną glebę i wymierające lasy, ale o nasz chleb powszedni, żywność, którą w barwnych opakowaniach serwuje się w każdym sklepie.

Jak mało ludzi orientuje się, co kryje się pod pięknymi etykietami, jakie obce dla organizmów ludzkich związki chemiczne osłaniają. A przecież od dawna wiadomo, że różne konserwanty i barwniki szkodzą, że niektóre z nich są wręcz rakotwórcze, a jeżeli nie rakotwórcze to uwalniają organizm na prawdziwe kancerogeny — twierdzi docent Ożarowski.

Amerykanie wyrzucają z diety mięso i mleko

W bardzo bogatych krajach, np. w Stanach Zjednoczonych, podejmowane są prace badawcze trwające po 5-7 lat i obejmujące po kilka tysięcy osób jednocześnie. Dotyczą jednej tylko sprawy — przemysłowej obróbki żywności. Okazuje się, że żywność, którą podda się takiemu procesowi, jest w wysokim stopniu pozbawiona tych elementów i czynników, które są absolutnie potrzebne dla zdrowia człowieka. Z tych badań wyciągnięto wnioski ważne nie tylko dla bogatego Zachodu, dla niebogatej Polski, ale dla całej ludzkości: musi być dokonany zwrot w sposobie odżywiania, powrót do prostej żywności naturalnej. A to oznacza niemal rewolucję.

W 1956 r. w Stanach Zjednoczonych opracowano wytyczne dotyczące żywienia zbiorowego i ustalono, czego w menu np. żołnierzy nie może zabraknąć. A więc nie może zabraknąć przede wszystkim mięsa, muszą

być uwzględnione po drugie produkty mleczne, po trzecie — produkty zbożowe i po czwarte warzywa i owoce. Te cztery podstawowe grupy, z których składać pożywienie każdego Amerykanina, rozreklamowano tak, by każda gospodyni domowa, każdy boy i każda girl wiedzieli jak powinno wyglądać śniadanie, obiad i kolacja, by ciało było zdrowe, a w nim zamieszkiwał również zdrowy duch.

Tak było aż do ubiegłego roku. Grupa wybitnych amerykańskich specjalistów, na podstawie niemal 40-letnich badań prowadzonych nie tylko w Stanach Zjednoczonych, odrzuciła ogłoszone w 1956 roku dogmaty żywieniowe. Od 1992 obowiązują inna hierarchia: na pierwszym miejscu są zboża, a więc wszelkie produkty zbożowe w różnych postaciach, m.in. chleb; druga grupa to nasiona strączkowe, trzecia — warzywa, czwarta — owoce. W ogóle nie ma mięsa! I nie ma produktów mlecznych! Wydano oficjalny wielki raport, w którym prze wartościowano wszystko, w co kazano do tej pory wierzyć nie tylko żywieniowcom i dietetykom, ale setkom milionów ludzi na całym świecie.

Okazało się zgodnie z tym raportem, że produkty mleczne dla

ludzi dorosłych są nawet z punktu widzenia biologicznego trochę obce, a po drugie powodują liczne... alergie. A mięso, tłuszcz? Amerykańscy naukowcy twierdzą, że nasycone tłuszcze zwierzęce są wręcz zabójcze, są powodem licznych schorzeń. Już nie chodzi tu tylko o miażdżycę, ale o poważne choroby serca i krążenia. Także tłuszcze zwierzęce obwinia się o sprzyjanie chorobom nowotworowym, jeżeli chodzi o kobiety właśnie mięsna dieta jest przyczyną raka piersi.

Fot. M. Lopotowski

W Biskupinie jadali zdrowiej

Referując amerykański raport i nowe wytyczne obowiązujące w żywieniu Amerykanów, dr Ożarowski stwierdził, iż oznacza to kierunek makrobiotyczny, zwrot ku prostej żywności i powrót do sposobu odżywiania mieszkańców... Biskupina.

Powrót do natury spowodowany jest także wielkim postępem w badaniu roślin leczniczych. Przerabiają kraje, które mogły na ten cel wydać wielkie pieniądze. W USA po podpisaniu przez prezydenta Nixona wielkiego aktu przeciwnowotworowego od 1971 roku wydawano po 1,4 biliona dolarów rocznie na opracowanie skutecznych leków przeciwnowotworowych. I to przez 15 lat. Pracowały przy tym programie ogromne rzesze badaczy. Podobnie jest z roślinami leczniczymi. Są badane wszechstronnie i dzięki temu już wiele leków pochodzenia roślinnego uzyskało standard międzynarodowy. Np. z rosnącego na Madagaskarze barwinka różyczkowego wyodrębniono alkaloidy, które mają podstawowe znaczenie w leczeniu białaczek. Preparaty te są już na rynku. Białaczki dzięki nim są już całkowicie uleczalne!

A więc odżywiamy się jak w Biskupinie i leczymy ziołami. I obyśmy zdrowi byli...

RYSZARD BOBECKI (AI)

Słowo, które nie przemija...

Zrozumieć krzyż

Był młodym 19-letnim studentem austriackim. Nazywał się Otto Schimek. Na początku 1944 roku został zmobilizowany do armii niemieckiej. W lipcu znalazł się ze swym oddziałem w Machowej koło Dębicy. W odwet za akcję polskich partyzantów dowództwo niemieckie postanowiło rozstrzelać grupę niewinnych zakładników. Do plutonu egzekucyjnego został wyznaczony Schimek. Odmówił wykonania rozkazu. Za tę odmowę decyzją wyższych władz niemieckich został rozstrzelany. Otto Schimek pozostał wierny temu, co prawe, czego żąda Chrystus: „Kto chce zachować swoje życie, straci je, a kto straci swe życie z mego powodu, znajdzie je”.

Pan Bóg nie obiecał nikomu spokojnego i łatwego życia. Każdy człowiek, niezależnie od tego czy w Niego wierzy, czy też nie, musi podjąć trud pokonywania różnych przeciwności, które przynosi codzienne życie. Kto chciałby u boku Chrystusa szukać spokojnego i wygodnego życia, może usłyszeć tak jak św. Piotr karcące i twarde słowa: „Zejdź mi z oczu, szatanie! Jesteś Mi zawadą bo nie myślisz o tym, co Boże, ale o tym co ludzkie”.

Chrześcijaństwo nie jest łatwe. W chrześcijaństwie nie można się bawić, jak ktoś słusznie zauważył, i nie można spoglądać na nie tak, jak na świeckie instytucje czy partie społeczno-polityczne. Jeśli chce się być uczniem Chrystusa, to trzeba swoje życie podporządkować — Jemu. Trzeba myśleć i działać jak On. Jeśli kto chce pójść za Mną, niech zaprze się samego siebie, niech weźmie krzyż swój i niech Mnie naśladuje”. Radykalizm i bezkompromisowość słów Chrystusa odczuwamy szczególnie w zetknięciu ze ślepym materializmem praktycznym i krzykliwym konformizmem europejskim, którego fala zalewa ostatnio nasze życie społeczno-religijne. Kiedy bowiem wszyscy wokół są nastawieni konsumpcyjnie i egoistycznie trudniej się żyje. Trudno jest wtedy zachować autonomię ducha, trudno pozostać wiernym chrześcijańskiemu ideałowi poświęcenia się dla drugich. Jakże bezsensowny może się wydać trud robotnika, rzemieślnika ślęczącego przy swoim warsztacie, ogarniętego odpowiedzialną troską, aby nie „uszcześliwić klientów” jakimś

bulem, gdy inni uprawiają ciągłe bumelantwo i partactwo. Zwykła urzędniczka za okienkiem na pocztę czy w banku, też nie może wykreślić ze swego słownika „samozaparcia”, gdy zmęczenie nie bardzo chce się kojarzyć z uśmiechem i cierpliwością wobec ustawionych w kolejce interesantów, często zaspieszonych i czasem niegrzecznych... Co dzieje się w sercu nauczycielki, której przypada w udziale chuligańska klasa, nie rokująca wielkich nadziei, a przecież nie chciałaby odfajkować lekcji bez dydaktycznego i wychowawczego wysiłku?

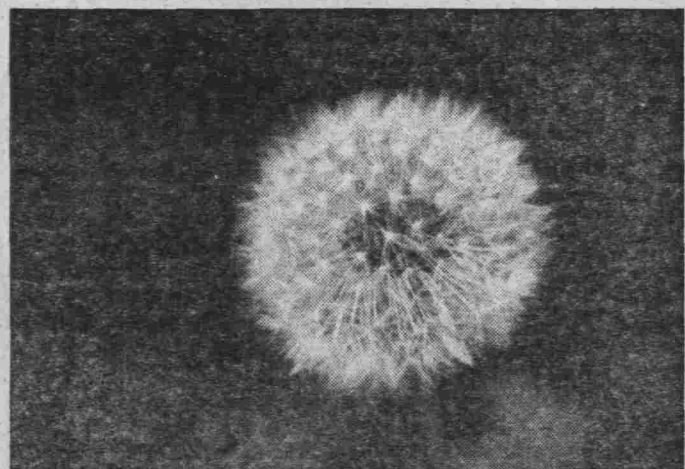
We wszystkich tych miejscach, gdzie nasze świadectwo o Chrystusie poddane jest próbie należałoby umieścić słowa św. Pawła z Listu do Rzymian: „Proszę was, bracia, przez miłosierdzie Boże, abyście dali ciała swoje na ofiarę żywą, świętą, Bogu przyjemną, jako wyraz waszej rozumnej służby Bożej”.

Są ludzie, którzy nas wyśmiewają za naszą uczciwość i solidność, za naszą dobroć i poświęcenie; dla nich krzyż zawsze będzie głupstwem i... zgorzeniem. Ale Chrystus cierpienie i krzyż przekształcił w narzędzie zbawcze człowieka. Uczynił je bramą do „Nowej Ziemi”. Wielki poeta C. K. Norwid stawia pytanie „Gdzie podział się krzyż? — Stał się nam: bramą” („Krzyż i dziecko”). Wciąż trzeba nam wzrastać ku tej prawdzie i wychowywać do niej innych.

Jan Paweł II o tajemnicy cierpienia pisze tak: „Każdy człowiek ma udział w Odkupieniu. Każdy też jest wezwany do uczestnictwa w owym cierpieniu, poprzez które Odkupienie dokonało się. Jest wezwany do uczestnictwa w tym cierpieniu, przez które każde ludzkie cierpienie zostało też odkupione. Dokonując Odkupienia przez cierpienie Chrystus wyniósł zarazem ludzkie cierpienie na poziom Odkupienia. Przeto też w swoim ludzkim cierpieniu każdy człowiek może stać się uczestnikiem odkupieńczego cierpienia Chrystusa” (Salvifici doloris, 19).

Pochylimy się z zadumą nad tymi słowami. Są zbyt ważne, aby je przeoczyć.

ERYK RADPAŃSKI

Fot. G. Hornowski

Samo życie

Ogłoszenie: Prywatna Firma Oświatowa **MATEUSZ INTERNATIONAL** zaangażuje młodą urodziwą Azjatkę do podawania napojów i kłaniania się klientom.

Brat do siostry: Spij szybko, bo poduszka potrzebna.

Hodowca trzody chlewnej został wezwany do Urzędu Gminy „...w sprawie niekorzystania przez obywatela z uznanych form krycia”.

W czasie przesłuchania: Niedaleko baru było przedszkole, skąd dochodziły pijackie odgłosy.

Jeden z naszych czytelników donosi nam o fakcie znęcania się nad zwierzęciem:

„Oto w szynku »Pod Jelonkiem« zauważyłem pewnego dziennikarza, który siedząc tam od dwóch godzin, łopił robaka. Co na to Towarzystwo Ochrony Zwierząt?”

Z zeszytu młodszego brata: W pokoju porzucane były porzucane książki, wstążki i fortepian.

SZPERACZ

MAGAZYN SATYRYCZNY

24
GODZINY

Rzecznik odpowiada za wszystko

Pokochać glinę

Najłatwiej to teraz naskoczyć na Policję, że nieudolna i nie pilnuje w nowym ustroju „naszego własnego domu”. A co to Policja jest pies? Kto ma dom własny, niech sobie pilnuje. Każdy by tylko chciał, a nie by z siebie nie dał. Siedzi taki i się boi. Niech ten się boi co przeszkobił. Policja teraz nie jest od strachu tylko od praworządności.

Dawniej była częścią aparatu ucisku, to i uciskała. Teraz byle kto może aparatowi na łeb wskoczyć i orzełka zerwać. Bo policjant ma ręce związane. Jeden to dosłownie, bo mu się żyłka opłatała jak był na rybach, ale Policja jako całość ma związane symboliczne. A to wszystko przez to Państwo Prawa.

Do tego dobrego słowa nie usłyszysz, a już w telewizji w szczególności. Nasi chłopcy uciekają a kibice ich gonią i leją fawkami. I to jest według telewizji źle, a taka telewizja nie pomyśli, że jakby nasi nie uciekli to by się przeciążone trybu-

ny mogły zarwać i kto by wtedy odpowiadał? Z kolei jak nasi szarpiać ostro manifestantów, to też jest źle, bo szarpia niby to za mocno i bez sensu. A przecież Policja miała rozkaz szarpać praworządnie, i tak też robiła. Manifestacja siły. Jak Policja wykazuje „siłę spokoju” to też niedobrze. Ze bier-na. A co ma robić jak taczkami wywożą prezydentów, burmistrzów i radnych? Gaz ma puszczać? To i prezydent się zaliżawi. A tak to sobie spokojnie jedzie i przecież niedaleko. Nie na żaden tam Sybir, tylko poza obręb. W końcu z woli elektoratu.

Bo Policja dobrą wolę ma. W sondażach też wypada pierwszorzędnie. Cieszy się zaufaniem podobnie jak Wojsko i Kościół, a przed Rządem, Sejmem, Senatem i Panem Prezydentem. I chce pomóc! A jak chce to nie wychodzi. Chłopcy z drogówki jak przeprowadzali po pasach starszą panią, to ich zaraz obkoczyło trzech alfonsov i babcię z ręką wyrwało. Okazało się, że była ona weteranką ich ruchu. Bynajmniej nie drogowego.

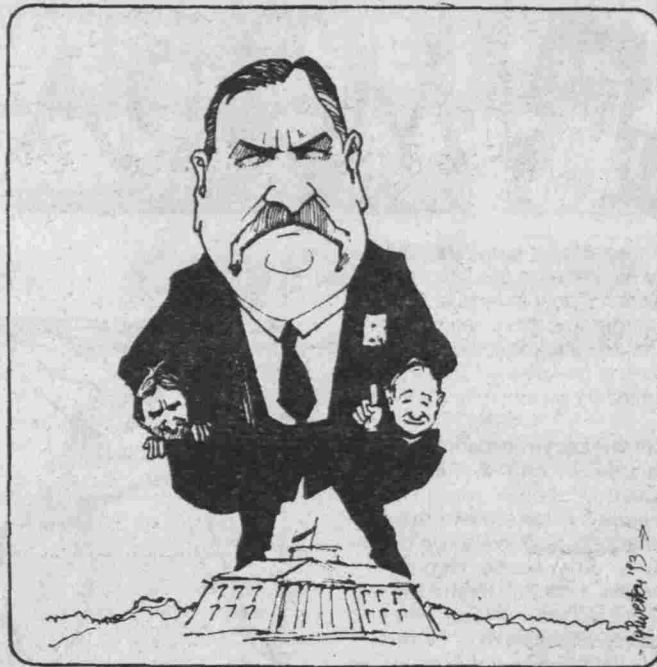
Niby społeczeństwo jest za Policją, a jak co do czego, to lubi

„prysrać”. Że niby pały teraz są święcone. Albo że funkcjonariusz jak już ma strzelić, to nie tylko ma trzy razy ostrzegać przestępcę, ale musi też odmówić modlitwę „za postrzelonych w nogi”. Co jest nieprawdą. Prawdą jest natomiast, że preferuje się obecnie funkcjonariuszy „niskopiennych” (oprócz grup antyterrorystycznych), mały jest trudniejszy celem do trafienia przez małą. I szybciej ucieka.

I powinno się skończyć z postkomunistycznymi kawałami o Policji. Ona myśli i kombinuje jak może, nawet w sytuacji braków kadrowych i sprzętowych. Pewien sierżant znalazł sposób na doświadczenie gangsterskiego „merca” przez policyjnego „malucha”. Trzeba założyć, że szosa jest prosta i biegnie dookoła ziemi. „Merc” ucieka – „maluch” goni. Sierżant wykazał naukowo, że po trzech miesiącach „merc” znajdzie się za „maluchem” i będzie mógł być skutecznie zablokowany przez policyjny wóz. I ujęty. W przypadku awarii „malucha” fakt ten nastąpi znacznie wcześniej. Po prostu Policji trzeba dać minimum zaufania i odrobiny czasu. Wtedy ujmie każdego.

Proszę o druk w waszym po-czytnym dzienniku.

SPR (Społeczny Rzecznik Po-krzywdzonych)

Sylwetki polityków

Lech Wałęsa

Sam...

Sam na Belweder pójdzie z narodem Sam sobie chętnie napluje w brodę Przeciwno sam będzie gwizdał Dla dobra sprawy rzecz oczywista Sam sobie doda i sam odejmie Sam kiedy trzeba władzę obejmie i sam okretem, sam sobie sterem i nic wspólnego z BEBEWUEREM Przed wyborami z siekierą polata Sam strajk ugasi, budżet załata Sam dźwiga w bólach wszystkie troski Polski Kapcie mu tylko wkłada Wachowski

(WARD)

Powrót z lasu

Wylaż, cholero, z namiotu – siadam na materacu. – Jak cię strzele, to będziesz żarł kaszkę – opadam z ulgą. W sąsiednim namiocie rodzina już przy śniadaniu. Gramolę się ze śpiwora, ach te ryby, grzyby, jednym słowem, Mazury.

Po południu leniwie liżę loda, a z kafejski leci coś w rodzaju... głowy Lenina znad pianina... itp., itd. Można zrobić doktorat analizując teksty młodzieżowych piosenek – dumam jak buddyjski lama. Całkiem niezłe są te lody pod te główki Lenina. Jedna babka przewidziała nawet rychły upadek komuny, gdy dobrze się przyjrzała, a raczej przysłuchiwała współczesnym piosenkom. Teraz De Mono rzewnie nuca coś o kapeluszach. Już wiem – to może być wyraz zaufania do dobrego smaku w ubiorze u pani premier. Więc może Suchocka się utrzyma? Ale znowu dręczą mnie te główki Lenina. Czyżby komuna podnosiła główkę? Tylko po co pianino? Muszę po przyjeździe poczytać coś z socjologii.

(JUMA)

Zredagowali:

W. Ozimek, G. Sasin,

W. Twardowski

i S. Zakrzewski

Przypowieści prawdziwe O względności zdarzeń

Kiedy stary, ślepy poeta szukał kanwy do nowych pieśni, spotkał przed tawerną wędrownego grajka, rodem z Itaki. Razem poszli na wino i razem śpiewali. A gdy trunek już w głowach zasumiał – starzec ostrożnie poprosił kompana: „Zaśpiewaj mi o Odysie. Opowiedz jak wróci!”

„Wrócił!?” – zaśmiał się wyspiarz. – „U nas w Itace wszyscy wiedzą, jak było naprawdę, ale ty możesz posłuchać tylko jednej wersji tej pieśni. Tej, którą śpiewać mi wolno. Będzie to wersja Penelopy”.

Chichot dziadunia

TUBYŁCY ZNAJĄ KRAJ

Po angielskiej drodze jedzie wspaniały samochód amerykański z turystami. Na drodze ukazują się jakiś tubylczy wieśniak. Na jego widok kierowca wstrzymuje samochód, a jeden z turystów zapytuje:

– Przepraszam, czy jesteśmy na właściwej drodze do domu Williama Szekspira?

– O tak, tak – odpowiada tubylec. – To właśnie ta droga, ale nie mają się panowie co tak spieszyć, on już nie żyje...

TAJEMNICA POWODZENIA

– No, nareszcie wczoraj do mojego teatru zbiegły się tłumy.

– A jaką to sztukę pan grał tam, panie dyrektorze?

– Żadnej – ale w teatrze wybuchł pożar.

EKONOMIKA

Rozmowę tę toczą w więzieniu dwaj świeżo przyprowadzeni aresztanci:

– Ile pan dostał? – pyta jeden.

– Pięć lat.

– Za co?

– Za włamanie do banku handlowego... A pan ile?

– Dziesięć lat...

– Za co?

– Ja założyłem bank handlowy...

DZIEDZICZNOŚĆ

– Pani, panno Julio, ma prześliczne włosy...

– Mam je po matce...

– O, to się wspaniale zachowywały!

(Wszystkie dowcipy pochodzą z tygodnika „Na szerokim świecie” z 1933 r.)

Berek

Cień markiza Sade'a dziś na wszystko pada
Propaganda bucha
Partia partię GONI
Walka o programy?
To już także znamy!
Cenzor w siódmym niebie
Partia partię GONI
Co nam liberały,
lud pragnie gorzały
Jarocin, zadyma
Partia partię GONI
W lewicy plagiaty?
W Ojczyźnie brak Taty?
Berek! Ty! On! Oni!
Partia partię GONI

(JUMA)

Fraszki i aforyzmy

Podatków sekreta

Wszystkie skarbu trudności na karb tego złożę: ten, który ma – nie płaci, kto by chciał – nie może.

Sposób na korupcję

Uczciwość urzędów rząd przeznaczy strzeże: kiedy by dać nikt nie ma nikt też i nie bierze...

Medycyna parlamentarna

Ta się oto kuracja niezbyt dobrą zda mi: innych leczy dyjety, siebie – dyjetami...

Choroby wolności

Wolność ma się najgorzej zawsze w takim czasie: ci ją li w gębie mają, tamci – w palcach zasię...

Pesymizm i optymizm: pesymista w razie nieszczęścia – idzie na dno, optymista – urządzi się na dnie.

Nowe wynalazki: ognisko domowe – przyrząd, przy którym najłatwiej się poparzyć...

Krótko o małżeństwie: przepołowienie praw i zdwojenie obowiązków.

Psychologia małżeńska: najwięcej kłamią ci mężowie, którym żony zadają najwięcej pytań...

BRONISŁAW SKWAREK

Światowe życie

Inskrypcja

Na jednym z rzymskich cmentarzy znajduje się nagrobek, na którym możemy przeczytać wielce oryginalną inskrypcję: „Tu spoczywa Maggie, mulica 42 regimentu piechoty. W swoim żołnierskim życiu kopnęła 6 generałów, 10 pułkowników, 20 kapitanów i 400 prostych żołnierzy. Jako ostatnią siłą jej kopa poznał granat. Cześć jej pamięci!”

Łyse jest piękne

Amerkanka, która wpadła akurat w złość zwraca się do męża:

– Powiedz mi w końcu, co ty widzisz takiego nadzwyczajnego w tej Marilyn Monroe. Zabrać jej te blond włosy i co z niej zostanie?

– Najpiękniejsza na świecie fysa kobieta!

Panujący

Podczas egzaminu maturalnego we francuskiej szkole nauczyciel pyta ucznia:

– Kto panował w Rosji w czasie odwrotu Wielkiej Armii?

– Tęgi mróz, proszę pana.

KALEJDOSKOP

Fatalny uścisk

Pocątek niemieckich kochanków na balkonie – wzorem Romea i Julii – zakończył się tragicznie, kiedy para straciła równowagę i spadła z 4-metrowej wysokości na betonowe podłoże. 25-letnia kobieta zmarła w wyniku odniesionych obrażeń, stan jej 24-letniego przyjaciela jest ciężki. Oboje wyszli na balkon zaczerpnąć oddechu podczas przyjęcia w sobotni wieczór.

Egzekucja w Missouri

W zakładzie karnym w Potosi (Missouri) wykonano wyrok śmierci przez wstrzyknięcie trucizny 29-letniemu Frederickowi Lashleyowi, który mając 17 lat zabił swą chorą opiekunkę.

Sąd Najwyższy USA odrzucił apelację skazanego. Lashley uznany został winnym zamordowania swej kuzynki, 55-letniej Janie Tracy, która opiekowała się chłopcem od czasu gdy miał dwa lata. Zbrodni tej dokonano w 1981 roku.

Była to 209 egzekucja w USA od czasu przywrócenia kary śmierci w 1976 roku.

Newman dla dzieci z AIDS

Stynny hollywoodzki gwiazdor filmowy Paul Newman zakłada z własnych pieniędzy w Irlandii obóz dla dzieci przewlekłe chorych, w tym dotkniętych AIDS.

Obóz pod nazwą „Wylot w murze” rozpocznie działalność w czerwcu przyszłego roku. Jego siedzibą będzie zamek Barrettstown w hrabstwie Kildare. Teren został wykupiony od państwa irlandzkiego za symboliczną kwotę.

Według oficjalnych danych, w Irlandii żyje 90 dzieci nosicieli wirusa HIV.

Zabił chirurga plastycznego

Były funkcjonariusz służb federalnych USA przyznał się w Skokie w stanie Illinois do zabicia chirurga plastycznego, wybranego na chybił trafił z książki adresowej, dlatego, iż przedstawił mu jego zawód, fryzjerzy i producenci barwnych szkieł kontaktowych „naruszają aryjskie piękno”.

34-letni Jonathan Haynes, były chemik, pracujący do niedawna w Federalnym Biurze Kontroli Alkoholu, Tytoniu i Broni Palnej (ATF) przyznał się także do popełnienia w 1987 r. zabójstwa fryzjera w San Francisco.

Haynes zeznał, że wybrał nazwisko ofiary, dr. Martina Sullivana z książki adresowej Chicago, gdyż jego reklamę wydrukowano najgrubszymi literami. Haynes omówił się z lekarzem w jego gabinecie w Wylmette (przedmieście Chicago) pod fałszywym nazwiskiem. Wszedłszy do gabinetu oddał do lekarza 5 strzałów i uciekł. Ofiara zmarła wkrótce po przewiezieniu jej do szpitala.

W rozmowie z sędzią w poniedziałek wyjaśnił, że przyjechał do Chicago w ubiegłym miesiącu z okolic Waszyngtonu, skąd pochodzi, z zamiarem zabicia osoby związanej z produkcją barwnych szkieł kontaktowych.

Polowanie na krokodyla

Na dobrze znanym z Biblii Jeziorze Tyberiadzkim w Izraelu odbyło się niecodzienne „polowanie z nagonką” na 1,5-metrowego krokodyla.

Meldunki o pojawianiu się w Jeziorze Tyberiadzkim krokodyla (gady te tam nie występują) traktowano jako żart lub też przypiszenie osobom „znużonych” upałem i mocniejszymi trunkami. Na wszelki wypadek na pobliskiej fermie hodującej te gady przeprowadzono „remanent”, ale nie stwierdzono żadnych ubytków w inwentarzu. Dla uspokojenia opinii publicznej oświadczono, że hodowane tam gady mają specjalne identyfikatory akustyczne, ostrzegające o ich obecności. Pojawiający się jak potwór z Loch Ness krokodyl z Jeziora Tyberiadzkiego nie miał takiego sygnalizatora i być może dlatego zmobilizowane siły policji i miejscowych rybaków nie mogły go zauważyć.

W myśl zasady „czego nie widać, to nie istnieje”, policja i władze wydały uspokajające komunikaty, których celem było przywrócenie zaufania turystów do kąpiel w jeziorze i zapobieżenie stratom ekonomicznym hotelarzy. I wszystko byłoby w porządku, gdyby gad nie pojawił się – tym razem już publicznie – a nawet dał się sfotografować, wywołując wielkie towo, w których stawką była jego własna skóra.

MODA

Przez długie lata SUKIENKI były w tle albo na równych prawach z pozostałymi częściami garderoby, tymczasem obecna moda nawiązująca do lat 60., wprost je faworyzuje! Jest to ich triumfalny powrót!

Największym przebojem są sukienki o linii A lub linii trapezu – krótkie przed kolanem, krojem i zaszezwkami ledwie zaznaczają linię ciała, do tego wielkie guzy, korale, długie rękawiczki i małe torebki – pudełeczka – na wzór niezapomnianych gwiazd – Grace Kelly, Jackie Kennedy czy Audrey Hepburn.

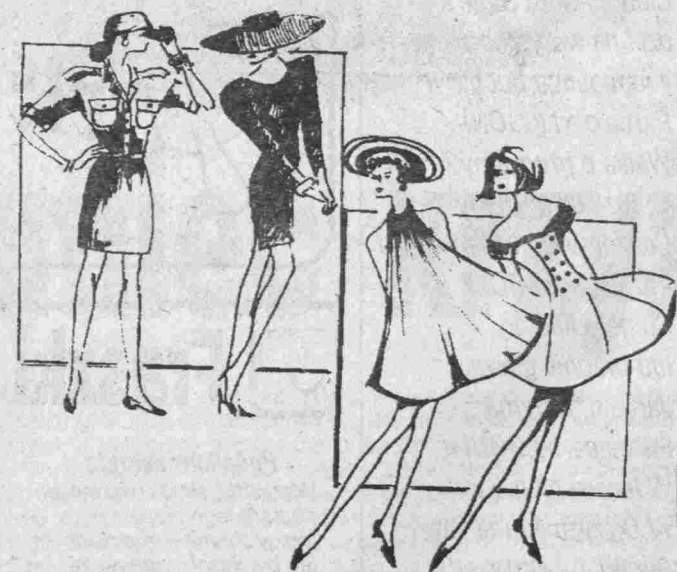
Linia X – z podkreśloną szczupłą talią, suknie o kroju płaszcza zapinane na całej długości, dwurzędowe, ściągnięte paskiem.

Sportowe i eleganckie – wersja awangardowa sukniatrenecz sięgająca połowy uda z szerokimi, wywiniętymi rękawami, kołnierzem i dużymi reversami i paskiem.

Na pewno najmłodniejsza jest sukienka wylansowana w latach 60. przez BB – obcisła górą, bez rękawów, z głęboko wyciętymi ramionami, pod szyję, z rozszerzonym dołem, długość – mini lub przed kolana. Oprócz tej, bardzo modne powinny być suknie z głębokim,

owalnym dekoltem, ze szczypankami, marszczeniami, drapowaniami, ażurowymi wstawkami z koronki lub szyfonu. Modne są również portfelowe, zapinane z boku lub z tyłu, z półokrągłymi połami.

Także grupa sukienek obcisłych, krótkich w stylu „małej czarnej” z laycry lub dżerseju (szczególnie na popołudnie czy wieczór).

Z dodatków, zdobień:

– dużo aplikacji, dzetów, guzików, perły, białe kołnierze, mankiety.

A wykończenie sukni to odpowiedni żakiet, płaszcz, buty, kapelusz – wówczas całość będzie efektowna. GRAZYNA ŁĘSKA-BARANOWICZ

Federico Fellini

Maestro i kobiety

– Nawet w ascetycznym i chłodnym wnętrzu szpitala Fellini zdołał zbudować swoje miasto kobiet, czyli – jak sam twierdzi – idealne miejsce do życia. Wokół pokoju nr 1 krąży pielęgniarki i fizykoterapeutki. One go dopieszczają, a nie tracąc poczucia humoru reżyser wymyśla poetyckie rymy i swoje imiona dla każdej z osobna. Są tu: „Aniołeczek”, „Kotka”, „Etruska”, „Laleczka”, ale ulubienicą jest 31-letnia Dorina, Rumunka z Timisoary, od dwóch lat – mieszkanka Rimini, gdzie wyszła za mąż za kierowcę autobusu.

Dorina pracuje na popołudniowej zmianie i to właśnie ją reżyser pragnie zachować w swej pamięci. „Jej niebiańska uroda i wdzięk sprawiły, że w czasie choroby często zdawało mi się, iż na krótko przenosiłem się gdzieś indziej” – wyznał artysta. Ze swymi kasztanowymi włosami i szarzielonymi oczami, rumieniącą się twarzą przypomina reżyserowi młodą Ingrid Bergman.

„Jestem szczęśliwa i dumna z tego, co Maestro powiedział o mnie i to mi wystarczy” – odparła krótko Dorina, spuszczaając oczy.

Czy „preferencje” Felliniego nie wywołały pewnej zazdrości u koleżanek? – Tego by brakowało – od-

parła Orietta, koleżanka Doriny, pracująca na porannej zmianie. – Maestro jest zawsze uprzejmy i potrafi znaleźć miłe słowo dla każdej – dodała.

„Być może są jakieś ziarenka zazdrości” – uważa natomiast Maria Pia Lorenzi, fizykoterapeutka prowadząca terapię rehabilitacyjną artysty, który po wylewie krwi do mózgu ma sparaliżowaną prawą rękę i nogę.

„Maestro zawsze mówi, że gdy ma wokół siebie kobiety, to czuje się dobrze. Zapytałam go, jak się czuł w szpitalu w Zurychu. Odpowiedział, że dobrze, ale że tutaj, wśród nas czuje się lepiej” – powiedziała Maria Pia.

– Od początku chciał, żeby z nim być na ty. Jak mam się do pana zwracać – zapytałam, a on powiedział: na pewno nie Paolo, mam na imię Federico. Nie udało mi się dotąd – dodaje fizykoterapeutka – nakłonić, by powiedział, która kobieta mu się nie podoba. W każdej potrafi znaleźć coś interesującego. Potrafi sprawić, że czujemy się ważne. To naprawdę nadzwyczajny człowiek, o ogromnej inteligencji i niezwykłym uroku. (PAP)

SEKSUOLOG RADZI

Prof. Zbigniew Lew-Starowicz odpowiada na listy czytelników

Na moje nieszczęście zakochałem się w dziewczynie, która w przyszłym roku kończy studia i – jak dowiedziałem się od niej po roku trwania bardzo udanej znajomości – miała już 16 partnerów. Z jednym poszła do łóżka na drugi dzień po poznaniu. Teraz mówię mi, że przeszłość jest dla niej bez znaczenia, że dopiero od czasu poznania mnie poznała, co to prawdziwa miłość i była mi wierna – i będzie w przyszłości. Mnie dręczy i niepewność, i zazdrość. Myślałem o małżeństwie, ale w tej sytuacji zacząłem się zastanawiać. Przecież w przyszłości też łatwo może pójść do łóżka z kimkolwiek innym. Na ile taka kobieta może się zmienić i czy w ogóle może się zmienić?

Kazimierz

Może się zdarzyć, że dana osoba decyduje się na zerwanie z dotychczasowym stylem bycia, dojrzewa do innych wartości, zaczyna sobie cenić trwały i udany związek, zwłaszcza gdy z wiekiem dojrzewa i do myśli o małżeństwie. Taka perspektywa może w sposób zrozumiały zmienić punkt widzenia. Nie zawsze zresztą chodzi o samą potrzebę zawarcia małżeństwa i uspokojenia osoby partnera. Może to być przecież autentyczna zmiana stylu myślenia i postępowania z odcieniem się od przeszłości, pogrzebaniem jej w pamięci. Rzecz jednak w tym, że sama deklaracyjność to jeszcze za mało, by usunąć wątpliwości. Dzieje danego związku, więź partnerska, system wartości muszą być na tyle przekonujące, aby dostarczyły poczucia bezpieczeństwa i wiarę w tę metamorfozę. Taka optymistyczna dla rozwoju osobowości kobiety i przyszłości danego związku wizja jest jednak jedną z możliwych. Z obserwacji wynika, że bywają jeszcze inne rozwiązania. Zdarza się np., że szalejące erotycznie młode kobiety i w wieku dojrzałym kobiety, w miarę starzenia się ewoluują w stronę drugiego biegu:

na: stają się wręcz dewocyjne, moralizatorskie, wręcz wyczułone na sprawy seksu i nader łatwo poddające go ocenie moralnej. W tym przypadku metamorfoza postaw seksualnych ma nader prozaiczną przyczynę: malejąca atrakcyjność erotyczna i możliwości skłaniają do szukania oparcia w czymś innym, potwierdzenia poczucia swej wartości w innych dziedzinach. Takie były dzieje wielu znanych nam z historii wielkich kochanek. W innych przypadkach rola zmiany trybu życia jest autentyczna, ale okazuje się nietrwała. Przyzwyczajenie do określonego trybu bycia, okazy, sytuacje konfliktu we w związku, niezaspokojenie potrzeb i oczekiwań seksualnych danej kobiety, to wszystko sprawia, iż zakodowane wzorce zachowań uaktywniają się w sprzyjających sytuacjach. Dla mężczyzny nastawionego na trwały związek wierność kobiety i jej bujna przeszłość erotyczna może być poważną przeszkodą i problemem. Jeżeli do tego i sam miewał przygody, wówczas jego nieufność jest większa. Takie związki startują z chwiejnej podstawy i mają konfliktowną sytuację, prowokując do zazdrości, wyczuwania, poczucia braku bezpieczeństwa. Jeżeli nawet zachowanie kobiety tu i teraz jest fair, to nie rozwiewa wątpliwości. Obrażenie się kobiety wobec wyrażającego wątpliwości i zazdrości partnera jest dość typowym zachowaniem i często wiąże się z zarzutem braku miłości i zaufania do niej. Taka postawa, urojonej godności nie jest jednak przekonującym dowodem nowej postawy życiowej i nowego systemu wartości.

ZBIGNIEW LEW-STAROWICZ

Listy do prof. Z. Lew-Starowicza prosimy nadsyłać pod adresem redakcji. Zapewniamy dyskrecję. (om)

Wielokrotnie zadajemy sobie pytanie, czy kosmetyczka którą wybrałyśmy jest dobra? Jakże powinna mieć zalety? Co powinna umieć?

Na pewno nie wszystko w zakresie kosmetyki, bo jest to nie-możliwe, ale dużo.

Tak wiele zmienia się w tej dziedzinie, powinna uczestniczyć w szkoleniach, kongresach i sympozjach.

Wymagamy fachowości, pracy profesjonalnymi produktami, a wierzcie Panie, że są one skuteczniejsze do jednorazowego zabiegu niż te które możemy kupić w drogerii. I należy szukać gabinetów, które nimi pracują.

Powinnyśmy wymagać od kosmetyczki szacunku i uprzejmości wobec naszej osoby. W końcu to my klientki jesteśmy tymi, które płacą za zabieg i to dość sporo, więc wybadzmy się nieśmiałości, bo to ona jest usługodawcą, a my tymi, które chcemy otrzymać usługę najwyższej jakości. Ale nie tylko to jest ważne, lecz także atmosfera gabinetu, która powinna działać na nas naprawdę korzystnie. Jeśli tak nie jest, po prostu poszukajmy innego, nawet gdyby trzeba było udać się do innego osiedla.

Następnym aspektem jest czystość. Niestety czasy są dość niebezpieczne i zwracamy uwagę czy gabinet jest wyposażony w preparaty niszczące wirusa HIV i żółtaczkę zakaźną, czy kosme-

tyczka, manicurzystka narzędzia użyte do zabiegu dezynfekuje lub używa jednorazowych. Jeśli tak nie jest, czujemy się zestresowane, wystraszone i nie ma mowy o jakimkolwiek relaksie.

Bywa również i tak, że jesteśmy spóźnione na zabieg. Wpadamy do gabinetu spocone, spragnione i spięte. I tylko intuicja kosmetyczki

rzecz najważniejsza: dokładne przegzaminowanie naszej skóry i poinformowanie nas o jej stanie, o tym czy mamy ją tłustą, mieszaną czy suchą.

Czy np. mamy tendencję do rozszerzonych naczyń krwionośnych, czy mamy przebarwienia i co z nimi zrobić? My same patrząc w lustro często źle oświetlone – nie widzimy, nie dostrzegamy wielu niekorzyst-

c) jeśli używane do zabiegu ampułki kojarzą nam się z zastrzykami, spytajmy jak będą stosowane, co zawierają i dlaczego akurat to, a nie coś innego nakłada się nam na twarz.

d) jeśli masaż jest wykonywany kremem i wodą, i wydaje się nam to dziwne, dowiedzmy się dlaczego tak, a nie inaczej.

e) wreszcie spytajmy jakich kremów powinniśmy używać, jak pielęgnować skórę, aby widoczny był efekt poświęconego czasu i wydanych pieniędzy.

Idealem byłoby, aby każdy gabinet wyposażony był w sklepik i klientka mogłaby kupić w nim te preparaty, którymi miała wykonany zabieg, z których jest zadowolona.

Wiele firm profesjonalnych produkuje również te same kosmetyki, którymi pracuje się w gabinecie, ale w mniejszych opakowaniach i o nieco zmienionym składzie dla klientki. Jest to bardzo wygodna forma, ponieważ od razu wiadomo, czy dany krem, maska, tonik dobrze działa na naszą skórę czy nie.

Nawet tak prosty zabieg jak henna brwi, czasami potrafi nas zestresować i spowodować, że przez trzy dni biegamy do lustra i przyglądamy się naszym upiornie czarnym kreskom nad oczami.

Na rynku polskim od dawna jest henna austriacka, która ma tę wspaniałą zaletę, że farbuje sam włos, minimalnie brudząc skórę. Kolorytka jest spora, bo: czarna, granat, popiel, brąz. Mimo że jest troszkę droższa,

spróbujmy, może to jest właśnie to z czego będziemy zadowolone?

Miejmy nadzieję, że większość kosmetyczek posiada te zalety. A zatem i my wychodząc z gabinetu będziemy zadowolone.

TIPS

Tipsy są wynalazkiem amerykańskim, który podbił całą Europę. Tips to z angielskiego: końcówka.

Jest ona syntetyczna, jednakże wykonana z substancji odpowiadających naturalnym. Tę końcówkę za pomocą specjalnego kleju przytwierdza się do paznokcia.

Tipsy są doskonale tolerowane, po nich własne paznokcie żyją i odrastają.

Twardość tipsa umożliwia zarazem modelowanie naturalnego paznokcia.

Tipsy nakłada się na wszystkie paznokcie, lub tylko na niektóre – jeżeli np. jeden z własnych pięknie wypielęgnowanych złamie się.

Tips rośnie razem z paznokciem, musi więc być spójny.

Ale gdy już zniknie, wyłonią się za nim zdrowe, kształtne, długie paznokcie.

Salon Kosmetyczny

Image
Kielce, ul. Ks. Kaczmarska 18
tel. 61-34-05

Z wizytą u kosmetyczki

powinna jej podpowiedzieć aby proponować chwilę odpoczynku i coś do picia.

Wreszcie kładziemy się na fotel.

A jak powinna postępować dobra kosmetyczka?

Jeśli przyszłyśmy na zabieg z masażem, powinna zaproponować rozbranie się przynajmniej do połowy i owinąć nas w czysty frottowy ręcznik lub prześcieradło. Po dokładnym odseparowaniu włosów od twarzy czepkiem (jednorazowego użytku) i opaską, powinno nastąpić dokładne zmycie twarzy oliwką hydrofilną, czy mleczkiem, tak aby nie pozostały ślady make-upu czy kremu. I teraz

nych zmian, objawów. Niemal na wszystkie z nich jest rada. I właśnie kosmetyczka powinna nam jej udzielić, zaproponować terapię zarówno w gabinecie jak i w domu.

A więc odważmy się i zapytajmy:

1. Jaki mamy rodzaj cery?

2. Jakie zabiegi będą wykonywane?

a) jeśli maseczka rozgrzewająca, to jaka i z czego, a jest bardzo dużo możliwości bo i ziola, i maska żelowa typu drench blutung, czy okład np. z comedonem lotion firmy Dr Babor.

b) jeśli inne preparaty, o których słyszałyśmy gdzieś, a nie bardzo wiemy jak działają zapytajmy jakie mają działanie,

Jak uniknąć zmarszczek

W „Gazecie Kieleckiej” przeczytałem artykuł pt. „Grzeszne poprawianie ciała”, poruszający problem „liftingu” (operacji plastycznej twarzy). W miejsce drogiej operacji chcę zaproponować „lifting naturalny”.

Kiedyś, może przed sześćdziesięciu laty, wyczytałem w jakimś piśmie, że powstawaniu zmarszczek na twarzy zapobiega skutecznie gimnastyka skóry, polegająca na ruszaniu uszami. Nauczenie się tego zabiegu nie jest sprawą łatwą, nie osiągnie się tego marszczeniem czoła, bo skutek będzie akurat odwrotny do zamierzonego. Początkowo można pomagać sobie palcami, poruszając skórę na szczycie i tyle głowy tak, ażeby nauczyć się uruchamiać znajdujące się tam mięśnie. Ale po kilkunastu próbach można się tego nauczyć. Ruszanie uszami stosowałem często w zimie, gdy marzy mi uszy (nauszników nigdy nie nosiłem). Po kilku minutach takiej gimnastyki, do uszu napływała krew i były już ciepłe.

Pomimo że stuknęło mi już 70 lat, czoło mam bez jednej zmarszczki, a na twarzy też jest ich niewiele. Przypuszczam, że taka „kuracja” nie usunie już istniejących zmarszczek, jednak zaczęła w młodości może pomóc. Ważną jest też rzeczą, ażeby uniknąć marszczenia czoła, ponieważ ten nawyk prowadzi do powstawania zmarszczek nawet w wieku dwudziestu kilku lat.

O.K.

Omlet

4 jajka, 3 łyżki mleka, 15 dag masła, 5 dag szynki, sól, pieprz.

Ubić pianę z jednego jajka, w drugim naczyniu dokładnie wymieszać żółtka z mlekiem, solą i pieprzem. Ubitą pianę dodać do żółtek i delikatnie wymieszać. Smażyć na dobrze rozgrzanym tłuszczu. Pokrojoną w kostkę szynkę położyć na połówce omletu, a drugą połówką nakryć. Podawać z różnymi sałatkami.

Przysmaki twojej kuchni

Masa z kryształkami – letni podwieczorek

5 jaj, szklanka cukru, 25 dag margaryny, 4 łyżki żelatyny, 3 opakowania galaretki (najlepiej kolorowej).

Ugotować galaretkę (każdą osobno) i zostawić do stężenia, a następnie pokroić w małe kostki. Żółtka utrzeć z cukrem i margaryną, dodać ubitą pianę z białek i ciepłą żelatynę rozpuszczoną w 1 i 1/2 szklanki wody. Wszystkie składniki połączyć, wyłożyć do tortownicy i wstawić do lodówki do stężenia.

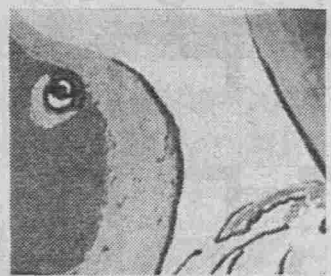
Barbara Kojara
Tomaszów 1
26-501 Ruda Wielka

Czytelników prosimy o przysyłanie przepisów ulubionych potraw. Wydrukujemy na pewno, a w nagrodę książka.

CO MIESIĄC MILION

Układanka - wycinanka

W kolejnych numerach świątecznych gazet reprodukowujemy po jednym fragmencie ilustracji kalendarza dołączonego do gazety z 4-6 grudnia 1992 r., jako prezentu mikołajkowego dla naszych czytelników.

Po miesiącu utworzą one jeden obrazek. Jeżeli z zebranych kawałków ułożysz postać według ilustracji, nakleisz ją na kartkę i wyślesz do redakcji do 10 dnia następnego miesiąca, weźmiesz udział w losowaniu 1 miliona złotych.

Dziś ostatni fragment sierpniowej układanki.

„Gazeta Kielecka”, ul. Złota 3, 25-015 Kielce.

„Dziennik Częstochowski”, Al. NMP 43, 42-200 Częstochowa.

„Dziennik Radomski”, ul. Słowackiego 1, 26-600 Radom.

MIESZKANIE I MY

Staw w ogrodzie

Wybierając miejsce założenia stawu, warto pamiętać o kilku zasadach:

* słońce powinno tam docierać najwyżej przez 6-8 godzin dziennie. Zbyt duże nasłonecznienie powoduje wzrost temperatury wody. Gdy przekroczy ona 35 st. C, rośliny zużywają więcej tlenu niż wytwarzają – zmniejsza się więc jego ilość w wodzie, co niekorzystnie wpływa na żyjące w niej organizmy;

* lepiej nie zakładać stawu pod drzewami liściastymi, bo opadające liście i kwiaty zaśmiecają wodę, a większe korzenie mogą uszkodzić ściany zbiornika;

* teren podmokły w najbliższym sąsiedztwie stawu należy osuszyć, a pod dnem stawu wysypać kilkunastocentymetrową warstwę piasku, jako zabezpieczenie przed wodą gruntową, która zamarzając zimą mogłaby rozsądzić betonowe brzozy.

Nad stawem doskonale wyglądają odbijające się w wodzie grupy bylin, wysokich traw i krzewów. Powinniśmy je sadzić tak, by się wzajemnie nie zasłaniały.

Rośliny, którymi można obsadzać zbiorniki wodne, dzielą się na gatunki rosnące nad brzegiem oraz w płytkiej i głębokiej wodzie. Przy samym brzegu dobrze rosną irysy syberyjskie i japońskie, tawułki, pełniki, pierwiosniki azjatyckie, wierzby i krwawnice. W wodzie płytkiej – to jest na głębokości 10-35 cm – najlepiej czują się kaczeńce, strzałki, tatarak, sitowie, pałka oraz lilie wodne – „froebeli” i „laydekeri”. Na głębokości 50-90 cm sadzimy lilie wodne „marliacea” i „tuberosa” oraz grzybenie i grzele. Wiele z tych roślin rozrasta się tak szybko, że wkrótce zakryłyby lustro wody. Najlepiej więc sadzić je w pojemnikach z tworzyw sztucznych, kamiennych zagłębieniach, kręgach betonowych. Co jakiś czas, w miarę wyparowywania wody ze stawu, trzeba ją uzupełniać, by zapewnić roślinom stałą głębokość zanurzenia.

*
Granitowe głazy i kamienie nad sadzawką wyglądają tak, jakby były naturalnymi elementami ogrodu.
*

Rekordowy napływ turystów

Rekordowa liczba 6,9 mln turystów odwiedziła Wlk. Brytanię. Dewaluacja funta szterlinga we wrześniu ub. roku sprawiła, że stała się ona relatywnie tańsza dla zagranicznych turystów.

Według danych departamentu, któremu podlegają zabytki historyczne na Wyspach Brytyjskich, blisko 4,6 mln turystów przybyło z innych krajów zachodnioeuropejskich, 1,1 mln – z Ameryki Północnej, a pozostałe 1,2 mln z innych państw.

Nowe 50-koronowe banknoty

Z końcem sierpnia na Słowacji wprowadzono do obiegu nowe banknoty o nominalnej 50 koron słowackich – informuje agencja TA SR. W końcu września w obiegu znajdą się nowe banknoty dwudziestokoronowe. Banknoty o wyższych nominalach będą wprowadzane do obiegu stopniowo do końca br.

Ważność ostepmowanych pięćdziesięciokoronówek z czasów CSRF dobiegła końca 31 października. Ale można je będzie wymieniać w bankach aż do 28 lutego przyszłego roku. Stare dziesięciokoronówki – papierowe i bilon – wymieniane są do 30 września. Stare jedno- i dwukoronowe monety będą ważne do 30 września, a półkoronówki do 31 października.

Patrowanie jezior

Kraina Tysiąca Jezior – Suwalszczyzna – nie ma ani jednego zawodowego ratownika, zaś dofinansowanie Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego

Podróżujesz?

Przeczytaj!

z Urzędu Wojewódzkiego wystarczyło jedynie na dwie i pół godziny pływania jednostek ratowniczych w sezonie – poinformował prezes Zarządu Wojewódzkiego WOPR w Suwałkach, Tadeusz Chmielewski.

Nie powiodły się próby powołania zawodowego ratownictwa wodnego, przynajmniej w rejonie Wielkich Jezior Mazurskich – w Mikołajkach i Giżycku. 42 osoby w ub.r. straciły życie w wodach woj. suwalskiego – dodał Chmielewski.

Najpewniej mogą czuć się zęglarze pływający w okolicach Giżycka. Okoliczne akweny przez cały sezon patroluje woprowski kuter ratunkowy „Demon”. Sześć działających tam drużyn WOPR, skupiających 54 społecznych ratowników, spieszy z pomocą żeglarzom – od jeziora Jagodne na południu, do jeziora Dargin na północy.

Francuski przemysł turystyczny odczuwa skutki kryzysu

Francuscy hotelarze, restauratorzy, właściciele kawiarni i sklepów w miejscowościach letniskowych nie tajaswego niepokoju: na podmiętku wakacji 1993 r. ich dochody są niższe o 5-20 proc. niż w roku ubiegłym.

Spadła liczba cudzoziemców pragnących odpocząć we Francji, również mniej Francuzów decyduje się na wyjazd z miast, a i ci, których stać na ten wydatek, skrzętnie gospodarują swymi pieniędzmi. Kryzys gospodarczy w Europie daje się wyraźnie odczuć.

Od poprzedniego kryzysu walutowego – we wrześniu 1992 r. – waluty brytyjska, włoska, hiszpańska straciły średnio ok. 20 proc. swej wartości. Spadek ich siły nabywczej wpłynął wyraźnie hamując na wydatki turystów z tych krajów. Dodatkowo czynnikiem nie sprzyjającym tegorocznej turystyce we Francji, jest wzrost cen benzyny (właśnie od lipca), opłat za korzystanie z autostrad i parkingów.

Przyczyną mniejszych zysków hotelarzy, restauratorów, sklepikarzy w tradycyjnych rejonach letniego wypoczynku, zwłaszcza na Łazurowym Wybrzeżu, są nie tylko czynniki czysto finansowe, ale również nowa – czy raczej odnowiona – moda na czynny wypoczynek, zwany tu zieloną turystyką. Już od kilku lat Francuzi coraz liczniej rezygnują z wypoczynku na zatoczonych plażach morskich, wybierając spokojne miejscowości „prowinclonalnej Francji”. Nad smażeniem się w tłumie na śródlądowych plażach przedkładają wędkówkę z plecakami, wakacje w siodle czy rowerowe wyprawy. Noce zaś nie w hotelu, lecz pod namiotem lub „u gospodarza”. Toteż coraz więcej łózek hotelowych, których liczba wzrosła o 22 proc. w latach 1985-92, bez skutku czeka na wakacyjnych gości.

Wielu właścicieli hoteli decyduje się w tej sytuacji na różne posunięcia reklamowe: obniżka cen o 50 proc., darmowe noclegi dla dzieci do 12 lat, niższe opłaty za korzystanie z pól golfowych czy kortów. Inni, nie chcąc zmieniać cen, starają się przyciągać rozmaitymi inicjatywami kulturalnymi, np. w Nicei, korzystając z niedawnego otwarcia Muzeum Matisse'a, proponują swym gościom wycieczki nie tylko na wystawę dzieł malarza, ale i wyprawy w miejsca, które lubił on szczególnie.

BARAN
(ur.21.03-20.04)

„Kozia unikaj z przodu, konia z tyłu, a głupca ze wszystkich stron” – radzi żydowskie przysłowie. Masz nieprzemijające skłonności do dawania wiary temu co mówią inni, nawet jeśli ich słowa budzą w Tobie różnorodne wątpliwości. Postawa ta wynika po części z bierności, lubisz bowiem czekać na to, co przyniesie czas i rozwój wydarzeń. Tym razem jednak trzeba koniecznie włączyć się w nurt spraw.

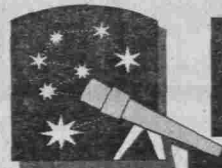
BYK
(ur.21.04-21.05)

Weź sobie do serca wschodnie przysłowie, że „kto ugania się za szczęściem, ucieka od spokoju”. Wyraźnie znudziło Ci się niezmienne kłopotami życie i chcesz je sobie ubarwić. Zastanów się czy warto ryzykować. Ceń bardziej stare i wypróbowane przyjaźnie, niech Cię nie nęca błyskotki. Przy Twoim charakterze, lekkomyślności i naiwności nie trudno o fałszywy krok. Policzyć ile już razy trzeba było odrabiać błędy?

BLIŹNIĘTA
(ur.22.03-21.06)

„Poszukując chały, możesz stracić chleb” – przestrzega żydowskie przysłowie. Skończ więc z tym nieustannym podnoszeniem poprzeczki. Niech zaspokoja Twoje ambicje dotychczasowe sukcesy, niech Cię nie nęci to, co w gruncie rzeczy niesionagalne. A jeśli nawet, to za jaką cenę? Nienasycone jest cęch, która szko-

HOROSKOP

dzi głównie temu, kto ją posiada. Podobnie jak ogromna ciekawość, która powoduje, że stale jesteś zamieszana(ny) w różne plotki.

RAK
(ur.22.06-22.07)

„Jeśli masz wątpliwości – mów prawdę” – zaleca aforysta. Ty masz, ale wciąż kluczysz, wciąż nie możesz zdobyć się na męską rozmowę. Wreszcie portfel znacznie się zapelnia, ale na wielkie szaleństwo i tak nie starczy. Rozmowa nie rozwieje Twoich wątpliwości, wręcz przeciwnie. W takiej sytuacji decyzyjnie przeciągaj, dopóki nie dowiesz się, co w trawie piszczy. Wbrew temu co myślisz propozycja wcale nie jest tak korzystna jak się wydaje.

LEW
(ur.23.07-21.08)

Aforysta napisał: „Hałas nie prowadzi niczego. Kura, która zniosła jajko gdać nie raz tak głośno jak gdyby zniosła planetę”. Ostatnio jesteś jak ta kura, robisz tyle rumoru i krzyku z byle powodu. Oczywiście, niczego to nie załatwia, nic dziwnego więc, że jesteś do tyłu z wieloma sprawami. Nic dziwnego także że Twoje plany na budę się zdają i znalazłaś(łeś) się jakby w punkcie wyjścia. Chyba pora ruszyć do przodu?

PANNA
(ur.22.08-21.09)

Zakatapukałaś(łeś) się w labiryncie sprzecznych odczuć i uczuć. Wprawia Cię to w wisielczy humor, gdyż nie bardzo wiesz jak postąpić. Pamiętaj więc o maksymie aforysty, który radzi: „Gdy jesteś wściekły – policz do dziesięciu, gdy jesteś bardzo wściekły – klinij”. A najlepiej coś postanów i trzymaj się tego, gdyż taka huśtawka decyzji zaprowadzi Cię tylko w ślepią uliczkę. Koniec tarapatów finansowych.

WAGA
(ur.22.09-23.10)

Planów czy tym bardziej marzeń nie zmienia się tak łatwo w rzeczywistość jak Ci się wydaje. A że cierpliwość nigdy nie była Twoją mocną stroną powstał istny kociokwik. Nie pozostaje Ci nic innego jak pamiętać o aforyzmie, że „Ćwicząc, możemy w końcu nauczyć się znosić przeciwności losu – te, które godzą w innych, rzecz jasna”. Uśmiechnij się więc i pogodniej spojrzysz na świat, zwłaszcza że już wkrótce rozplączesz wszystkie supły.

SKORPION
(ur.24.10-22.11)

Jeżeli będziesz hodować zasadzie, że nigdy nie może być tak dob-

rze, żeby nie mogło być lepiej, to nigdy nie poczujesz się usatysfakcjonowaną(ny). Żadnym osiągnięciem, żadnym sukcesem. Postępujesz dokładnie w myśl aforyzmu, że „człowiek robi wiele, aby go lubiano i uczyni wszystko aby mu zazdrośczone”. W sprawach sercowych historia lubi się powtarzać, zrobisz więc wszystko, aby znowu zapłacić się w kłopotliwy romans.

STRZELEC
(ur.23.11-21.12)

W sprawach sercowych drobne zawirowania. Spostrzeżesz ponieważ swą błąd. Trudno Ci go będzie naprawić, ale próbuj. W sprawach zawodowych dobrze notowania, o ile będziesz zdążyć do celu nie susem, a slalomem. I pozbądź się złudzeń, co do spełnienia pewnej obietnicy – ktoś o niej już zapomniał. W sporze nie opuszcza Cię poczucie krzywdy, ale odrzuć urazy, sytuacja została przecież sprowokowana przez Ciebie.

KOZIOROŻEC
(ur.22.12-20.01)

„Radę, którą dajesz drugiemu, zastosuj także u siebie” – radzi Gogol. Że to trudne? Właśnie, gdyż inna jest wówczas odpowiedzialność. A tej Ci

wyrażnie brakuje, stąd taka u Ciebie beztroška w radzeniu innym. Uważaj, stracisz przyjaciół! Rozmowa Cię rozczaruje, ale i przyniesie korzyść – nareszcie zrozumiesz, że druga strona nie gra uczciwie. W sprawach domowych wykaż więcej stanowczości i konsekwencji.

WODNIK
(ur.21.01-18.02)

„Najtrudniej pojednać się z samym sobą” – napisał Gogol. Na własnym przykładzie widzisz, że miał rację. Ale Ty jej nie masz, nie możesz wymagać od siebie rzeczy niemożliwych. Nie popadaj więc w przesadę, jesteś za surowym sędzią. W kręgu spraw zawodowych szukaj się mała rewolucja, nie przegap więc szansę. Musisz uwierzyć, że dasz radę i zgodzić się na propozycję. Wiadomość dość bulwersująca, ale czy prawdziwa?

RYBY
(ur.19.02-20.03)

Dowody uznania sypną się jak z rogu obfitości i od razu zrobi Ci się różnie na duszy. Przeanalizuj dokładnie wydarzenia, które może się okazać zapowiedzią zmian w Twoim życiu. Masz skłonności do stawiania spraw na ostrzu noża, chociaż zdajesz sobie jednocześnie sprawę, że taka metoda nie popłaca. Spór jest zbyt denerwujący aby go kontynuować, zakończ go, nawet kosztem pewnych ustępstw. Niespodziewana wizyta.

Liga 24" zad. nr 119 - 2.5 pkt.

PANORAMICZNA Z HASŁEM

Litery z pól ponumerowanych utworzą rozwiązanie - przysło- wie polskie.

"DZIAKIEL"

Liga 24" zad. nr 120 - 1.5 pkt.

Litery z krutek ponumerowanych, uporządkowane od 1 do 35, utworzą rozwiązanie - myśl Th. Fontane.

Znaczenie wyrazów:

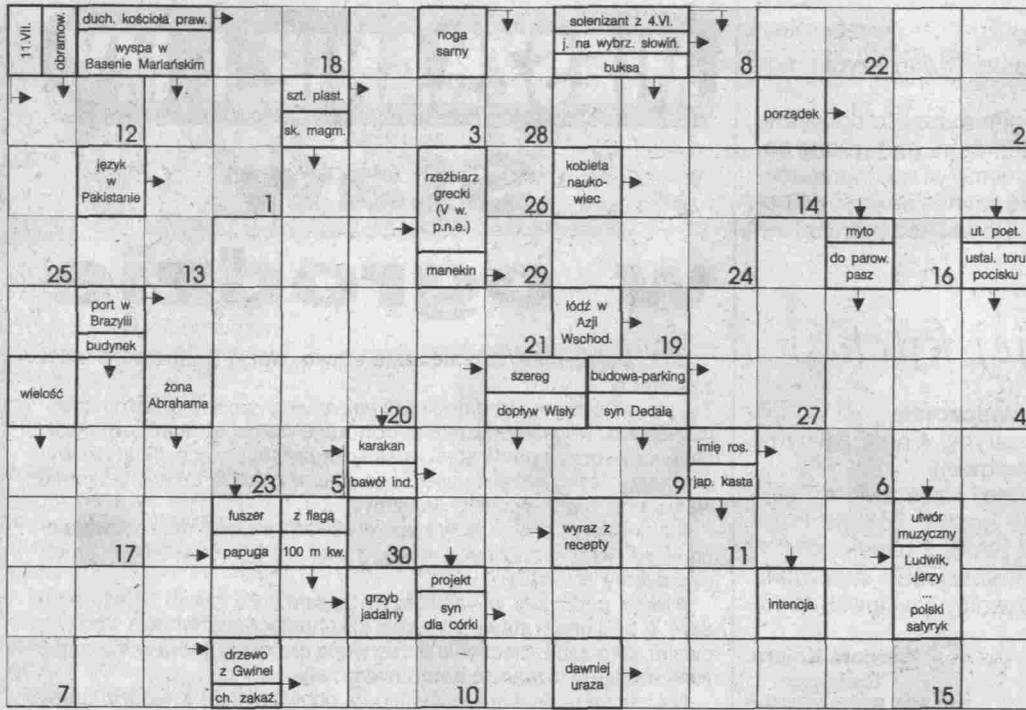
19. Gniew.
11. Smaczna ryba morska.
20. Dzielnica Warszawy słynna z egzekucji hitlerowskich.
2. Potrzebny do przeszczepu serca.
5. „Turecki” w kabarecie Lipińskiej.
22. „Dach świata”.
30. Anastazy (1874-1949) - rzeźbiarz, wyrzeźbił „Myśliciela”.

BL

19	26	12	28	29
11	1	23	9	34
20	25	3	17	14
2	15	24	18	6
5	35	7	27	33
22	21	13	31	10
30	8	32	16	4

Rozwiązania:

90 - Człowiek z natury jest dobry, ale ma w sobie diabła (pręgierz, bajdak, Riemizow, aktualizacja, klimakterium, despotka, ambra, Wolin, hotel, Lienz, atomistyka, atrium, taks, pęta, azbest, świadectwo, różga, basza, płoża, zmysł, Kasandra, mięśnioczwat, ekwilibrysta, periodyk, abysal, grotolaz, retuszerka, illit, rozłam, Ajaks, domino, krwawica, delta, pierwotkup, wolumen, wajdelota, oczar, Olza, kapo, blin, aktówka, wikłacz, brew, trep, mężczydusza, katamaran, szczęście, Teby, tulaczka, Tula, orka, gabinet, zawody, morwa, skalar, winda, Atena, sabot). 91 - Charakter człowieka tworzy jego los (chart, tyczka, ajer, rewolwer, rozłoga, Atos, ski). 92 - sokówka, Cześniak, ościeże, próbnik, korowód, dreżyna, kislca, wiórnik, mereżka, niżówka, trójbój, majówka, różnica, kiscień.

Liga 24" zad. nr 121 - 2.0 pkt.

Z HASŁEM

Litery z krutek ponumerowanych, uporządkowane od 1 do 34, utworzą rozwiązanie - przysłowie staropolskie.

POZIOMO:

- 3) chorwacka metropolia;
- 9) pstry ptak z rzędu mew;
- 10) dowód, załącznik;
- 11) miasto na trasie Poznań - Głogów;
- 12) czasopismo poświęcone modzie;
- 14) pogląd zaprzeczający istnieniu Boga;
- 16) z Cyreny, grecki filozof, astronom i geograf;
- 17) pracuje w kottowni;
- 19) specjalny albo gigant;
- 22) żandarm turecki;
- 25) wiśnia wonna;
- 26) pierwiastek chemiczny;
- 27) smaczny kawałek potrawy;
- 28) zwolennik, wyznawca tożsamości;
- 29) duży oszklony ganek;
- 30) załoga łodzi wioślarskiej;
- 33) wódz bizantyjski, pogromca Ostrogotów w 555 r.;
- 37) dzieli boisko na połowy;
- 40) przeniesienie towaru lub bagażu na inny środek transportu;
- 41) epidemia;
- 42) Goriot w tytule powieści Balzaca;
- 43) miasto w Niemczech, port nad kanałem Ren - Herne;

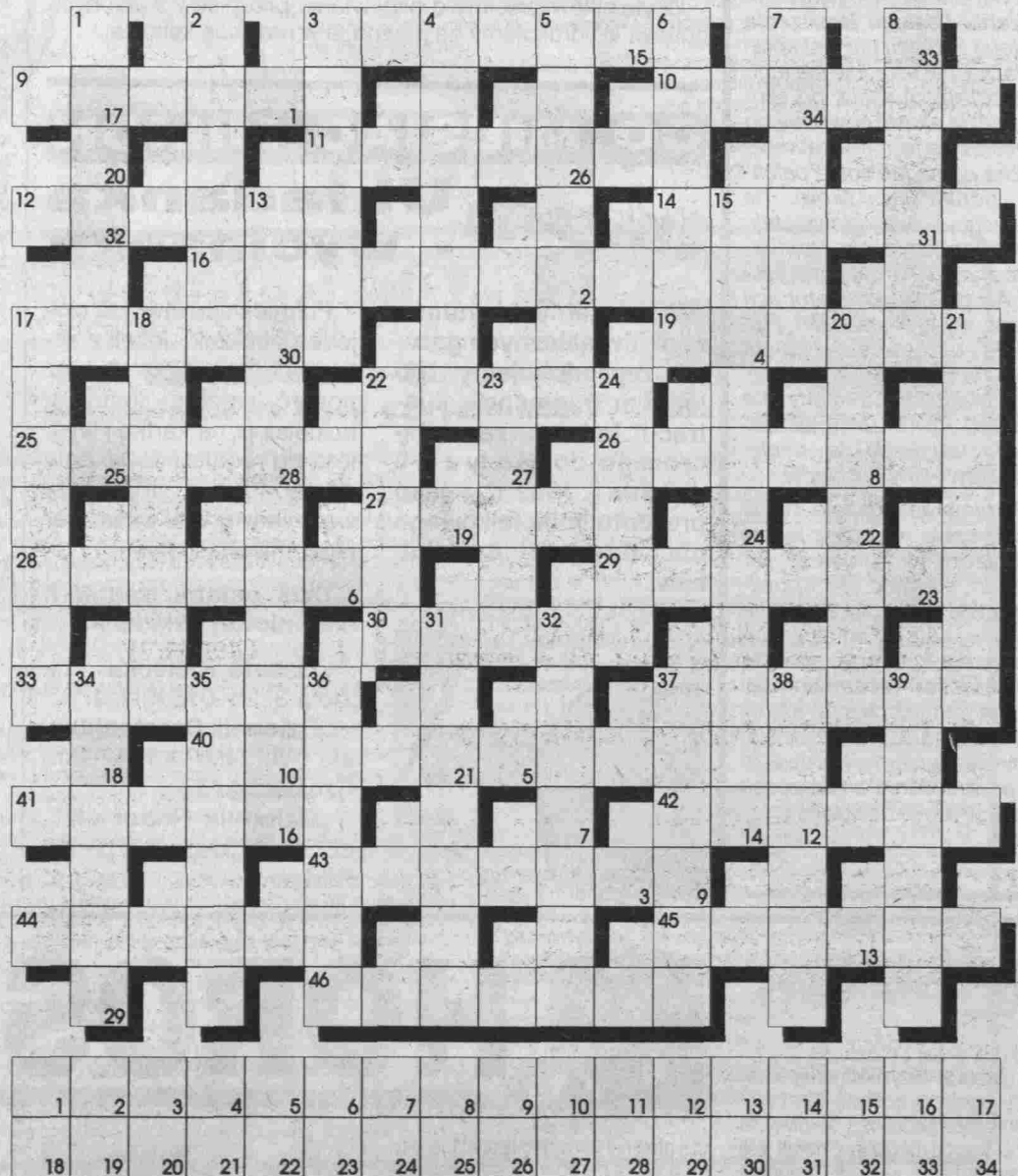
Opracowanie TOMASZ STEFANIAK

- 44) zawór;
- 45) strzeże haremu;
- 46) niemająca tkanina z włókna sztucznego.

PIONOWO:

- 1) Katarzyna, aktorka z filmu „Pociąg do Hollywood”;
- 2) sąsiadka Mali;
- 3) azjatycka roślina włóknodajna;
- 4) cukier gronowy;
- 5) mała szczoteczka do śmieci;
- 6) równoważnia;
- 7) paździenikowa solenizantka;
- 8) pęta, niewola;
- 13) tytuł używany niekiedy przez katolików w stosunku do biskupa;
- 15) np. „Koto fortuny”;
- 17) niedźwiedź w drugim roku życia;
- 18) Hugh (1485-1555), doradca Henryka VIII, spalony na stosie;
- 20) niskoprocentowa ruda żelaza;
- 21) stan w USA, w G. Skalistych;
- 22) smaczny napój;
- 23) grecka bogini domowego ogniska;
- 24) worek, torba;
- 31) potrawa sporządzona na zimno;
- 32) pisarz francuski, autor „Kubusia fatalisty i jego pana”;
- 34) Giovanni Antonio - wybitny rzeźbiarz włoski wczesnego renesansu;
- 35) klub piłkarski z Kazimierza W.;
- 36) dolne kły dzika;
- 37) wiązka lnu lub pszenicy;
- 38) znak nad samogłoską;
- 39) miasto u podnóża G. Świętokrzyskich.

„ROCH”

ZAKŁAD PRODUKCJI STYROPIANU

PLYTY STYROPIANOWE SAMOGASNĄCE

o wymiarach 1,5x1 m
i mniejsze,
grubość
dowolna

WOLA
JACHOWA 97

KIELCE, TEL. 66-29-42

CENY KONKURENCYJNE!

Osoby znajdujące się na liście rankingowej mogą nadsyłać, podobnie jak uczestniczący w eliminacjach, komplet zadań z danego miesiąca w terminie 7 dni po jego zakończeniu (rozwiązania te nie biorą udziału w losowaniu nagród).

Nagrody wylosowali:

Jarosław Zdrzalik
(Zwoleń, Targowska 43),
Ryszard Solarz (Kielce,
Żródlowa 21/64), Tadeusz Pakulski (Drwalew).

Gratulujemy!
Nagrody prześlemy pocztą.

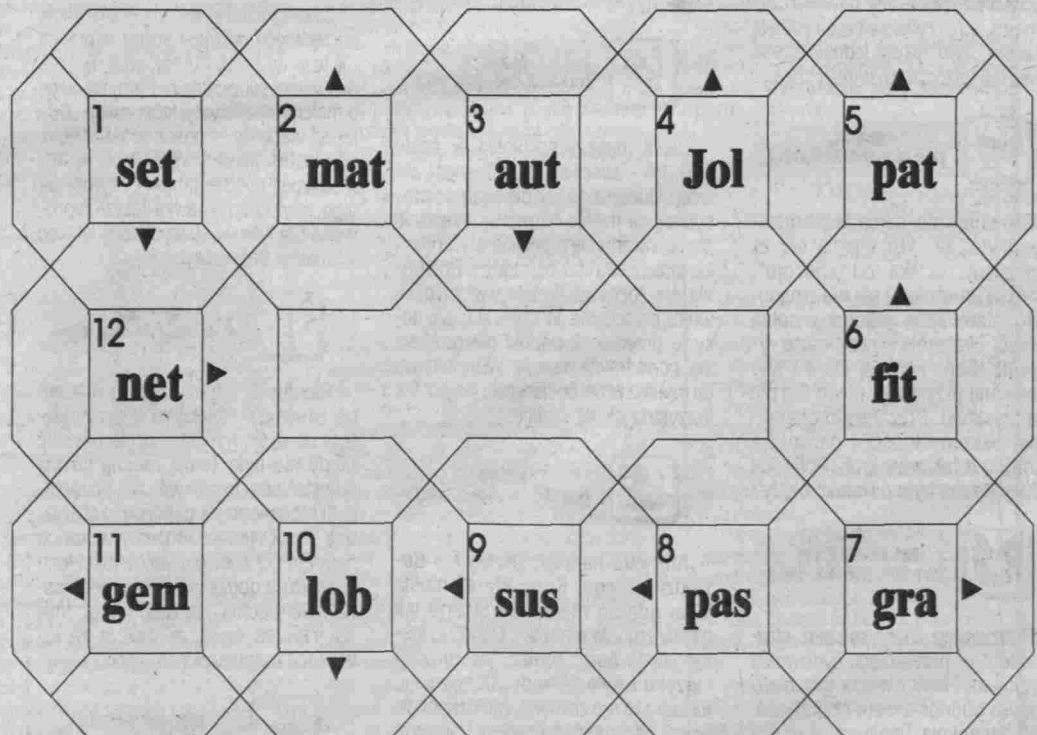
Liga 24" zad. nr 122 - 2.0 pkt.

Pierwsze trzy litery związane są tematycznie ze sportem i tworzą oddzielne wyrazy (są już na właściwym miejscu).

PRAWOSKRĘTNIE:

- 1) suka psa myśliwskiego;
- 2) surowiec, masa;
- 3) kobieta piszcząca książki;
- 4) solenizantka z 15.VI.;
- 5) dawny gramofon;
- 6) zwierzę roślinożerne;
- 7) sztuka pokrewna malarstwu;
- 8) ogród z ulami;
- 9) Iwan O. (?-1613), ros. bohater narodowy, w czasie „smuty” (1613) ocalił życie carowi Michałowi;
- 10) roślina zielna z Ameryki Pn.; stroiczką;
- 11) postać przetrwałnikowa gąbek słodkowodnych;
- 12) w sztuce jap.: niewielkie rzeźby z drewna, kości słoniowej, używane jako breloki w XVIII-XIX w.

Mariusz Ciszek

Rozwiązania dzisiejszych zadań należy nadsyłać (na kartach pocztowych z kuponem) w terminie 7 dni pod adresem redakcji. Wśród osób, które nadesłały prawidłowe rozwiązanie co najmniej jednego zadania rozlosujemy 3 nagrody niespodzianki.

HURTOWNIA FARB
HAJDUKI
„PROMESA”
KIELCE,
UL. SKRAJNA 1
tel. 502-29
CENY PONIŻEJ CEN FABRYCZNYCH

Zakład ZUSAN baza w Strzałkowie

wykonuje i dostarcza na budowę:

- * beton towarowy wszystkich marek
- * zbrojenia
- * nadproża L-19
- * płyty korytkowe
- * płyty stropowe
- * przykrywy studienne
- * kręgi studienne
- * elementy nietypowe

przyjmuje zlecenia na usługi laboratoryjne w zakresie:

- * badanie wytrzymałości betonu
- * projektowanie betonu
- * badanie kruszywa, piasku, pospoiki

Zamówienia

Radom, tel. 513-11, 507-83
fax. 508-10
Baza Strzałków, tel. Wolanów 4
tlx. 672-170

NADRUKI NA WSZELKICH MATERIAŁACH:

- na opakowaniach
- na foliach i papierach samo-
przylepnych
- na zapalniczkach, długopisach
itp.
- na ubraniach, koszulkach,
czapkach

PROJEKTOWANIE I WYKONAWSTWO:

- klawiatury foliowe
- styki węglowe
- obwody drukowane

WYKONAWSTWO:

- klejki do obuwia
- metki
- etykiety samoprzylepne
(możliwe wykonanie poje-
dyncze, w pakietach bądź rol-
kach z dowolnym wykończeniem)

USŁUGI POLIGRAFICZNE

- projekty graficzne
- skanowanie
- skład komputerowy

WIMAR sc.

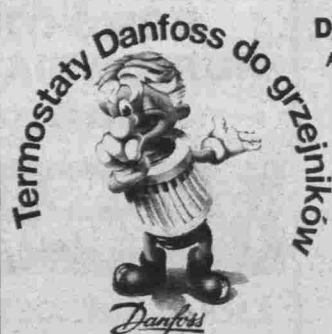
ul. Młodzianowska 24/26
Radom
- tel. 281-41 w. 315
WAR/1/D

SPRZĘGŁA I AMORTYZATORY
DO WSZYSTKICH TYPÓW
POJAZDÓW

AUTORYZOWANY DEALER
Sprzedaż hurtowa i detaliczna
Radom, ul. Gajowa 18a, tel. 500-68

DM114/1

DEALER FIRMY Danfoss

AGENCJA USŁUGOWO-HANDLOWA

MIARA

Radom, ul. Grzybowska 4/6
tel/fax 40-057, tel. 40-051 w. 17, 21

OFERUJEMY

ZAWORY

TERMOSTATYCZNE

W PEŁNYM ASORTYMENCIE

Poszukujemy sklepów
oraz instalatorów do współpracy

FD18/93

KRACHULEC

autoGAZ

CZĘSTOCHOWA - ANIOŁÓW, UL. MORSZTYNA 4
tel. 25-18-76, 22-52-33, fax 34/651-493, tlx 037608

MONTAŻ INSTALACJI DO SAMOCHODÓW
TANKOWANIE • NAPELNIANIE BUTLI

C1167

GLAZURA HISZPAŃSKA

KIELCE, ul. Zagnańska 46,
tel. 453-83

Oferujemy

- DUŻY WYBÓR PŁYTEK
CERAMICZNYCH, POD-
ŁOGOWYCH I ŚCIEN-
NYCH, WYPOSAŻENIE
ŁAZIENEK, KLEJE, FUGI,
LISTWY WYKOŃCZE-
NIOWE.

WO-4

UWAGA!!!

Poszukujemy
producentów
oraz dostawców

KURTEK ZE SKÓRY

PH „REMIS”
63-400 Ostrow Wielkopolski
ul. Kaliska 3 lub
ul. Wrocławska 19 i ul. Rynek 10,
tel. 064/36-07-44 D-2023

„LUDYNIA”

Zakład Silikatowy

29-106 KRASOCIN
TEL. KRASOCIN 21,
TLX 0613416

Nie masz czasu. A chcesz zareklamować swoją działalność.

PROPONUJEMY PROSTE ROZWIĄZANIE

ZADZWOŃ DO BIURA OGŁOSZEŃ AGENCJI REKLAMOWEJ
„24 GODZINY”. A NASZ PRACOWNIK PRZYJDZIE DO CIEBIE.
TWOJE OGŁOSZENIE UKAŻE SIĘ NA ŁAMACH NASZYCH
DZIENNIKÓW:

„GAZETA KIELECKA” Kielce, ul. Złota 3, tel. 423-51

„DZIENNIK RADOMSKI”

Radom, ul. Słowackiego 1, tel. 279-95

„DZIENNIK CZĘSTOCHOWSKI”

Częstochowa, Al. NMP 43, tel. 24-46-86

i tygodników

„GAZETA OSTROWIECKA”

Ostrowiec, al. 3 Maja, tel. 653-800

„GAZETA STARACHOWICKA”

Starachowice, ul. Konstytucji 3 Maja, tel. 55-12

„GAZETA KONECKA”

Końskie, ul. 1 Maja 22, tel. 34-03

„GAZETA BUSKA” Busko, ul. Partyzantów 1

„GAZETA PIŃCZOWSKA”

Pińczów, ul. 3 Maja 10, tel. 755-00

Oferujemy atrakcyjne warunki, krótkie terminy,
a ceny każdorazowo negocjujemy z klientem.

MAMY NAJWIĘKSZY ZASIĘG!

Czytają nas w trzech województwach:
kieleckim, radomskim i częstochowskim!

**UWAGA! Zamawiasz reklamę w jednym z dzienników
- otrzymujesz ją również w pozostałych bez dodatkowej opłaty!**

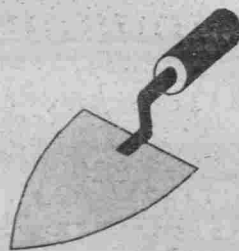
PPH PREFABET Sp. z o.o. Bielsko-Biała
ul. Żywiecka 118, tel. 418-31 do 3, tlx 035283

Najtańsze atestowane bloczki i płytki z betonu komórkowego,
który jest o 40% lżejszy od ciężaru wody, a wytrzymałość
jego pozwala na wznoszenie budynków o trzech kondygnacjach.

BLOCZEK PODSTAWOWY O WYMIARACH
24x24x49 cm zastępuje 18 cegieł lub 3
puszki Max i kosztuje tylko 11000 zł

W sprzedaży posiadamy:

bloczki 24x24x43	11.000,-
bloczki 18x24x49	9000,-
płytki 12x24x48	6000,-
płytki 6x24x49	3500,-
oraz na zamówienie z 3-dniowym terminem realizacji	
bloczki 36x24x49	17.000,-
bloczki 30x24x49	14.500,-
bloczki 30x24x24	7000,-
płytki 8x24x49	4000,-
płytki 8x24x42	3200,-
płytki 8x24x30	2300,-
płytki 8x24x18	1400,-
płytki 8x12x24	700,-

W CENIE MIEŚCI SIĘ VAT

Załadunek w cenie wyrobu.
Sprzedaż prowadzimy
również w soboty.

A199/PW

Prywatna Szkoła
Języka Angielskiego
„INTER CLUB”

Radom, ul. Wilcza 8
prowadzi zapisy na
język angielski we
wszystkich grupach
wiekowych i na wszyst-
kich poziomach.
Radom, tel. 228-43
(16.00-19.30).

D-2013

CENTRUM ZAOPATRZENIA ENERGETYKI EL-TAST

Radom ul. Toruńska 9 tel. 31-32-07 fax. 31-40-23
Kielce ul. Zbożowa 21 tel. 430-78 tel/fax 476-56

WSZYSTKIE MATERIAŁY ELEKTRYCZNE
SKŁADY FABRYCZNE 25-ciu PRODUCENTÓW

ELEKTROHURT

D-TO/58

oferuje cegłę wapienno-piaskową

- 3NFD bloczek drążony
- 1NF mała pełna.

Szczegółowych informacji udziela Dział Zbytu
tel. Krasocin 21, wewn. 34.
Istnieje możliwość transportu samochodem zakładowym.

A11/PW

Szanowni Państwo!

Znana warszawska firma
„Merkurys Polski”,
profesjonalny wydawca
katalogów gospodarczych
wspólnie z biurem informacyjnym
„FACTOR” w Częstochowie
prowadzi spis firm naszego
regionu do nowego katalogu.
Zainteresowanych reklamą
prosimy o kontakt telefoniczny
„FACTOR” tel. 640-179.
(zatrudniłmy akwizytorów)

C-31/R

SKLEP „DYWANCLAND”

Radom, ul. Czarnoleska 9
(os. Południe)

OFERUJE:

- DYWANY - chińskie, nepalskie
- DYWANY - importowane,
wełniane, wzornictwo
nowoczesne
- DYWANY - polipropylenowe,
wzory tradycyjne
i nowoczesne
- DYWANY - producentów
krajowych, chodniki
w pełnej gamie
szerokości
- WYKŁADZINY - dywanowe, pcv,
trudnopalne
i antyelektrostatyczne
z polskim atestem

ZAPRASZAMY CODZIENNIE
W GODZ. 10.00-18.00
SOBOTY 10.00-14.00

DM116/1

FIRMA „RENTIER“

Częstochowa,
ul. Sikorskiego 1
(róg Okólnej)

OFERUJE:

- lokaty 15 proc. miesięcznie
- kredyty 15 proc. miesięcznie
- w godz. 9.00 – 17.00, soboty 9.00 – 15.00

C-1271

ZAPRASZAMY DO NOWO OTWARTEJ

**HURTOWNI FIRMOWEJ
W KIELCACH NA ULICY GÓRNEJ 10,
TEL. 428-51 (GARMAŻERKA PSS).**

A-1070

Najtańsze i najlepsze
gaśnice proszkowe –
belgijskie 1 kg.
Sprzedaż hurtowa
i detaliczna.

**Bezpośredni
importer „SZAR“
Sp. z o.o.**

Częstochowa, ul. Pułaskiego 25, tel. 24-97-24
tel./fax 651619

C-1291

Szanowni Państwo,

z przyjemnością informujemy, że Kieleckie Centrum Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej rozpoczyna zapisy na kursy języków:

**angielskiego i niemieckiego
dla dzieci i dorosłych:**

- początkujących,
- średnio zaawansowanych,
- zaawansowanych,
- konwersatoria American English prowadzi wysoko wykwalifikowany lektor z Uniwersytetu Michigan,
- przygotowujących do egzaminów „First Certificate of Cambridge” oraz „Zertifikat Deutsch”.

Ceny kursów: już od 748.000 zł.

Istnieje możliwość zapłaty w ratach.

Informacje i zapisy: Świętokrzyskie Centrum Kształcenia i Studiów Samorządowych FRDL Kielce, ul. Sienkiewicza 25 (III p. pok. 3), tel. 477-62, 466-30, w godz. 9.00 – 16.00.

Po godz. 16. informacje przyjmuje automatyczna sekretarka.

Zapraszamy!!!

A-232/PW

Sprzedam skórę
odzieżową czarną
– tanio.
Okolo 300 m kw.

Jędrzejowski
Tadeusz
05-310 Kałuszyn
k. Siedlec,
ul. Różana 10,
tel. 76-029.

D-2042

ZEPTER INTERNATIONAL POLAND

Renomowana
zachodnioeuropejska firma
**POSZUKUJE
WSPÓŁPRACOWNIKÓW.**
Oferujemy zarobki min. 4 mln,
możliwość stałego zatrudnienia,
dowolny czas pracy. Poszukujemy
osób z wykształceniem co najmniej
średnim, samochodem, telefonem.
Zapraszamy na spotkanie informacyjne
w dniu 31.VIII.1993 r. o godz.
17.00 w siedzibie NOT, Warszawa,
ul. Struga 7a.
Liczba miejsc ograniczona.

D-299/PW

Zarząd Gminy w Stopnicy OGŁASZA PRZETARG NIEOGRANICZONY na opracowanie kompletnego projektu technicznego z uzgodnieniami na rozbudowę szkoły w Stopnicy.

Informacje o zakresie rozbudowy można uzyskać
w pok. nr 6 Urzędu Gminy w godzinach pracy lub telefonicznie pod nr 46-06 Busko Zdrój. Oferty pisemne zawierające koszt i termin opracowania należy składać w sekretariacie urzędu do 9 września 1993 roku.

Przetarg odbędzie się 10 września 1993 roku o godz. 13.00 w świetlicy Urzędu Gminy.

Wadium w kwocie 5 mln należy wpłacić bezpośrednio przed przetargiem w kasie urzędu.

Zarząd zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta oraz unieważnienia bądź odwołania przetargu bez podania przyczyn.

A-233/PW

NOWO OTWARTA HURTOWNIA „KARETA”

Ostrowiec Św., Chmielna 3a, tel. 65-26-89

PIWO BUTELKOWE I BECZKOWE, WINO, NAPOJE

ZAPRASZAMY CODZIENNIE od 8.00 do 20.00
0-1377

HURTOWNIA WEŁNY MINERALNEJ MATERIAŁY BUDOWLANE OSTROWIEC ŚW. ul. Poniatowskiego 8 PPH „LEWANDOWSKI”

NAJTAŃSZE BIURO RACHUNKOWE

Bodzechów, ul. Cegielińska 4, tel. 651-446

ŚWIADCZY USŁUGI W ZAKRESIE:

PROWADZENIA KSIĄG PODATKOWYCH

SPRZĄDZANIA DEKLARACJI PODATKOWYCH I ZUS

PODATKI VAT

0112

HURTOWNIA „ASTRA” poleca

- rajstopy z elastylu, stylonu, lycry
- skarpety i podkolanówki,
- getry bawełniane i z lycry,
- bieliznę osobistą,
- dresy i swetry

ZAPRASZAMY

pon.-pt. 8.00-16.00

sobota 8.00-13.00

OSTROWIEC ŚW.

ul. Górzysta

tel. 65-25-86; 65-27-28

0-1398

SKANDYNAWSKIE URZĄDZENIA OGRZEWOCZE

PALNIKI OLEJOWE I GAZOWE

KOTŁY C.O.

AUTOMATYKA, SERWIS

W ramach w/w urządzeń najdłużej na polskim rynku, największe doświadczenie, największa sieć punktów serwisowych.

Organizujemy kursy dla monterów -dealerów

SKANDIKLIMA

MAPA SKANDIKLIMA TEL. (047) 62-11-68
UL. WSPÓLNA 68 FAX (047) 625266
27-400 OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI

CEZANN AUTO IMPORT

- sprzedaż samochodów osobowych i dostawczych

Ostrowiec Św.,
ul. Nowe Piaski 16,
tel. 62-43-30
ZAPRASZAMY
W GODZ. 9.00 – 17.00

0-1458

EKLER Ostrowiec,
ul. Waryńskiego 63,
tel. 62-01-54

HURTOWNIA ART. SPOŻYWCZYCH

OFERUJE:

WINA PO FABRYCZNYCH CENACH
już od 12,5 tys. zł

PIWO BECZKOWE
Z ZAKŁADÓW OKOCIMSKICH

Hurtownia czynna w godz. 8-18.

0 1432

PROMATEX WYDAWCA BRANŻOWEGO KATALOGU BIZNESU woj. kieleckiego

Branżowy Katalog Biznesu jest jednym z większych przedsięwzięć tego typu w woj. kieleckim. Będzie to pierwsze profesjonalne i kompleksowe opracowanie informacji o biznesie woj. kieleckiego. W katalogu pragniemy zgromadzić adresy, oferty wszystkich firm działających na Kielecczyźnie. Informacje są gromadzone poprzez sieć pełnomocników „PROMATEX” działających na terenie całego województwa kieleckiego. Oferty będą przedstawione w „BKB” z podziałem branżowym i terytorialnym. Każde miasto, każda miejscowość będzie uwzględniona w banku danych.

Poprzez nasze wydawnictwo chcemy zaoferować i zwrócić uwagę na możliwości, potencjał i bogactwo ziemi kieleckiej.

W chwili obecnej zdobycie informacji o producentach, handlowcach i usługodawcach wymaga wertowania wielu gazet, broszur lokalnych. Zawarte informacje w „BKB” przyczynią się do promocji i rozwoju wielu firm, są doskonałą formą reklamy.

Wasze adresy i oferty dotrą do osób zainteresowanych kontaktami z biznesem Kielecczyzny. Korzystając z informacji „BKB” można prawidłowo planować rozwój firmy, przebranżowienie lub podjęcie nowej działalności.

Branżowy Katalog Biznesu kolportowany będzie na terenie całego kraju poprzez sieć własną PROMATEX oraz przez wyspecjalizowane firmy kolporterskie. Mamy nadzieję, że inicjatywa wydania „BKB” znajdzie zrozumienie i przyczyni się do rozwoju waszych małych i dużych firm. Umożliwi planowanie i rozwój.

**CZEGO WAM SERDECZNIE ŻYCZY
PROMATEX**

0-1405

ZAKŁAD BETONIARSKI

Bodzechów, ul. Cegielińska 4,
tel. 851-446

poleca po konkurencyjnych cenach pustaki „alfa”, krawężniki, obrzeża chodnikowe, płyty stropowe WPS, blozki fundamentowe, trelinkę, słupki gazowe, płytki chodnikowe, słupki i kształtki ogrodzeniowe.

0-1473

HURTOWNIA ABC

Ostrowiec, Żabia 40
poleca

- papierosy, artykuły szkolne, proszki, kosmetyki.

**CENY FABRYCZNE.
ZAPRASZAMY
od 8.00 do 16.00.**

0-1427

Towarzystwo Ubezpieczeniowe S.A.

- ✓ Rewelacyjne stawki ubezpieczeń
- ✓ Atrakcyjna forma usług

Od sierpnia rozpoczęła w Ostrowcu działalność agencja Towarzystwa Ubezpieczeniowego TUK SA, istniejącego w naszym kraju od 1990 r. Zarząd towarzystwa mieści się w Warszawie.

Z informacji udzielonej nam przez agenta firmy w Ostrowcu, TUK SA ma w swej ofercie następujące ubezpieczenia:

- komunikacyjne: OC, AC, „Zielona Karta”
- odpowiedzialności cywilnej w życiu zawodowym i prywatnym
- mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz kradzieży z włamaniem i rabunku
- od następstw nieszczęśliwych wypadków w kraju i za granicą oraz kosztów leczenia w czasie pobytu za granicą
- kompleksowe ubezpieczenie mieszkań.

Ogromnym atutem firmy TUK SA są rewelacyjnie niskie, bardzo konkurencyjne stawki ubezpieczeń, szczególnie zaś ubezpieczeń komunikacyjnych.

Agent towarzystwa polecił nam zupełną nowość na rynku ubezpieczeniowym – Program Zabezpieczenia Rodziny – o nazwie ALFA-4. Jest to kompleksowe ubezpieczenie mieszkania oraz rodziny. Agent oświadczył również, że wraz z atrakcyjną ofertą pragnie wprowadzić na ostrowiecki rynek ubezpieczeniowy atrakcyjną, sprawdzoną w krajach zachodnich formę zawierania umów. Wystarczy zadzwonić pod nr 624822, a wszystkie formalności zostaną załatwione w domu klienta.

0-1455